

«Կոնվերս Բանկ» փակ բաժնետիրական ընկերություն

Ֆինանսական հաշվետվություններ

2024թ.-ի դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող ժամանակաշրջանի համար

Բովանդակություն

Ֆինանսական հաշվետվություններ

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	1
Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն	2
Համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն	3
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն	4
Դրամական հոսքերի մասին հաշվետվություն	5

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

1. Ընդհանուր տեղեկատվություն	6
2. Պատրաստման հիմունքներ	6
3. Հաշվապահական հաշվառման նշանակալի մասեր	8
4. Համադրելի տեղեկատվություն	15
5. Սեզմենտների վերաբերյալ տեղեկատվություն	15
6. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	17
7. Առևտրային արժեթղթեր	18
8. Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	18
9. Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ	18
10. Հակադարձ հետզևման պայմանագրերի գծով դեբիտորական պարտքեր	18
11. Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	19
12. Ներդրումային արժեթղթեր	25
13. Հիմնական միջոցներ և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	27
14. Ոչ կյուբական ակտիվներ	29
15. Բռնագանձված ակտիվներ	29
16. Այլ ակտիվներ և պարտավորություններ	30
17. Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	31
18. Հետզևման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքեր	31
19. Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	31
20. Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	32
21. Հարկում	32
22. Այլ փոխառու միջոցներ	33
23. Հանձնառություններ և պայմանական պարտավորություններ	34
24. Սեփական կապիտալ	36
25. Չուտ տոկոսային եկամուտ	37
26. Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտ	37
27. Չուտ առևտրային եկամուտ	38
28. Այլ եկամուտ	38
29. Ֆինանսական գործիքների արժեզրկումից զուտ կորուստներ	38
30. Անձնակազմի գծով և այլ գործառնական ծախսեր	39
31. Ռիսկերի կառավարում	39
32. Իրական արժեքի չափում	53
33. Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության վերլուծություն	56
34. Կապակցված կողմերի բացահայտումներ	58
35. Ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող պարտավորությունների փոփոխություններ	59
36. Կապիտալի համարժեքություն	60

**Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն
2024 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ**

(հազար ՀՀ դրամ)

	Ճնշագ.	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Ակտիվներ			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	6	39,348,626	37,214,306
Առևտրային արժեթղթեր	7	943,498	970,372
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	8	41,333,795	37,318,440
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	9	2,586	72,646
Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով դեբիտորական պարտքեր	10	19,925,584	7,400,589
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	11	311,089,113	264,823,935
Ներդրումային արժեթղթեր			
- Բանկի կողմից պահվող		84,552,096	133,475,489
- Վաճառքի և հետզնման պայմանագրերով գրավադրված	12	63,362,767	7,927,279
Հիմնական միջոցներ և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	13	11,080,084	11,095,293
Ոչ նյութական ակտիվներ	14	888,076	882,208
Բռնագանձված ակտիվներ	15	528,917	804,122
Այլ ակտիվներ	16	2,893,341	3,771,563
		575,948,483	505,756,242
Ընդամենը ակտիվներ			
Պարտավորություններ			
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	17	665,754	242,325
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ		67,655	31,110
Հետզնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքեր	18	59,961,214	7,739,916
Պարտավորություններ հաճախորդներին նկատմամբ	19	355,105,326	355,443,382
Ընթացիկ հարկային պարտավորություններ	21	1,809,534	2,675,304
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	20	24,169,745	20,367,348
Այլ փոխառու միջոցներ	22	37,308,665	37,251,747
Վարձակալության գծով պարտավորություններ		1,813,892	1,942,813
Փոխատվության հանձնառությունների գծով պահուստներ		219,072	323,878
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	21	1,533,165	494,462
Այլ պարտավորություններ	16	4,194,173	3,546,225
		486,848,195	430,058,510
Ընդամենը պարտավորություններ			
Սեփական կապիտալ			
Կանոնադրական կապիտալ	24	19,947,633	19,947,633
Էմիսիոն եկամուտ		63,233	63,233
Գլխավոր պահուստ		8,848,182	8,848,182
Հողի և շենքերի վերագնահատումից աճ		3,475,055	3,572,171
Ներդրումային արժեթղթերի վերագնահատման պահուստ		888,839	(1,368,416)
Չբաշխված շահույթ		55,877,346	44,634,929
		89,100,288	75,697,732
Ընդամենը սեփական կապիտալ և պարտավորություններ			
		575,948,483	505,756,242

Ստորագրվել և վավերացվել է Բանկի Տնօրինության կողմից 2025թ. հունվարի 15-ին՝

Հրանտ Հակոբյան

Գլխավոր գործադիր տնօրենի
ժամանակավոր պաշտոնակատար

Դավիթ Ազատյան

Գլխավոր հաշվապահ

Կից ներկայացված ծանոթագրությունները հանդիսանում են սույն ֆինանսական հաշվետվությունների անբաժանելի մասը:

Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն**2024 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ**

(հազար ՀՀ դրամ)

	<i>Ծան.</i>	01/10/24- 31/12/24	01/01/24- 31/12/24	01/10/23- 31/12/23	01/01/23- 31/12/23
Տոկոսային եկամուտ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով	25	12,146,272	45,713,397	10,401,700	37,495,080
Այլ տոկոսային եկամուտ	25	10,501	46,796	11,948	43,980
Տոկոսային ծախս	29	(5,303,012)	(19,826,581)	(4,440,676)	(15,942,833)
Զուտ տոկոսային եկամուտ		6,853,761	25,933,612	5,972,972	21,596,227
Ֆինանսական գործիքների արժեզրկումից զուտ կորուստներ	26	(9,342)	53,401	1,716,998	(363,596)
Զուտ տոկոսային եկամուտ վարկային կորուստների գծով ծախսից հետո		6,844,419	25,987,013	7,689,970	21,232,631
Միջնորդավճարների գծով եկամուտ	26	2,390,408	10,591,042	3,119,417	10,882,481
Միջնորդավճարների գծով ծախս	26	(1,503,631)	(6,846,521)	(1,848,042)	(6,981,151)
Զուտ առևտրային եկամուտ	27	824,145	5,743,874	2,433,630	7,836,496
Փոխարժեքային տարբերություններից զուտ (վնաս)/օգուտ		644,992	314,266	(741,915)	332,676
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերից զուտ օգուտ		35,470	462,818	136,883	195,576
Այլ եկամուտ	28	234,204	757,622	422,070	926,125
Ոչ տոկոսային եկամուտ		2,625,588	11,023,101	3,522,043	13,192,203
Անձնակազմի գծով ծախսեր	30	(2,905,327)	(10,561,006)	(2,723,802)	(9,343,795)
Հիմնական միջոցների մաշվածություն	13	(394,258)	(1,401,966)	(345,221)	(1,250,913)
Ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիա	14	(31,375)	(113,668)	(22,895)	(86,019)
Վարչական և այլ գործառնական ծախսեր	30	(1,465,697)	(5,262,230)	(1,987,623)	(5,229,774)
Արժեզրկման և պահուստների ձևավորման գծով այլ ծախսեր		(76,564)	(76,564)	(77,914)	(77,914)
Ոչ տոկոսային ծախսեր		(4,873,221)	(17,415,434)	(5,157,455)	(15,988,415)
Շահույթ մինչև շահութահարկ		4,596,786	19,594,680	6,054,558	18,436,419
Շահութահարկի գծով ծախս	21	(913,399)	(3,981,832)	(1,456,186)	(3,812,750)
Հաշվետու ժամանակաշրջանի շահույթ/(վնաս)		3,683,387	15,612,848	4,598,372	14,623,669

Կից ներկայացված ծանոթագրությունները հանդիսանում են սույն ֆինանսական հաշվետվությունների անբաժանելի մասը:

Համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն

2024 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

(հազար ՀՀ դրամ)

	Ծնթգ.	01/10/24- 31/12/24	01/01/24- 31/12/24	01/10/23- 31/12/23	01/01/23- 31/12/23
Հաշվետու ժամանակաշրջանի շահույթ		3,683,387	15,612,848	4,598,372	14,623,669
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք, որը հետագայում չի վերադասակարգվում որպես շահույթ կամ վնաս					
Հիմնական միջոցների վերագնահատում		-	-	-	-
Շահութահարկի ազդեցություն		-	-	-	-
Չուտ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք, որը հետագայում չի վերադասակարգվում որպես շահույթ կամ վնաս		-	-	-	-
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք, որը վերադասակարգված է կամ կարող է հետագայում վերադասակարգվել որպես շահույթ կամ վնաս					
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթերի գծով չիրացված օգուտ/(վնաս)		(148,568)	3,092,329	(788,910)	3,496,537
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթերի գծով իրացված (վնաս)/օգուտ՝ վերադասակարգված շահույթ կամ վնաս		(35,470)	(462,818)	(136,883)	(195,576)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստի փոփոխություններ		97,193	123,239	4,751	29,709
Շահութահարկի ազդեցություն	21	15,632	(495,495)	165,788	(599,520)
Չուտ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք, որը վերադասակարգված է կամ կարող է հետագայում վերադասակարգվել որպես շահույթ կամ վնաս		(71,213)	2,257,255	(755,254)	2,731,150
Հաշվետու ժամանակաշրջանի այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք՝ առանց հարկի		(71,213)	2,257,255	(755,254)	2,731,150
Ընդամենը հաշվետու ժամանակաշրջանի համապարփակ ֆինանսական արդյունք		3,612,174	17,870,103	3,843,118	17,354,819

Կից ներկայացված ծանոթագրությունները հանդիսանում են սույն ֆինանսական հաշվետվությունների անբաժանելի մասը:

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն

2024 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

(հազար ՀՀ դրամ)

	Կանոնադրական կապիտալ	Էմիսիոն եկամուտ	Գլխավոր պահուստ	Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող վերագնահատման պահուստ	Հիմնական միջոցների գծով վերագնահատման պահուստ	Զբաղիված շահույթ	Ընդամենը սեփական կապիտալ
Մնացորդն առ 2023թ. հունվարի 1-ի դրությամբ/ստուգված/	19,947,633	63,233	8,848,182	(4,099,566)	3,669,287	34,346,235	62,775,004
Կանոնադրական կապիտալի համալրում							-
Հատկացում գլխավոր պահուստին						(4,432,091)	-
Շահաբաժիններ բաժնետերերին							(4,432,091)
Ընդամենը գործարքներ սեփականատերերի հետ	-	-	-	-	-	(4,432,091)	(4,432,091)
Հաշվետու ժամանակաշրջանի շահույթ/վնաս						14,623,669	14,623,669
Հաշվետու ժամանակաշրջանի այլ համապարփակ շահույթ/վնաս				2,731,150		-	2,731,150
Ընդամենը հաշվետու ժամանակաշրջանի համապարփակ եկամուտ/(վնաս)	-	-	-	2,731,150	-	14,623,669	17,354,819
Վերագնահատման պահուստի ամորտիզացիա					(97,116)	97,116	-
Մնացորդը 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ /ստուգված/	19,947,633	63,233	8,848,182	(1,368,416)	3,572,171	44,634,929	75,697,732
Մնացորդն առ 2024թ. հունվարի 1-ի դրությամբ/ստուգված/	19,947,633	63,233	8,848,182	(1,368,416)	3,572,171	44,634,929	75,697,732
Կանոնադրական կապիտալի համալրում							-
Հատկացում գլխավոր պահուստին							-
Շահաբաժիններ բաժնետերերին						(4,467,547)	(4,467,547)
Ընդամենը գործարքներ սեփականատերերի հետ	-	-	-	-	-	(4,467,547)	(4,467,547)
Հաշվետու ժամանակաշրջանի շահույթ/վնաս						15,612,848	15,612,848
Հաշվետու ժամանակաշրջանի այլ համապարփակ շահույթ/վնաս				2,257,255		-	2,257,255
Ընդամենը հաշվետու ժամանակաշրջանի համապարփակ եկամուտ/(վնաս)	-	-	-	2,257,255	-	15,612,848	17,870,103
Վերագնահատման պահուստի ամորտիզացիա					(97,116)	97,116	-
Մնացորդը 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	19,947,633	63,233	8,848,182	888,839	3,475,055	55,877,346	89,100,288

Կից ներկայացված ծանոթագրությունները հանդիսանում են սույն ֆինանսական հաշվետվությունների անբաժանելի մասը:

Դրամական հոսքերի մասին հաշվետվություն
2024 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
(հազար ՀՀ դրամ)

	01/01/2024- 31/12/2024	01/01/2023- 31/12/2023
Դրամական միջոցների հոսքեր գործառնական գործունեությունից		
Ստացված տոկոսներ	44,427,081	35,997,583
Վճարված տոկոսներ	(19,103,677)	(14,446,781)
Ստացված միջնորդավճարներ	10,490,461	10,787,706
Վճարված միջնորդավճարներ	(6,846,521)	(6,981,151)
Չուտ առևտրային եկամուտ	5,294,438	7,462,715
Ստացված այլ եկամուտ	831,132	1,025,894
Աշխատակազմին վճարված գումարներ	(10,246,280)	(9,201,774)
Վարչական և այլ գործառնական ծախսեր	(5,037,450)	(4,843,499)
Դրամական միջոցների հոսքեր՝ մինչև գործառնական ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխությունը	19,809,184	19,800,693
Գործառնական ակտիվների զուտ (ավելացում)/սվազում		
Առևտրային արժեթղթեր	103,908	(32,155)
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	(544,818)	14,180,220
Հակադարձ հետզման պայմանագրերի գծով դեբիտորական պարտքեր	(12,511,424)	(5,304,800)
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	(52,528,571)	(43,317,664)
Բռնագանձված ակտիվներ	437,257	1,349,682
Այլ ակտիվներ	1,298,230	1,098,449
Գործառնական պարտավորությունների զուտ ավելացում/(սվազում)		
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	2,630,935	(1,200,272)
Հետզման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքեր	52,383,899	7,733,417
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	6,231,597	7,962,013
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	480,072	289,131
Այլ պարտավորություններ	112,837	197,090
Չուտ դրամական միջոցների հոսքեր՝ օգտագործված գործառնական գործունեությունում մինչև շահութահարկը	17,903,106	2,755,803
Վճարված շահութահարկ/փոխհատուցում	(4,427,633)	(4,590,067)
Չուտ դրամական միջոցների հոսքեր՝ օգտագործված գործառնական գործունեությունում	13,475,473	(1,834,264)
Դրամական միջոցների հոսքեր ներդրումային գործունեությունից		
Ներդրումային արժեթղթերի ձեռքբերումներ	(30,632,487)	(77,418,332)
Ներդրումային արժեթղթերի վաճառքից և մարումից մուտքեր	25,956,693	65,523,541
Հիմնական միջոցների ձեռքբերում	(1,295,644)	(3,078,734)
Չուտ մուտքեր դուստր ընկերության օտարումից	-	1,697
Հիմնական միջոցների վաճառքից մուտքեր	46,138	415,237
Ոչ կյուբական ակտիվների ձեռքբերում	(119,536)	(314,986)
Չուտ դրամական միջոցների հոսքեր՝ ստացված ներդրումային գործունեությունից / (օգտագործված ներդրումային գործունեությունում)	(6,044,836)	(14,871,577)
Դրամական միջոցների հոսքեր ֆինանսավորման գործունեությունից		
Վճարված շահաբաժիններ	(4,467,547)	(4,432,091)
Թողարկված պարտքային արժեթղթերից մուտքեր	15,844,949	5,295,222
Թողարկված պարտքային արժեթղթերի մարում	(11,914,400)	-
Այլ փոխառու միջոցներից մուտքեր	5,309,596	8,116,744
Այլ փոխառու միջոցների մարում	(5,218,920)	(5,392,342)
Ստորադաս փոխառությունների մարում	-	(276,346)
Վարձակալության գծով պարտավորությունների մարում	(510,803)	(647,653)
Չուտ դրամական միջոցների հոսքեր՝ ֆինանսավորման գործունեությունից	(957,125)	2,663,534
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ աճ	6,473,512	(14,042,307)
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ հաշվետու տարվա սկզբում	37,214,306	51,134,231
Փոխարժեքային տարբերությունների ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա	(4,340,016)	118,385
Ակնկալվող վարկային կորուստների ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա	824	3,997
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	39,348,626	37,214,306

Կից ներկայացված ծանոթագրությունները հանդիսանում են սույն ֆինանսական հաշվետվությունների անբաժանելի մասը:

(հազար ՀՀ դրամ)

1. Ընդհանուր տեղեկատվություն

(ա) Հիմնական գործունեությունը

«Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ-ն (այսուհետ՝ «Բանկ») հիմնադրվել է 1994թ. որպես փակ բաժնետիրական ընկերություն ՀՀ օրենսդրության համաձայն: Բանկը գործում է 1994թ. նոյեմբերի 28-ին ՀՀ կենտրոնական բանկի (այսուհետ՝ ՀՀ ԿԲ) կողմից տրամադրված ընդհանուր բանկային գործունեության լիցենզիայի շրջանակում և իր գործունեությունն իրականացնում է N 57 արտոնագրային համարով:

Բանկը բնակչությանից ընդունում է ավանդներ, տրամադրում է վարկեր և իրականացնում է դրամական փոխանցումներ ՀՀ տարածքում և ՀՀ տարածքից դուրս, իրականացնում է արտարժույթի փոխանակման գործարքներ, ինչպես նաև մատուցում է այլ բանկային ծառայություններ իր հաճախորդ իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց:

Բանկի գլխամասային գրասենյակը գտնվում է Երևանում, իսկ 35 մասնաճյուղերը (2023թ-ին՝ 33)՝ Երևանում և տարբեր մարզերում: Բանկի իրավաբանական հասցեն է՝ ՀՀ, Երևան 0010, Վ. Սարգսյան 26/1:

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ուներ 925 աշխատակից (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 898):

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի բաժնետերերն են՝

Բաժնետեր	2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, %	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, %
«Ընդվանդ Գլոբալ Ինվեստմենտ» ԷԼԷԼՍԻ	72.89	72.89
«ՀայՓոստ Թրասթ Մենեջմենթ» Ս.Ա.Ռ.Լ.	22.11	22.11
Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածին	5.00	5.00
Ընդամենը	100.00	100.00

Բանկի վերջնական հսկող անձը արգենտինացի գործարար Էդուարդո Էռնեսյանն է:

Կապակցված կողմերի հետ գործարքների վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացված են Ծանոթագրություն 34-ում:

(բ) Հայաստանի գործարար միջավայրը

Բանկն իր գործունեությունն իրականացնում է Հայաստանում: Համապատասխանաբար, Բանկի գործունեության վրա ազդեցություն են ունենում Հայաստանի տնտեսությունը և ֆինանսական շուկան, որին բնորոշ է զարգացող շուկայի հատկանիշներ: Իրավական, հարկային և օրենսդրական համակարգերը շարունակում են զարգանալ, սակայն կարող են ունենալ տարբեր մեկնաբանություններ և ենթակա են հաճախակի փոփոխությունների, ինչը, այլ իրավական և ֆինանսական խոչընդոտների հետ մեկտեղ, լրացուցիչ բարդություններ է ստեղծում Հայաստանում գործող կազմակերպությունների համար:

Ֆինանսական հաշվետվություններն արտացոլում են Բանկի գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա Հայաստանի գործարար միջավայրի ազդեցության ղեկավարության գնահատականը: Ապագա գործարար միջավայրը կարող է տարբերվել ղեկավարության գնահատականից:

2. Պատրաստման հիմունքներ

(ա) Համապատասխանության հավաստում

Ներկայացված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված ՖՀՄՍ ֆինանսական հաշվետվությունների ստանդարտների (ՖՀՄՍ ֆինանսական հաշվետվությունների ստանդարտներ) համաձայն:

(բ) Չափման հիմունքներ

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի հիմունքով, բացառությամբ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքների և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի, որոնք ներկայացված են իրական արժեքով, և հողի ու շենքերի, որոնք ներկայացված են վերագնահատված արժեքով:

(հազար ՀՀ դրամ)

(գ) Ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթ

Բանկի ֆունկցիոնալ արժույթն այն հիմնական տնտեսական միջավայրի արժույթն է, որտեղ գործում է Բանկը: Բանկի ֆունկցիոնալ արժույթը ՀՀ դրամն է, քանի որ լավագույնս արտացոլում է Բանկի գործունեության հիմքում ընկած իրադարձությունների և հանգամանքների տնտեսական էությունը:

Դրամը նաև այս ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացման արժույթն է: 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ ԿԲ-ի պաշտոնական փոխարժեքներն էին համապատասխանաբար 396.56 դրամ և 404.79 դրամ 1 ԱՄՆ դոլարի համար և համապատասխանաբար 413.89 դրամ և 447.90 դրամ 1 Եվրոյի համար:

Ֆինանսական տեղեկատվությունը ներկայացված է դրամով՝ հազարների ճշտությամբ:

(դ) Գնահատումների և դատողությունների օգտագործում

Այս ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս ղեկավարությունը կատարել է դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն ունեն Բանկի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման, ինչպես նաև ակտիվների, պարտավորությունների, եկամտի և ծախսի ներկայացված գումարների վրա: Փաստացի արդյունքները կարող են տարբերվել այդ գնահատումներից:

Գնահատումները և հիմքում ընկած ենթադրությունները շարունակաբար վերանայվում են: Հաշվապահական հաշվառման գնահատումների վերանայումները ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանում, որում վերանայվել են, և այն ապագա ժամանակաշրջաններում, որոնց վրա կարող են ազդեցություն ունենալ:

Դատողություններ

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման ընթացքում կատարված դատողությունների վերաբերյալ տեղեկատվությունը, որոնք նշանակալի ազդեցություն են ունեցել ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված գումարների վրա, ներկայացված է հետևյալ ծանոթագրություններում.

- ▶ Ֆինանսական ակտիվների դասակարգում. այն բիզնես մոդելի գնահատում, որի շրջանակում պահվում են ակտիվները, և գնահատում, արդյոք ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները հանդիսանում են միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ – Ծանոթագրություն 3,
- ▶ չափանիշների սահմանում որոշելու համար, արդյոք տեղի է ունեցել ֆինանսական ակտիվի պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ սկզբնական ճանաչումից ի վեր, որոշելու համար ակնկալվող պարտքային կորուստների չափման մեջ ապագայամետ տեղեկատվությունը ներառելու մեթոդաբանությունը և ակնկալվող պարտքային կորուստների չափման համար օգտագործվող մոդելների ընտրություն – Ծանոթագրություն 31:

Ենթադրություններ և գնահատման անորոշություն

Ենթադրությունների և գնահատման անորոշության վերաբերյալ տեղեկատվությունը, որոնց դեպքում առկա է նշանակալի ռիսկ, որ դրանք հաջորդ ֆինանսական տարվա ընթացքում կարող են հանգեցնել էական ճշգրտումների, ներկայացված է հետևյալ ծանոթագրությունում.

- ▶ ֆինանսական գործիքների արժեզրկում. որոշել ելակետային տվյալներն ակնկալվող պարտքային կորուստների գնահատման մոդելի համար – Ծանոթագրություն 31:

(ե) Հաշվապահական հաշվառման նոր կամ փոփոխված ստանդարտներ

Բանկը վաղաժամ չի կիրառել հրապարակված, սակայն դեռևս ուժի մեջ չմտած որևէ նոր ստանդարտ, մեկնաբանություն կամ փոփոխություն այս ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս:

Ստորև ներկայացված նոր կամ փոփոխված ստանդարտներն ըստ ակնկալիքների նշանակալի ազդեցություն չեն ունենա Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

- ▶ Պարտավորությունների դասակարգում ընթացիկ և ոչ ընթացիկ դասերի և կովենանտներ ունեցող ոչ ընթացիկ պարտավորություններ (ՀՀՄՍ 1-ի փոփոխություններ)
- ▶ Մատակարարների ֆինանսավորման պայմանավորվածություններ (ՀՀՄՍ 7-ի և ՖՀՄՍ 7-ի փոփոխություններ)
- ▶ Կարծակալության գծով պարտավորությունը վաճառքի և հետադարձ վարձակալություն գործարքների դեպքում (ՖՀՄՍ 16-ի փոփոխություններ)
- ▶ Փոխանակման հնարավորության բացակայություն (ՀՀՄՍ 21-ի փոփոխություններ)

(հազար ՀՀ դրամ)

3. Հաշվապահական հաշվառման նշանակալի մասեր

Ստորև ներկայացված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը հետևողականորեն կիրառվել է այս ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված բոլոր ժամանակաշրջանների համար և Բանկի կողմից:

(ա) Ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ

Սկզբնական ճանաչում

Ճանաչման ամսաթիվ

Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների բոլոր կանոնավոր կերպով գնումները ճանաչվում են առևտրի ամսաթվին, այսինքն՝ այն ամսաթվին, երբ Բանկը հանձնառություն է ստանձնում գնել ակտիվը կամ պարտավորությունը: Կանոնավոր կերպով գնումը կամ վաճառքը ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության գնումն է կամ վաճառքն է համաձայն պայմանագրի, որի դրույթները պահանջում են այդ ակտիվի և պարտավորության հանձնումը՝ տվյալ շուկայում սովորական կանոններով կամ ընդունված կարգով սահմանված ժամկետներում:

Սկզբնական չափում

Ֆինանսական գործիքների դասակարգումը սկզբնական ճանաչման պահին կախված է պայմանագրային պայմաններից և գործիքների կառավարման բիզնես մոդելից: Ֆինանսական գործիքները սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով, և գործարքի հետ կապված ծախսումներն ավելացվում են այդ գումարին կամ նվազեցվում են դրանից, բացառությամբ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների:

Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների չափման դասեր

Բանկն իր բոլոր ֆինանսական ակտիվները դասակարգում է ելնելով ակտիվների կառավարման բիզնես մոդելից և ակտիվի պայմանագրային պայմաններից՝ դրանք չափելով.

- ▶ ամորտիզացված արժեքով,
- ▶ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով,
- ▶ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով:

Բանկն իր ներդրումները դասակարգում և չափում է իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով: Ընկերությունը կարող է ֆինանսական գործիքները նախորոշել որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող, եթե դա վերացնում կամ էապես նվազեցնում է չափման կամ ճանաչման անհետևողականությունը:

Ֆինանսական պարտավորությունները, բացի փոխատվության հանձնառություններից և ֆինանսական երաշխավորությունների պայմանագրերից, չափվում են ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով, եթե պահվում են առևտրական նպատակներով, ածանցյալ գործիքներ են կամ կիրառվում է իրական արժեքով նախարոշումը:

Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ, հաճախորդներին տրված վարկեր, ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր

Բանկը ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջները և այլ ֆինանսական գործիքները չափում է ամորտիզացված արժեքով, եթե բավարարվում են հետևյալ երկու պայմանները՝

- ֆինանսական ակտիվը պահվում է այնպիսի բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակն է պահել ակտիվը պայմանագրային դրամական հոսքեր հավաքելու համար և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք միայն մայր գումարի և չնարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ են:

Այդ պայմանների մանրամասները ներկայացված են ստորև.

Բիզնես մոդելի գնահատում

Բանկն իր բիզնես մոդելը սահմանում է այն մակարդակի վրա, որը լավագույնս արտացոլում է, թե ինչպես է այն կառավարում ֆինանսական ակտիվների խմբերն իր բիզնես նպատակներն իրագործելու համար:

Բանկի բիզնես մոդելը չի գնահատվում առանձին գործիքների հիմունքով, այլ գնահատում է 31 պորտֆելների մակարդակով և հիմնվում է այնպիսի դիտելի գործոնների վրա, ինչպիսիք են՝

- ▶ ինչպես է գնահատվում բիզնես մոդելի և դրա ներքո պահվող ֆինանսական ակտիվների կատարողականը և ինչպես է այդ տեղեկատվությունը հաղորդվում Բանկի ղեկավարությանը,

(հազար ՀՀ դրամ)

- ▶ բիզնես մոդելի (և այդ բիզնես մոդելի ներքո պահվող ֆինանսական ակտիվների) վրա ազդող ռիսկերը և այդ ռիսկերի կառավարման եղանակը,
- ▶ ինչպես են վարձատրվում բիզնեսի ղեկավարները (օրինակ՝ արդյոք վարձատրությունը հիմնված է կառավարվող ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի, թե՛ հավաքված դրամական հոսքերի վրա):
- ▶ վաճառքների ակնկալվող հաճախականությունը, ծավալը և ժամկետները, որոնք նույնպես կարևոր գործոններ են Բանկի գնահատման համար:

Բիզնես մոդելի գնահատման հիմքում ընկած են ողջամտորեն ակնկալվող սցենարները՝ առանց հաշվի առնելու «վատագույն դեպք» կամ «սթրեսային դեպք» սցենարները: Եթե սկզբնական ճանաչումից հետո դրամական հոսքերն իրացվում են Բանկի սկզբնական ակնկալիքներից տարբերվող եղանակով, Բանկը չի փոխում այդ բիզնես մոդելում պահվող մնացած ֆինանսական ակտիվների դասակարգումը, սակայն հետագայում հաշվի է առնում այդ տեղեկատվությունը նոր սկզբնավորված կամ նոր գնված ֆինանսական ակտիվները գնահատելիս:

Միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ հանդիսանալու գնահատում

Որպես դասակարգման գործընթացի երկրորդ քայլ, Բանկը գնահատում է ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները՝ պարզելու համար, թե արդյոք դրանք բավարարում են միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ հանդիսանալու չափանիշները:

Այս գնահատման նպատակով «մայր գումար» հասկացությունը սահմանվում է որպես ֆինանսական ակտիվի իրական արժեքը սկզբնական ճանաչման պահին և կարող է փոխվել ֆինանսական ակտիվի ժամկետի ընթացքում (օրինակ, եթե կան մայր գումարի մարումներ կամ հավելվածարի/զեղչի ամորտիզացիա):

Վարկային պայմանագրում, սովորաբար, տոկոսի ամենանշանակալի տարրերն են փողի ժամանակային արժեքի համար հատուցումը և պարտքային ռիսկը: Միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ հանդիսանալը գնահատելու համար Բանկը կիրառում է դատողություններ և դիտարկում է համապատասխան գործոնները, օրինակ՝ արժույթը, որով արտահայտված է ֆինանսական ակտիվ, և ժամկետը, որի համար սահմանվում է տոկոսադրույթը:

Ի հակադրություն, պայմանագրային պայմանները, որոնց արդյունքում առաջանում է շատ աննշան ռիսկերին ենթարկվածություն կամ պայմանագրային դրամական հոսքերի փոփոխականություն, որոնք կապված չեն բազային վարկային պայմանագրի հետ, չեն առաջացնում պայմանագրային դրամական հոսքեր, որոնք միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով տոկոսի վճարումներ են: Այդպիսի դեպքերում ֆինանսական ակտիվը պետք է չափվի իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքներ

Բանկը պարտքային գործիքները չափում է իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով, եթե միաժամանակ բավարարվում են հետևյալ երկու պայմանները.

- ▶ Գործիքը պահվում է այնպիսի բիզնես մոդելի ներքո, որի նպատակն իրագործվում է թե՛ պայմանագրային դրամական հոսքերը հավաքելու և թե՛ ֆինանսական ակտիվները վաճառելու միջոցով,
- ▶ Ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները բավարարում են միայն մայր գումարի և տոկոսների վճարումներ հանդիսանալու պահանջները:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքները հետագայում չափվում են իրական արժեքով՝ իրական արժեքի փոփոխություններից առաջացող օգուտները և վնասները ճանաչելով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում: Տոկոսային եկամուտը և փոխարժեքային տարբերություններից առաջացող օգուտը և կորուստը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում նույն կերպ, ինչպես ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների համար: Ապաճանաչման պահին, նախկինում այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված կուտակային օգուտը կամ վնասը այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքից վերադասակարգվում է շահույթի կամ վնասի կազմ:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստները չեն նվազեցնում այդ ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքները ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, որոնք շարունակվում են ներկայացվել իրական արժեքով: Փոխարենը, այն պահուստի չափով գումարը, որը կառաջանար, եթե ակտիվները չափվեին ամորտիզացված արժեքով, ճանաչվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում որպես կուտակված արժեքը կամ շահույթում կամ վնասում համապատասխան ծախսագրմամբ: Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված կուտակված վնասն ակտիվի ապաճանաչումից հետո վերադասակարգվում է շահույթի և վնասի կազմ:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող բաժնային գործիքներ

Սկզբնական ճանաչումից հետո Բանկը երբեմն որոշում է իր բաժնային ներդրումների մի մասը, առանց հետագա վերանայման հնարավորության, դասակարգել որպես իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող, եթե դրանք համապատասխանում են ՀՀՄՍ 32-ի «Ֆինանսական գործիքներ. Ներկայացում» բաժնային գործիքի սահմանմանը և չեն պահվում առևտրական նպատակներով: Այդ դասակարգումը որոշվում է առանձին՝ յուրաքանչյուր գործիքի համար:

(հազար ՀՀ դրամ)

Այդ բաժնային գործիքների գծով օգուտը կամ վնասը երբեք չի վերադասակարգվում շահույթի կամ վնասի կազմ: Շահաբաժինները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում որպես այլ եկամուտ, երբ վճարումը ստանալու իրավունքը հաստատված է, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ Բանկն օգուտ է ստանում այդ մուտքերից՝ որպես գործիքի ինքնարժեքի մասի վերականգնում, որի դեպքում այդ օգուտները հաշվառվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում: Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող բաժնային գործիքները ենթակա չեն գնահատման արժեքկման տեսանկյունից: Այդ գործիքների օտարումից հետո կուտակված վերագնահատման պահուստը փոխանցվում է չբաշխված շահույթ:

Ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր, ակրեդիտիվներ և չօգտագործված փոխատվության հանձնառություններ

Բանկը թողարկում է ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր, ակրեդիտիվներ և փոխատվության հանձնառություններ:

Ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրերը ֆինանսական հաշվետվություններում սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով, որն իրենից ներկայացնում է ստացված հավելավճարը: Սկզբնական ճանաչումից հետո յուրաքանչյուր երաշխավորության գծով Բանկի պարտավորությունը չափվում է հետևյալ գումարներից ամենաբարձրով՝ սկզբնապես ճանաչված գումարից՝ հանած շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվությունում ճանաչված կուտակված ամորտիզացիան, և ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն որոշված ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստից:

Չօգտագործված փոխատվության հանձնառությունները և ակրեդիտիվները պարտավորություններ են, որոնց շրջանակում հանձնառության տևողության ընթացքում Բանկը հաճախորդին պետք է տրամադրի վարկ՝ նախապես սահմանված պայմաններով: Ինչպես և ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրերի դեպքում, այդ պայմանագրերի նկատմամբ կիրառվում է ակնկալվող պարտքային կորուստներին վերաբերող պահանջները:

Պարտականությունների կատարման երաշխավորություններ

Պարտականությունների կատարման երաշխավորությունները պայմանագրեր են, որոնց համաձայն տրամադրվում է հատուցում, եթե դիմող կողմը չի կատարում պայմանագրային պարտականությունը: Պարտականությունների կատարման երաշխավորության պայմանագրերի հետ կապված ռիսկը հավանականությունն է, որ մյուս կողմը չի կատարի պայմանագրային պարտականությունը: Բանկն ունի դիմող կողմից կանխավճար ստանալու պայմանագրով սահմանված իրավունք՝ որպես շահառուին կատարված ցանկացած վճարման հատուցում, և, հետևաբար, Բանկը գտնում է, որ չի ընդունել որևէ ապահովագրական ռիսկ: Բանկը գտնում է, որ պայմանագրի առաջնային նպատակ և բնույթը ֆինանսավորում տրամադրելն է և դիմողի պարտքային ռիսկն ընդունելն է:

Պարտականությունների կատարման երաշխավորությունները ճանաչվում են ինչպես և ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրերը՝ հետևյալ գումարներից չամորտիզացված սկզբնական միջնորդավճարից և կորստի պահուստից ամենաբարձրով:

Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների վերադասակարգում

Բանկը չի վերադասակարգում իր ֆինանսական ակտիվները սկզբնական ճանաչումից հետո, բացառությամբ բացառիկ հանգամանքների, երբ Բանկը փոխում է ֆինանսական ակտիվների կառավարման բիզնես մոդելը: Ֆինանսական պարտավորությունները երբեք չեն վերադասակարգվում: Բանկը չի վերադասակարգել ոչ մի ֆինանսական ակտիվ կամ պարտավորություն 2024թ-ին և 2023թ-ին:

(բ) Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները ներառում են կանխիկ դրամը, ՀՀ ԿԲ-ում պահվող թղթակցային հաշիվների մնացորդները (բացառությամբ ԱրՔա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների համար դեպոնացված գումարների), ներառյալ ՀՀ դրամով արտահայտված պարտադիր պահուստների մասը, և այլ բանկերում պահվող մնացորդները (նոստրո հաշիվներ):

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում:

(գ) Հետգնման և հակադարձ հետգնման պայմանագրեր և արժեթղթերի փոխատվություն

Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերը («ռեպո») հաշվառվում են որպես գրավով ապահովված ֆինանսավորման գործարքներ: Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերով վաճառված արժեթղթերն արտացոլվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, և այն դեպքում, երբ գնորդն ունի այդ արժեթղթերի վաճառքի կամ գրավադրման պայմանագրային իրավունք կամ համաձայնություն, վերադասակարգվում են որպես վաճառքի և հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր և ներկայացվում որպես առանձին հաշվեկշռային հոդված: Համապատասխան պարտավորությունը ներկայացվում է հետգնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտավորությունների կազմում:

(հազար ՀՀ դրամ)

Հետադարձ վաճառքի պայմանագրով («հակադարձ ռեպո») ձեռքբերված արժեթղթերն արտացոլվում է հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով դեբիտորական պարտքերիկազմում և չեն ճանաչվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում: Վաճառքի և հետգնման գների տարբերությունն իրենից ներկայացնում է տոկոսային եկամուտ և ճանաչվում է ռեպո պայմանագրի գործողության ժամկետի ընթացքում կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Եթե հակադարձ ռեպո պայմանագրով գնված ակտիվները վաճառվում են երրորդ կողմին, արժեթղթերը վերադարձնելու պարտավորությունը գրանցվում է որպես առևտրային գործառնությունների գծով պարտավորություն և չափվում է իրական արժեքով:

(դ) Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ

Բնականոն գործունեության ընթացքում Բանկը կնքում է ածանցյալ ֆինանսական գործիքների, այդ թվում՝ ֆորվարդների, ֆյուչերսների, սվոպերի և օպցիոնների պայմանագրեր արտարժույթի և կապիտալի շուկաներում: Այդ ֆինանսական գործիքները պահվում են առևտրական նպատակներով և հաշվառվում են իրական արժեքով: Իրական արժեքը որոշվում է շուկայում գնանշված գների կամ գնորոշման մոդելների հիման վրա, որոնք դիտարկում են հիմքում ընկած գործիքների ընթացիկ շուկայական և պայմանագրային գները և այլ գործոնները: Դրական իրական արժեքով ածանցյալ ֆինանսական գործիքները արտացոլվում են ակտիվների կազմում, իսկ բացասական արժեք ունեցողները պարտավորությունների կազմում: Այդ գործիքներից ստացվող օգուտը և վնասը ներառվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում որպես զուտ օգուտ/(վնաս) իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներից կամ զուտ օգուտ/(կորուստ) փոխարժեքային տարբերություններից՝ կախված գործիքների բնույթից:

Ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են բիզնես մոդելի և միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ հանդիսանալու գնահատման հիման վրա:

(ե) Վերակազմակերպված վարկեր

Հնարավորության դեպքում Բանկը ձգտում է վերակազմակերպել վարկերը, այլ ոչ թե բռնագանձել գրավադրված գույքը: Վերակազմակերպումը կարող է տեղի ունենալ մարումների ժամկետները երկարաձգելու կամ նոր պայմաններով վարկային պայմանագիր կնքելու միջոցով:

Բանկն ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվը, օրինակ՝ հաճախորդին տրված վարկը, երբ պայմանները այն աստիճան են վերանայվել, որ այն դարձել է հիմնովին նոր վարկ, և տարբերությունը ճանաչվում է որպես օգուտ կամ վնաս ապաճանաչումից այնքանով, որքանով արժեզրկումից կորուստը դեռ չի ճանաչվել: Նոր ճանաչված վարկերը ակնկալվող պարտքային կորուստների չափման նպատակով դասվում են 1-ին փուլում, քանի դեռ նոր վարկը չի համարվում ձեռք բերված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված: Երբ Բանկը գնահատում է, արդյոք պետք է ապաճանաչել հաճախորդին տրված վարկը թե ոչ, ի թիվս այլնի, հաշվի է առնում հետևյալ գործոնները՝

- ▶ վարկի արժույթի փոփոխությունը,
- ▶ պայմանագրային կողմի փոփոխությունը,
- ▶ արդյոք փոփոխությունը այնպիսին է, որ գործիքը այլևս չի համապատասխանի միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ հանդիսանալու չափանիշին:

Եթե փոփոխությունը չի հանգեցնում նշանակալիորեն տարբերվող դրամական հոսքերի, փոփոխության արդյունքում ապաճանաչում տեղի չի ունենում: Հիմք ընդունելով սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով գեղջված դրամական հոսքերի փոփոխությունը, Բանկը հաշվառում է փոփոխությունից օգուտը կամ վնասը՝ ներկայացնելով այն ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում որպես տոկոսային եկամուտ՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքով, այն չափով, որքանով արժեզրկումից կորուստը դեռ չի հաշվառվել:

(զ) Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների ապաճանաչում

Ֆինանսական ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվը (կամ, կիրառելի լինելու դեպքում, ֆինանսական ակտիվի մասը, կամ նմանատիպ ֆինանսական ակտիվների Բանկի մասը) ապաճանաչվում է, երբ՝

- ▶ ակտիվից առաջացող դրամական հոսքերի նկատմամբ իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը,
- ▶ Բանկը փոխանցում է ակտիվից դրամական հոսքեր ստանալու իրավունքը կամ պահպանում է այդ իրավունքը, սակայն պարտավորվում է այդ դրամական հոսքերն ամբողջությամբ և առանց Էական ուշացումների փոխանցել երրորդ կողմին՝ փոխանցման համաձայնագրով և,
- ▶ Բանկը կամ (ա) փոխանցել է ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները կամ (բ) ոչ փոխանցել և ոչ էլ պահպանել է ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, սակայն փոխանցել է ակտիվի նկատմամբ հսկողությունը:

Եթե Բանկը փոխանցել է ակտիվից դրամական հոսքեր ստանալու իր իրավունքը, ոչ փոխանցել է, ոչ էլ պահպանել է ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները և ոչ էլ

(հազար ՀՀ դրամ)

փոխանցել է ակտիվի նկատմամբ հսկողությունը, ակտիվը ճանաչվում է այդ ֆինանսական ակտիվում Բանկի շարունակվող ներգրավվածության չափով: Փոխանցված ակտիվի երաշխավորման ձև ստացած շարունակվող ներգրավվածությունը չափվում է հետևյալ երկու մեծություններից նվազագույնով՝ ակտիվի սկզբնական հաշվեկշռային արժեք և հատուցման առավելագույն գումարը, որը կարող է պահանջվել Բանկից:

Երբ Բանկի շարունակվող ներգրավվածությունը ստանում է փոխանցված ակտիվի գծով տրված և/կամ ձեռք բերված օպցիոնի (ներառյալ դրամական միջոցներով մարվող օպցիոնի կամ համանման այլ դրույթի) ձև, ապա Բանկի շարունակվող ներգրավվածության չափը փոխանցված ակտիվի այն արժեքն է, որը Բանկը կարող է հետ գնել: Իրական արժեքով չափվող ակտիվի գծով տրված վաճառքի օպցիոնի դեպքում (ներառյալ դրամական միջոցներով մարվող օպցիոնը կամ համանման այլ դրույթը) Բանկի շարունակվող ներգրավվածության չափը սահմանափակված է փոխանցված ակտիվի իրական արժեքից և օպցիոնի իրագործման արժեքից նվազագույնով:

Դուրսգրում

Ֆինանսական ակտիվները մասամբ կամ ամբողջությամբ դուրս են գրվում միայն այն ժամանակ, երբ Բանկը դադարեցրել է վերականգնումը: Եթե դուրս գրվող գումարը գերազանցում է կուտակված կորստի պահուստը, տարբերությունը նախ հաշվառվում է որպես պահուստի ավելացվում, որն այնուհետև կիրառվում է համախառն հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ: Բոլոր հետագա վերականգնումները հաշվանցվում են պարտքային կորուստների գծով ծախսերի հետ: Դուրս գրումը հանդիսանում է ապաճանաչում:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկն ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունն այն դեպքում, երբ իր պայմանագրային պարտականությունները կատարվում են, կամ չեղյալ են համարվում, կամ ուժը կորցնում են:

Եթե գոյություն ունեցող ֆինանսական պարտավորությունը փոխարինվում է նույն վարկատուի նկատմամբ մեկ այլ պարտավորությամբ՝ նշանակալիորեն տարբեր պայմաններով, կամ եթե գոյություն ունեցող պարտավորության պայմանները նշանակալիորեն վերափոխվում են, այդպիսի փոխարինումը կամ վերափոխումը դիտարկվում է որպես սկզբնական պարտավորության ապաճանաչում և նոր պարտավորության ճանաչում, իսկ համապատասխան հաշվեկշռային արժեքների տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

(Է) Հարկում

Հաշվետու տարվա շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, բացառությամբ այն մասի, որը վերաբերում է ուղղակիորեն սեփական կապիտալում ճանաչված հողվածներին, որի դեպքում այն ճանաչվում է սեփական կապիտալում:

Ընթացիկ հարկը հարկի այն գումարն է, որն ակնկալվում է վճարել կամ ստանալ տարվա հարկվող եկամտի գծով՝ կիրառելով հարկի այն դրույքները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ Էուլթյան ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրույթամբ, և ներառում է նախորդ տարիների համար վճարման ենթակա հարկի գծով ճշգրտումները: Այն դեպքում, երբ ֆինանսական հաշվետվությունների հրապարակումը հաստատվում է մինչև համապատասխան հարկային հաշվետվությունների ներկայացումը, հարկվող շահույթը կամ վնասը հաշվարկվում է գնահատումների հիման վրա: Հարկային մարմինները կարող են ունենալ ավելի խիստ մոտեցում հարկային օրենսդրությունը մեկնաբանելիս և հարկի հաշվարկները ստուգելիս: Որպես արդյունք, հարկային մարմինները կարող են պահանջել լրացուցիչ հարկերի վճարում այն գործարքների գծով, որոնք համար նախկինում նման պահանջ չի ներկայացվել: Հետևաբար, կարող են առաջանալ նշանակալի լրացուցիչ հարկեր, տույժեր և տուգանքներ: Հարկային մարմինների կողմից իրականացվող ստուգումը կարող է ներառել ստուգման տարվան անմիջապես նախորդող 3 օրացուցային տարիները: Որոշ հանգամանքներում հարկային ստուգումը կարող է ներառել ավելի երկար ժամանակաշրջաններ:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվարկվում են ժամանակավոր տարբերությունների գծով՝ օգտագործելով պարտավորությունների մեթոդը: Հետաձգված շահութահարկը հաշվարկվում է բոլոր ժամանակավոր տարբերությունների գծով, որոնք առաջանում են ակտիվների և պարտավորությունների հարկման բազաներ և ֆինանսական հաշվետվություններում արտացոլվելու նպատակով որոշվող ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների միջև, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ այդ հետաձգված շահութահարկն առաջանում է գուղվիլի կամ ակտիվների կամ պարտավորությունների սկզբնական ճանաչման ժամանակ բիզնեսի միավորում չհանդիսացող գործարքի արդյունքում, որն ազդեցություն չունի ոչ հաշվապահական և ոչ հարկվող շահույթի կամ վնասի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվը ճանաչվում է միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ առկա կլինի ապագա հարկվող շահույթ, որի դիմաց կարող են օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունները: Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չափվում են կիրառելով հարկի այն դրույքները, որոնք ակնկալվում է, որ կկիրառվեն այն ժամանակաշրջանում, երբ ակտիվները կիրացվեն կամ պարտավորությունները կմարվեն՝ հիմք ընդունելով այն օրենքների դրույթները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ, ըստ Էուլթյան, ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում:

Հետաձգված շահութահարկը հաշվեգրվում է նաև այն ժամանակավոր տարբերությունների գծով, որոնք առաջանում են դուստր ընկերությունների, ասոցիացված ընկերությունների կամ համատեղ ձեռնարկությունների ներդրումներից,

(հազար ՀՀ դրամ)

բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ժամանակավոր տարբերությունների հակադարձման ժամկետները կարող են հսկվել, և հավանական է, որ դրանք չեն հակադարձվի մոտ ապագայում:

Հայաստանի Հանրապետությունում գործում են նաև այլ հարկեր, որոնք վերաբերում են Բանկի գործունեությանը: Այդ հարկերը ներառված են համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության «Այլ ծախսեր» հոդվածում:

(ը) Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցների սկզբնական ճանաչումն իրականացվում է սկզբնական արժեքով՝ հանած ամենօրյա սպասարկման ծախսերը, կուտակված մաշվածությունը և կուտակված արժեզրկումը: Ակնկալվող օգտակար ծառայության ժամկետի փոփոխությունները հաշվառվում են փոփոխելով ամորտիզացիոն ժամանակաշրջանը կամ մեթոդաբանությունը և դիտարկվում որպես հաշվապահական հաշվառման գնահատումների փոփոխություններ: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները հիմնական միջոցների հետ միասին ներկայացված են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում: Ինքնարժեքով սկզբնական ճանաչումից հետո շենքերը հաշվառվում են վերագնահատված արժեքով, որը իրական արժեքն է վերագնահատման ամսաթվի դրությամբ՝ հանած ցանկացած հետագա կուտակված մաշվածությունը և հետագա կուտակված արժեզրկումից կորուստները: Գնահատումներն իրականացվում են բավարար հաճախականությամբ՝ ապահովելու համար, որ վերագնահատված ակտիվի իրական արժեքն էականորեն չտարբերվի դրա հաշվեկշռային արժեքից: Վերագնահատման ամսաթվի դրությամբ կուտակված մաշվածությունը հանվում է ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքից, իսկ զուտ արժեքը վերահաշվարկվում է մինչև ակտիվի վերագնահատված արժեքը: Վերագնահատումից առաջացած ցանկացած ան ավելացվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ներառված հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստին, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ այն հակադարձում է նախկինում շահույթում կամ վնասում ճանաչված նույն ակտիվի վերագնահատումից նվազումը, որի դեպքում աճը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Վերագնահատումից նվազումը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ նույն ակտիվի նախկին աճը ուղղակիորեն հաշվանցող նվազումը ուղղակիորեն հաշվանցվում է հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստում ճանաչված աճի հետ:

Հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստից փոխանցումը չբաշխված շահույթ կատարվում է ակտիվների վերագնահատված հաշվեկշռային արժեքի հիման վրա հաշվարկված մաշվածության և ակտիվի սկզբնական արժեքի հիման վրա հաշվարկված մաշվածության տարբերության համար: Օտարումից հետո վաճառված որոշակի ակտիվի հետ կապված ցանկացած վերագնահատման պահուստ փոխանցվում է չբաշխված շահույթ:

Մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային մեթոդով ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում՝ կիրառելով հետևյալ դրույքները՝

	Օգտակար ծառայության ժամկետ (տարի)	Դրույք (%)
Շենքեր	50	2
Համակարգիչներ	3	33.3
Ցանցային հարմարանքներ	8	12.5
Փոխադրամիջոցներ	8	12.5
Սարքավորումներ	8	12.5
Այլ հիմնական միջոցներ	8	12.5

Վարձակալված հիմնական միջոցների բարելավումները կապիտալացվում և ամորտիզացվում են գծային հիմունքով վարձակալության ժամկետից և հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետներից նվազագույնի ընթացքում:

Հողը և շենքերը վերագնահատվում են կանոնավոր կերպով առնվազն 3 տարին մեկ: Վերագնահատման հաճախականությունը կախված է ակտիվների իրական արժեքի փոփոխություններից: Վերագնահատված ակտիվների իրական արժեքի և հաշվեկշռային արժեքի միջև էական անհամապատասխանության դեպքում իրականացվում է լրացուցիչ վերագնահատում: Վերագնահատումն իրականացվում է հիմնական միջոցների ամբողջ դասի համար:

(թ) Բռնագանձված ակտիվներ

Որոշ դեպքերում ակտիվները բռնագանձվում են վարկային պարտավորությունների չկատարման արդյունքում: Բռնագանձված ակտիվները չափվում են սկզբնական արժեքից և իրական արժեքից՝ հանած իրացման հետ կապված ծախսերը, նվազագույնով:

(ժ) Սեփական կապիտալ

Կանոնադրական կապիտալ

Սովորական բաժնետոմսերը և հայեցողական շահաբաժիններով չմարվող արտոնյալ բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես սեփական կապիտալ: Նոր բաժնետոմսերի թողարկման ուղղակիորեն վերագրելի լրացուցիչ ծախսերը, բացառությամբ բիզնեսի միավորման դեպքերի, սեփական կապիտալում արտացոլվում են

(հազար ՀՀ դրամ)

որպես նվազեցում մուտքերից: Գումարը, որով ստացված հատուցման իրական արժեքը գերազանցում է թողարկված բաժնետոմսերի անվանական արժեքը, ճանաչվում է որպես լրացուցիչ կապիտալ:

Էմիսիոն եկամուտ

Էմիսիոն եկամուտը ներառում է բաժնետոմսերի թողարկումից ստացված հավելավճարը: Գործարքի գծով ցանկացած ծախսում, որը կապված է բաժնետոմսերի թողարկման հետ, նվազեցվում է Էմիսիոն եկամուտից:

Շահաբաժիններ

Շահաբաժինները ճանաչվում են որպես պարտավորություն և նվազեցվում են սեփական կապիտալից հաշվետու ամսաթվի դրությամբ միայն այն դեպքում, եթե հայտարարվել են մինչև հաշվետու ամսաթիվը կամ հաշվետու ամսաթվին: Շահաբաժինները բացահայտվում են, եթե առաջարկվել են մինչև հաշվետու ամսաթիվը, կամ առաջարկվել կամ հայտարարվել են հաշվետու ամսաթվից հետո, բայց մինչև ֆինանսական հաշվետվությունների հրապարակման համար հաստատման ամսաթիվը:

(h) Սեզմենտային հաշվետվություններ

Գործառնական սեզմենտը Բանկի բաղադրիչ է, որը ներգրավված է ձեռնարկատիրական գործունեություններում, որոնցից կարող է վաստակել հասույթներ և կրել ծախսեր (ներառյալ Բանկի այլ բաղադրիչների հետ գործառնականություններից հասույթները և ծախսերը), որի գործառնական արդյունքները կանոնավոր կերպով վերանայվում են գլխավոր գործառնական որոշում կայացնողի կողմից՝ սեզմենտին միջոցների բաշխման վերաբերյալ որոշում կայացնելու և դրա գործունեության արդյունքները գնահատելու նպատակով, և որի գծով առկա է առանձին ֆինանսական տեղեկատվություն: Սեզմենտային հաշվետվությունները հիմնված են հետևյալ գործառնական սեզմենտների վրա՝ մանրածախ բանկային գործունեություն, կորպորատիվ և ներդրումային բանկային գործունեություն:

(i) Եկամուտների և ծախսերի ճանաչում

Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտ և ծախսեր

Բանկը հաշվարկում է տոկոսային եկամուտ ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվների գծով, բացառությամբ պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվների՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը ֆինանսական ակտիվների համախառն արժեքի նկատմամբ: Արդյունավետ տոկոսադրույքն այն դրույթն է, որը ֆինանսական գործիքի ակնկալվող ժամկետի կամ կիրառելի լինելու դեպքում՝ ավելի կարճ ժամանակահատվածի համար գնահատված ապագա դրամական վճարումները կամ մուտքերը գեղչում է ճիշտ մինչև ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության զուտ հաշվեկշռային արժեքը: Հաշվարկի ժամանակ հաշվի են առնվում ֆինանսական գործիքի բոլոր պայմանագրային պայմանները (օրինակ՝ ժամկետից շուտ մարման հնարավորությունը), միջնորդավճարները կամ լրացուցիչ ծախսերը, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են գործիքին և կազմում են արդյունավետ տոկոսադրույքի անբաժանելի մասը, սակայն չեն դիտարկվում ապագա պարտքային կորուստները: Ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքը ճշգրտվում է Բանկի կողմից ելքերի կամ մուտքերի գնահատումների վերանայման դեպքում: Ճշգրտված հաշվեկշռային արժեքը հաշվարկվում է սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքի հիման վրա, իսկ հաշվեկշռային արժեքի փոփոխությունը գրանցվում է որպես տոկոսային եկամուտ կամ ծախս:

Երբ ֆինանսական ակտիվը դառնում է պարտքային առումով արժեզրկված, Բանկը տոկոսային եկամուտը հաշվարկում է կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքը ֆինանսական ակտիվի զուտ ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Եթե ակտիվն այլևս չի համարվում պարտքային առումով արժեզրկված, տոկոսային եկամտի հաշվարկը կրկին իրականացվում է համախառն հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ:

Ձեռք բերված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար Բանկը տոկոսային եկամուտը հաշվարկում է՝ հաշվարկելով պարտքային առումով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքը և կիրառելով այն ակտիվի ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Պարտքային առումով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքն այն դրույթն է, որը սկզբնական ճանաչման ժամանակ գնահատված ապագա դրամական հսքերը (ներառյալ պարտքային կորուստները) գեղչում է մինչև ձեռք բերված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների ամորտիզացված արժեքը:

Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող բոլոր ֆինանսական ակտիվների գծով տոկոսային եկամուտը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում «Այլ տոկոսային եկամուտ» հոդվածում՝ օգտագործելով պայմանագրային տոկոսադրույքը:

(h) Արտարժույթի վերահաշվարկ

Արտարժույթով գործառնականությունները սկզբնապես գրանցվում են ֆունկցիոնալ արժույթով և վերահաշվարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի գործառնականության ամսաթվի փոխարժեքով: Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերահաշվարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի այդ օրվա փոխարժեքով: Արտարժույթով գործառնականությունների վերահաշվարկից առաջացող օգուտը և կորուստը ճանաչվում

(հազար ՀՀ դրամ)

Են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության մեջ որպես օգուտ կամ կորուստ փոխարժեքային տարբերություններից: Սկզբնական արժեքով չափվող արտարժույթով ոչ դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են գործառնության ամսաթվի փոխարժեքով: Իրական արժեքով չափվող արտարժույթով ոչ դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի իրական արժեքի որոշման ամսաթվի փոխարժեքով:

4. Համադրելի տեղեկատվություն

Վերադասակարգումներ

2024թ.-ի ներկայացմանը համապատասխանեցնելու նպատակով 2023թ.-ի դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող տարվա ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում կատարվել են հետևյալ վերադասակարգումները հետզնման/հակադարձ հետզնման պայմանագրերը առանձին հոդվածով ցույց տալու համար.

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն

	Վերադասակարգման ազդեցությունը		
	Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.՝ ըստ հաշվետվությունների	Վերադասակարգում	Փոփոխված առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.
Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով դեբիտորական պարտքեր	-	7,400,589	7,400,589
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	271,831,024	(7,400,589)	264,823,935
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	4,175,967	(3,933,642)	242,325
Հետզնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքեր	-	7,739,916	7,739,916
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	359,249,656	(3,806,274)	355,443,382

5. Սեզմենտների վերաբերյալ տեղեկատվություն

Կառավարչական նպատակների համար Բանկի գործունեությունը բաժանված է հետևյալ երեք գործառնական սեզմենտների՝ հիմք ընդունելով մատուցվող պրոդուկտները և ծառայությունները:

Ստորև ներկայացված է Բանկի վերլուծությունն ըստ հիմնական գործառնական միավորների:

Մանրածախ բանկային գործունեություն	Ֆիզիկական անձանց ավանդների սպասարկում, սպառողական վարկերի օվերդրաֆտների, վարկային քարտերի փոքր և միկրո վարկերի տրամադրում:
Կորպորատիվ բանկային գործունեություն	Կորպորատիվ և ինստիտուցիոնալ հաճախորդներին վարկերի և վարկային գծերի տրամադրում, ավանդների և ընթացիկ հաշիվների սպասարկում:
Ներդրումային բանկային գործունեություն	Գանձապետական և ֆինանսական, վարձակալության և այլ կենտրոնական գործառնություններ:

	Մանրածախ բանկային գործունեություն	Կորպորատիվ բանկային գործունեություն	Ներդրումային բանկային գործունեություն	Ընդամենը
--	--	--	--	-----------------

Արտաքին աղբյուրներից եկամուտ

Տոկոսային եկամուտ	22,604,372	10,044,973	13,110,848	45,760,193
Տոկոսային ծախս	(8,773,193)	(4,553,158)	(6,500,230)	(19,826,581)
Միջնորդման եկամուտ	1,008,400	3,143,544	(4,151,944)	-
Չուտ տոկոսային եկամուտ	14,839,579	8,635,359	2,458,674	25,933,612
Չուտ ոչ տոկոսային եկամուտ	3,884,142	3,011,633	4,127,326	11,023,101
Գործառնական եկամուտ	18,723,721	11,646,992	6,586,001	36,956,713

(հազար ՀՀ դրամ)

Ֆինանսական գործիքների արժեզրկումից զուտ ծախս	(431,442)	500,039	(5,853)	62,743
Չուտ գործառնական եկամուտ	18,270,013	12,157,193	6,582,909	37,010,115
Ընդհանուր վարչական ծախսեր	(10,125,012)	(5,465,904)	(1,824,519)	(17,415,434)
Գործառնական միավորի գծով շահույթ	8,145,001	6,691,289	4,758,390	19,594,681
Շահութահարկի գծով ծախս	(1,659,909)	(1,363,567)	(958,358)	(3,981,833)
Հաշվետու տարվա շահույթ	6,485,093	5,327,723	3,800,032	15,612,848

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Մանրածախ բանկային գործունեություն	Կորպորատիվ բանկային գործունեություն	Ներդրումային բանկային գործունեություն	Ընդամենը
----------------------------------	-----------------------------------	-------------------------------------	---------------------------------------	----------

Արտաքին աղբյուրներից եկամուտ

Տոկոսային եկամուտ	17,449,033	7,943,475	12,145,050	37,537,558
Տոկոսային ծախս	(7,188,132)	(4,343,838)	(4,409,361)	(15,941,331)
Միջնագնեստային եկամուտ	909,044	4,450,553	(5,359,597)	-
Չուտ տոկոսային եկամուտ	11,169,944	8,050,191	2,376,092	21,596,227
Չուտ ոչ տոկոսային եկամուտ	4,755,772	2,845,272	5,591,159	13,192,203
Գործառնական եկամուտ	15,925,717	10,895,462	7,967,251	34,788,430
Ֆինանսական գործիքների արժեզրկումից զուտ ծախս	(431,442)	500,039	(5,853)	62,743
Չուտ գործառնական եկամուտ	16,472,424	10,054,000	7,898,410	34,424,834
Ընդհանուր վարչական ծախսեր	(9,402,133)	(4,681,606)	(1,904,676)	(15,988,415)
Գործառնական միավորի գծով շահույթ	7,070,291	5,372,394	5,993,734	18,436,419
Շահութահարկի գծով ծախս	(1,410,580)	(1,116,070)	(1,286,100)	(3,812,750)
Հաշվետու տարվա շահույթ	5,659,711	4,256,324	4,707,635	14,623,669

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված Բանկի գործառնական միավորների ակտիվները:

	2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ				
	Տոկոսակիր				
	Մանրածախ բանկային գործունեություն	Կորպորատիվ բանկային գործունեություն	Ներդրումային բանկային գործունեություն	Ոչ տոկոսակիր	Ընդամենը
Ակտիվներ	196,726,542	114,362,571	188,240,116	76,619,254	575,948,483
Պարտավորություններ	178,504,952	178,414,266	122,173,033	7,755,944	486,848,195

	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ				
	Տոկոսակիր				
	Մանրածախ բանկային գործունեություն	Կորպորատիվ բանկային գործունեություն	Ներդրումային բանկային գործունեություն	Ոչ տոկոսակիր	Ընդամենը
Ակտիվներ	163,285,551	108,545,473	154,710,072	79,215,146	505,756,242
Պարտավորություններ	168,123,670	191,449,864	61,826,172	8,658,804	430,058,510

Տոկոսակիր ակտիվները ներառում են շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվները, ներդրումային արժեթղթերը, բանկերին նկատմամբ պահանջները, հաճախորդներին տրված վարկերը և փոխատվությունները:

Տոկոսակիր ֆինանսական պարտավորությունները ներառում են բանկերի նկատմամբ պարտավորությունները, հաճախորդների ընթացիկ հաշիվները և ավանդները, Բանկի կողմից թողարկված պարտատուները, ստորադաս և այլ փոխառությունները:

Զբաղիված ոչ տոկոսակիր մնացորդները ներառում են դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները, հիմնական միջոցները, օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները, ոչ կյուրական ակտիվները, բռնագանձված ակտիվները, այլ ակտիվները, ընթացիկ և հետաձգված հարկային պարտավորությունները, վարձակալության գծով պարտավորությունները և այլ պարտավորությունները:

Աշխարհագրական տեղեկատվություն

Բանկն իր գործունեությունն իրականացնում է Հայաստանի Հանրապետությունում: Բանկի ակտիվները հիմնականում գտնվում են Հայաստանի Հանրապետությունում:

(հազար ՀՀ դրամ)

Հասույթ հաճախորդների հետ պայմանագրերից

Ստորև ներկայացված է ՖՀՄՍ 15-ի գործողության ոլորտում գտնվող հաճախորդների հետ պայմանագրերից ստացված հասույթի բացվածքն ըստ գործառնական միավորների 2024թ. դեկտեմբերի 31-ին և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների համար:

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Մանրածախ բանկային գործունեություն	Կորպորատիվ բանկային գործունեություն	Ներդրումային բանկային գործունեություն	Ընդամենը
Միջնորդավճարների տեսքով եկամուտ				
Վճարային քարտերով գործառնականություններ	8,119,950	49,731	7,130	8,176,810
Միջնորդավճարներ փոխանցումներից	292,227	414,119	25,214	731,559
Հաշվարկային գործառնականություններ	126,425	61,941	144,443	332,809
Վարկային հաշիվների սպասարկման վճարներ	147,063	16,340	-	163,403
Թղթադրամների փոխանցումներ բանկերին	-	-	50,567	50,567
Երաշխավորություններ և ակրեդիտիվներ	-	182,826	-	182,826
Վճարների տեսքով այլ եկամուտ	274,523	274,526	404,017	953,067
Ընդամենը հասույթ հաճախորդների հետ պայմանագրերից	8,960,188	999,483	631,370	10,591,041

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Մանրածախ բանկային գործունեություն	Կորպորատիվ բանկային գործունեություն	Ներդրումային բանկային գործունեություն	Ընդամենը
Միջնորդավճարների տեսքով եկամուտ				
Վճարային քարտերով գործառնականություններ	8,178,252	47,967	5,127	8,231,346
Միջնորդավճարներ փոխանցումներից	308,855	383,049	13,715	705,619
Հաշվարկային գործառնականություններ	150,776	60,713	178,434	389,923
Վարկային հաշիվների սպասարկման վճարներ	336,509	63,504	-	400,013
Թղթադրամների փոխանցումներ բանկերին	-	-	159,527	159,527
Երաշխավորություններ և ակրեդիտիվներ	-	142,553	-	142,553
Վճարների տեսքով այլ եկամուտ	241,336	241,335	370,830	853,501
Ընդամենը հասույթ հաճախորդների հետ պայմանագրերից	9,215,728	939,121	727,633	10,882,482

2024թ. դեկտեմբերի 31-ին և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ոչ մի արտաքին հաճախորդի կամ պայմանագրային կողմի հետ գործարքներին բաժին չէր ընկնում Բանկի ընդհանուր հասույթի 10%-ից ավելին:

6. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները ներառում են՝

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Կանխիկ դրամական միջոցներ	10,183,792	8,961,815
Նոստրո հաշիվներ ԿԲ-ում, ներառյալ պարտադիր պահուստները ՀՀ դրամով	17,445,353	12,591,359
Նոստրո հաշիվներ այլ բանկերում	11,721,852	15,664,327
	39,350,997	37,217,501
Հանած՝ արժեզրկման գծով պահուստը	(2,371)	(3,195)
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	39,348,626	37,214,306

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքներն ամբողջությամբ դասված են 1-ին փուլ և չափվում են ամորտիզացված արժեքով 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Բանկերից պահանջվում է ՀՀ ԿԲ-ում պահել կանխիկ ավանդ (պարտադիր պահուստ) ՀՀ դրամով ներգրավված միջոցների համար 4%-ի չափով (2023թ-ին՝ 4%) և արտարժույթով ներգրավված միջոցների համար 18%-ի չափով (2023թ-ին՝ 18%):

Բանկերը պարտավոր են արտարժույթով ներգրավված գումարների 6%-ը (2023թ-ին՝ 6%) պահել ՀՀ ԿԲ-ում որպես ՀՀ դրամով դեպոզիտներ և 12%-ը (2023թ-ին՝ 12%)՝ արտարժույթով: Բանկերի՝ արտարժույթով պահուստավորված միջոցների էլքագրման հնարավորությունը սահմանափակված է: Հետևաբար, Բանկը արտարժույթով պահուստավորված միջոցները դասակարգում է որպես «Պահանջներ բանկերի նկատմամբ» (Ծանոթագրություն 8):

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 11,452,560 հազար դրամ գումարով (97.7%) այլ բանկերում տեղաբաշխված միջոցները կենտրոնացված են ութ բանկում (2023թ-ին՝ 14,798,805 հազար դրամ գումարով (94.5%) կենտրոնացված են վեց բանկում):

(հազար ՀՀ դրամ)

7. Առևտրային արժեթղթեր

Առևտրային արժեթղթերը ներառում են՝

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
ՀՀ կառավարության կողմից թողարկված պարտքային արժեթղթեր	576,703	646,747
Ներդրումներ հիմնադրամներում	366,795	323,625
Առևտրային արժեթղթեր	943,498	970,372

8. Պահանջներ բանկերի նկատմամբ

Բանկերի նկատմամբ պահանջները ներառում են՝

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Արտարժույթով պարտադիր պահուստներ ՀՀ ԿԲ-ում (Ճևթգ. 6)	21,880,210	24,981,465
Բանկերին տրված վարկեր և ավանդներ	12,422,826	6,836,741
ՀՀ ԿԲ-ում դեպոզիտային միջոցներ	2,832,500	2,305,000
Դեբիտորական պարտքեր վճարահաշվարկային ծառայությունների գծով	2,581,835	1,975,202
Այլ դեպոզիտային միջոցներ	1,638,246	1,244,533
	41,355,617	37,342,941
Հանած՝ արժեզրկման գծով պահուստը	(21,822)	(24,501)
Ընդամենը պահանջներ բանկերի նկատմամբ	41,333,795	37,318,440

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ բանկերին տրված վարկերը և ավանդները ներառում են վեց պայմանագրային կողմի մնացորդները (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ երկու պայմանագրային կողմի մնացորդներ):

ՀՀ ԿԲ-ում դեպոզիտային գումարն իրենից ներկայացնում է Արժա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների երաշխիքային ավանդը:

Բանկերին նկատմամբ պահանջները ժամկետանց չեն կամ արժեզրկված չեն, ամբողջության դասված են 1-ին փուլ: Բանկերի նկատմամբ բոլոր պահանջները չափվում են ամորտիզացված արժեքով 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

9. Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի արժույթային սվոփեր:

Բանկն իրականացնում է ածանցյալ ֆինանսական գործիքներով գործարքներ առևտրային նպատակների համար: Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված են որպես ակտիվներ կամ պարտավորություններ գրանցված ածանցյալ ֆինանսական գործիքների իրական արժեքները:

	31 դեկտեմբերի 2024թ.		31 դեկտեմբերի 2023թ.	
	Ակտիվ	Պարտավորություն	Ակտիվ	Պարտավորություն
Արտարժույթով պայմանագրեր				
Ածանցյալ ակտիվներ (արժույթային սվոփեր)	2,586	-	72,646	-
Ածանցյալ պարտավորություններ (արժույթային սվոփեր)	-	67,655	-	31,110

10. Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով դեբիտորական պարտքեր

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Հակադարձ հետզնման պայմանագրեր բանկերի հետ	1,619,787	-
Հակադարձ հետզնման պայմանագրեր ֆինանսական կազմակերպությունների հետ	18,305,797	7,400,589
Ընդամենը հակադարձ հետզնման պայմանագրեր	19,925,584	7,400,589

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով բանկերից ստացվելիք գումարների դիմաց գրավադրված էին 1,649,515 հազար դրամ իրական արժեքով ՀՀ պետական պարտատուները

(հազար ՀՀ դրամ)

(2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չի ունեցել հակադարձ հետզման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ):

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հակադարձ հետզման պայմանագրերի գծով ֆինանսական կազմակերպություններից ստացվելիք գումարների դիմաց գրավադրված են 19,114,931 հազար դրամ իրական արժեքով ՀՀ պետական պարտատուները (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 7,400,602 հազար դրամ):

11. Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Հաճախորդներին տրված վարկեր	314,717,118	269,213,864
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	3,537,915	2,333,812
	318,255,033	271,547,676
Հանած՝ վարկերի արժեզրկման գծով պահուստը	(7,165,920)	(7,009,741)
Ընդամենը հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	311,089,113	264,537,935
	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Խոշոր բիզնես վարկեր, ներառյալ ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարները	77,011,350	72,547,698
ՓՄՁ վարկեր, ներառյալ ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարները	44,690,940	36,323,495
Ընդամենը իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	121,702,290	108,871,193
Հիփոթեքային վարկեր	102,474,918	84,098,149
Սպառողական վարկեր	67,639,876	56,231,539
Ոսկու գրավադրմամբ վարկեր	26,437,948	22,632,795
Ընդամենը ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր	196,552,742	162,962,483
Հաճախորդներին տրված համախառն վարկեր և փոխատվություններ	318,255,033	271,833,676
Հանած՝ վարկերի արժեզրկման գծով պահուստը	(7,165,920)	(7,009,741)
Ընդամենը հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	311,089,113	264,823,935

Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների արժեզրկման գծով պահուստ

Ստորև ներկայացված է 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ իրավաբանական անձանց տրված վարկերի համախառն հաշվեկշռային արժեքների և համապատասխան ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը:

Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը առ 1 հունվարի 2024թ.	101,288,432	705,696	6,877,065	108,871,193
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	43,590,919	-	-	43,590,919
Մարված ակտիվներ	(27,684,828)	(343,065)	(1,004,323)	(29,032,216)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	331,942	(16,608)	(315,334)	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(1,283,227)	1,440,807	(157,580)	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(1,301,947)	(230,744)	1,532,691	-
Վերականգնումներ	-	-	180,726	180,726
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(243,233)	(243,233)
Փոխարժեքային տարբերություններ	(1,549,027)	(10,593)	(105,478)	(1,665,098)
Առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.	113,392,263	1,545,493	6,764,533	121,702,290

Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ակնկալվող պարտքային կորուստները առ 1 հունվարի 2024թ.	722,135	140,861	3,367,411	4,230,407
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	523,876	-	-	523,876
Մարված ակտիվներ	(183,863)	(71,245)	(357,642)	(612,751)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	134,792	(4,956)	(129,836)	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(25,732)	101,285	(75,553)	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(138,463)	(40,311)	178,774	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխումների ազդեցությունը	-	-	-	-
Ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ԱՊԿ վրա	(131,441)	74,142	339,836	281,544

(հազար ՀՀ դրամ)

Չեղջի ծախսագրում (ճանաչված տոկոսային եկամուտ)	-	-	22,559	22,559
ԱՊԿ հաշվարկի համար օգտագործվող մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություններ	(180,723)	1,180	(657,633)	(836,184)
Վերականգնումներ	-	-	180,726	180,726
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(243,233)	(243,233)
Փոխարժեքային տարբերություններ	(7,363)	(1,474)	(53,939)	(62,776)
Առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.	713,218	199,482	2,571,469	3,484,169

Ստորև ներկայացված է 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆիզիկական անձանց տրված վարկերի համախառն հաշվեկշռային արժեքների և համապատասխան ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը:

Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը առ 1 հունվարի 2024թ.	158,085,688	2,157,429	2,719,366	162,962,483
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	77,807,446	-	-	77,807,446
Մարված ակտիվներ	(41,698,469)	(660,392)	(1,314,847)	(43,673,708)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	721,885	(465,438)	(256,447)	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(1,696,586)	2,342,037	(645,451)	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(1,892,124)	(526,350)	2,418,473	-
Վերականգնումներ	-	-	1,124,783	1,124,783
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(835,639)	(835,639)
Փոխարժեքային տարբերություններ	(780,088)	(20,133)	(32,401)	(832,622)
Առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.	190,547,752	2,827,154	3,177,836	196,552,742

Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ակնկալվող պարտքային կորուստները առ 1 հունվարի 2024թ.	808,889	418,027	1,552,418	2,779,334
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	844,311	-	-	844,311
Մարված ակտիվներ	(205,027)	(110,964)	(625,592)	(941,583)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	229,506	(83,794)	(145,712)	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(74,490)	441,689	(367,199)	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(107,430)	(119,700)	227,130	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխումների ազդեցությունը	-	-	-	-
Ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ԱՊԿ վրա	(151,185)	115,975	689,515	654,306
Չեղջի ծախսագրում (ճանաչված տոկոսային եկամուտ)	-	-	52,154	52,154
ԱՊԿ հաշվարկի համար օգտագործվող մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություններ	108,822	(21,637)	(60,252)	26,934
Վերականգնումներ	-	-	1,124,783	1,124,783
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(835,639)	(835,639)
Փոխարժեքային տարբերություններ	(3,566)	(3,701)	(15,582)	(22,849)
Առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.	1,449,831	635,895	1,596,024	3,681,750

Ստորև ներկայացված է 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ իրավաբանական անձանց տրված վարկերի համախառն հաշվեկշռային արժեքների և համապատասխան ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը:

Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը առ 1 հունվարի 2023թ.	82,491,951	1,262,757	7,825,951	91,580,659
Դուրսգրման քաղաքականության փոփոխություն և այլ ուղղումներ	(513)	74,217	292,068	365,772
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	52,498,134	-	-	52,498,134
Մարված ակտիվներ	(34,438,158)	(93,047)	(2,872,378)	(37,403,583)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	467,610	(197,714)	(269,896)	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(220,811)	455,715	(234,904)	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(989,803)	(647,210)	1,637,013	-
Վերականգնումներ	-	-	529,200	529,200
Դուրսգրված գումարներ	-	(158,267)	(183,737)	(342,004)
Փոխարժեքային տարբերություններ	1,480,022	9,245	153,748	1,643,015
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	101,288,432	705,696	6,877,065	108,871,193

(հազար ՀՀ դրամ)

Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ակնկալվող պարտքային կորուստները առ 1 հունվարի 2023թ.	561,941	308,761	2,072,916	2,943,618
Դուրսգրման քաղաքականության փոփոխություն և այլ ուղղումներ	146,440	34,325	272,602	453,367
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	439,108	-	-	439,108
Մարված ակտիվներ	(283,550)	(209,992)	(972,554)	(1,466,096)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	132,140	(19,177)	(112,963)	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(2,313)	57,956	(55,643)	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(13,615)	(63,084)	76,699	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխումների ազդեցությունը				
Ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ԱՊԿ վրա շեղի ծախսագրում (ճանաչված տոկոսային եկամտում)	(127,473)	35,679	645,719	553,925
ԱՊԿ հաշվարկի համար օգտագործվող մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություններ	(140,995)	153,519	1,015,921	1,028,445
Վերականգնումներ	-	-	529,200	529,200
Դուրսգրված գումարներ	-	(158,267)	(183,737)	(342,004)
Փոխարժեքային տարբերություններ	10,452	1,141	25,482	37,075
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	722,135	140,861	3,367,411	4,230,407

Ստորև ներկայացված է 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆիզիկական անձանց տրված վարկերի համախառն հաշվեկշռային արժեքների և համապատասխան ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը:

Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը առ 1 հունվարի 2023թ.	124,081,377	3,878,967	3,506,111	131,466,455
Դուրսգրման քաղաքականության փոփոխություն և այլ ուղղումներ	824	1,015,213	1,098,043	2,114,080
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	68,426,270	-	-	68,426,270
Մարված ակտիվներ	(35,490,341)	(2,278,523)	(1,761,037)	(39,529,901)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	1,437,040	(642,880)	(794,160)	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(699,787)	1,269,204	(569,417)	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(555,790)	(425,592)	981,382	-
Վերականգնումներ	-	-	1,635,326	1,635,326
Դուրսգրված գումարներ	-	(683,641)	(1,441,435)	(2,125,076)
Փոխարժեքային տարբերություններ	886,095	24,681	64,553	975,329
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	158,085,688	2,157,429	2,719,366	162,962,483

Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ակնկալվող պարտքային կորուստները առ 1 հունվարի 2023թ.	438,940	1,115,850	1,245,873	2,800,663
Դուրսգրման քաղաքականության փոփոխություն և այլ ուղղումներ	309,813	267,581	1,449,090	2,026,484
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	600,109	-	-	600,109
Մարված ակտիվներ	(431,316)	(883,179)	(1,824,144)	(3,138,639)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	576,737	(93,966)	(482,771)	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(11,650)	281,544	(269,894)	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(8,081)	(220,454)	228,535	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխումների ազդեցությունը				
Ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ԱՊԿ վրա շեղի ծախսագրում (ճանաչված տոկոսային եկամտում)	(569,901)	(61,633)	981,737	350,203
ԱՊԿ հաշվարկի համար օգտագործվող մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություններ	(99,050)	689,405	(54,280)	536,075
Վերականգնումներ	-	-	1,635,326	1,635,326
Դուրսգրված գումարներ	-	(683,641)	(1,441,435)	(2,125,076)
Փոխարժեքային տարբերություններ	3,288	6,520	28,625	38,433
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	808,889	418,027	1,552,418	2,779,334

Իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված վարկերի պարտքային որակը

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված վարկերի պարտքային որակի վերաբերյալ 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

(հազար ՀՀ դրամ)

	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը վարկեր
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր				
Խոշոր բիզնես վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	71,029,001.14	1,093,165	1,104,788	73,226,954
- մինչև 30 օր ժամկետանց	-	-	-	-
- 31-90 օր ժամկետանց	-	-	-	-
- 91-180 օր ժամկետանց	-	-	-	-
- 181-360 օր ժամկետանց	-	-	542,712	542,712
- ավելի քան 1 տարի ժամկետանց	-	-	3,241,683	3,241,683
Ընդամենը համախառն վարկեր	71,271,902	1,093,165	4,646,283	77,011,350
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	(236,296)	(74,769)	(1,760,697)	(2,071,761)
Ընդամենը զուտ վարկեր	71,035,606	1,018,397	2,885,586	74,939,588
ՓՍՁ վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	42,104,586	317,739	260,870	42,683,195
- մինչև 30 օր ժամկետանց	15,775	46,940	22,287	85,002
- 31-90 օր ժամկետանց	-	87,649	143,836	231,485
- 91-180 օր ժամկետանց	-	-	288,211	288,211
- 181-360 օր ժամկետանց	-	-	583,211	583,211
- ավելի քան 1 տարի ժամկետանց	-	-	819,835	819,835
Ընդամենը համախառն վարկեր	42,120,362	452,328	2,118,250	44,690,940
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	(476,922)	(124,713)	(810,772)	(1,412,408)
Ընդամենը զուտ վարկեր	41,643,439	327,615	1,307,478	43,278,532
Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր				
Հիփոթեքային վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	100,071,055	1,057,889	467,002	101,595,947
- մինչև 30 օր ժամկետանց	63,279	-	75,724	139,003
- 31-90 օր ժամկետանց	-	116,498	149,427	265,926
- 91-180 օր ժամկետանց	-	-	55,061	55,061
- 181-360 օր ժամկետանց	-	-	125,560	125,560
- ավելի քան 1 տարի ժամկետանց	-	-	293,420	293,420
Ընդամենը համախառն վարկեր	100,134,335	1,174,387	1,166,195	102,474,918
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	(369,326)	(229,664)	(497,379)	(1,096,369)
Ընդամենը զուտ վարկեր	99,765,008	944,723	668,817	101,378,549
Սպառողական վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	64,081,377	1,081,008	371,406	65,533,791
- մինչև 30 օր ժամկետանց	270,720	88,154	96,670	455,544
- 31-90 օր ժամկետանց	-	232,985	122,794	355,779
- 91-180 օր ժամկետանց	-	-	382,514	382,514
- 181-360 օր ժամկետանց	-	-	578,188	578,188
- ավելի քան 1 տարի ժամկետանց	-	-	334,060	334,060
Ընդամենը համախառն վարկեր	64,352,098	1,402,146	1,885,632	67,639,876
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	(1,054,166)	(376,173)	(1,048,091)	(2,478,430)
Ընդամենը զուտ վարկեր	63,297,932	1,025,973	837,542	65,161,447
Ոսկու գրավադրմամբ վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	26,016,126	139,375	38,583	26,194,084
- մինչև 30 օր ժամկետանց	45,194	11,154	14,229	70,577
- 31-90 օր ժամկետանց	-	100,092	8,533	108,625
- 91-180 օր ժամկետանց	-	-	22,145	22,145
- 181-360 օր ժամկետանց	-	-	42,518	42,518
- ավելի քան 1 տարի ժամկետանց	-	-	-	-
Ընդամենը համախառն վարկեր	26,061,320	250,620	126,009	26,437,948
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	(26,339)	(30,057)	(50,555)	(106,951)
Ընդամենը զուտ վարկեր	26,034,981	220,563	75,453	26,330,997

(հազար ՀՀ դրամ)

Իրավաբանական անձանց տրված ընդամենը համախառն վարկեր	113,392,263	1,545,493	6,764,533	121,702,290
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	(713,218)	(199,482)	(2,571,469)	(3,484,169)
Իրավաբանական անձանց տրված ընդամենը զուտ վարկեր	112,679,045	1,346,011	4,193,064	118,218,121
Ֆիզիկական անձանց տրված ընդամենը համախառն վարկեր	190,547,752	2,827,154	3,177,836	196,552,742
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	(1,449,831)	(635,895)	(1,596,024)	(3,681,750)
Ֆիզիկական անձանց տրված ընդամենը զուտ վարկեր	189,097,921	2,191,259	1,581,812	192,870,992
Ընդամենը համախառն վարկեր	303,940,015	4,372,647	9,942,369	318,255,032
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	(2,163,049)	(835,377)	(4,167,493)	(7,165,919)
Ընդամենը զուտ վարկեր	301,776,966	3,537,271	5,774,876	311,089,113

Իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված վարկերի պարտքային որակը

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված վարկերի պարտքային որակի վերաբերյալ 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը վարկեր
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր				
Խոշոր բիզնես վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	67,740,398	-	170,651	67,911,049
- մինչև 30 օր ժամկետանց	-	-	213,248	213,248
- 31-90 օր ժամկետանց	-	-	581,313	581,313
- 91-180 օր ժամկետանց	-	-	470,597	470,597
- 181-360 օր ժամկետանց	-	-	-	-
- ավելի քան 1 տարի ժամկետանց	-	-	3,371,491	3,371,491
Ընդամենը համախառն վարկեր	67,740,398	-	4,807,300	72,547,698
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	(249,260)	-	(2,388,666)	(2,637,926)
Ընդամենը զուտ վարկեր	67,491,138	-	2,418,634	69,909,772
ՓՄՁ վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	33,512,918	398,719	719,949	34,399,086
- մինչև 30 օր ժամկետանց	35,116	62,202	44,400	141,718
- 31-90 օր ժամկետանց	-	244,775	69,020	313,795
- 91-180 օր ժամկետանց	-	-	376,339	376,339
- 181-360 օր ժամկետանց	-	-	355,320	355,320
- ավելի քան 1 տարի ժամկետանց	-	-	504,737	504,737
Ընդամենը համախառն վարկեր	33,548,034	705,696	2,069,765	36,323,495
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	(472,876)	(140,861)	(978,745)	(1,592,481)
Ընդամենը զուտ վարկեր	33,075,158	564,835	1,091,020	34,731,013
Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր				
Հիփոթեքային վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	82,285,154	882,349	422,721	83,590,224
- մինչև 30 օր ժամկետանց	47,861	8,125	19,086	75,072
- 31-90 օր ժամկետանց	-	25,614	96,394	122,008
- 91-180 օր ժամկետանց	-	-	25,398	25,398
- 181-360 օր ժամկետանց	-	-	18,311	18,311
- ավելի քան 1 տարի ժամկետանց	-	-	267,136	267,136
Ընդամենը համախառն վարկեր	82,333,015	916,088	849,046	84,098,149
Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	(216,058)	(171,003)	(407,911)	(794,972)
Ընդամենը զուտ վարկեր	82,116,957	745,085	441,135	83,303,177
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը վարկեր

Սպառողական վարկեր

(հազար ՀՀ դրամ)

- ոչ ժամկետանց	53,160,404	865,389	587,217	54,452,010
- մինչև 30 օր ժամկետանց	159,636	51,756	43,517	254,909
- 31-90 օր ժամկետանց	-	179,782	128,047	307,829
- 91-180 օր ժամկետանց	-	-	352,499	352,499
- 181-360 օր ժամկետանց	-	-	342,315	342,315
- ավելի քան 1 տարի ժամկետանց	-	-	360,977	360,977
Ընդամենը համախառն վարկեր Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	53,320,040	1,096,927	1,814,572	56,231,539
Ընդամենը զուտ վարկեր	(580,227)	(236,505)	(1,103,969)	(1,920,701)
Ընդամենը զուտ վարկեր	52,739,813	860,422	710,603	54,310,838
Ոսկու գրավադրմամբ վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	22,389,233	109,512	10,191	22,508,936
- մինչև 30 օր ժամկետանց	43,400	4,445	3,677	51,522
- 31-90 օր ժամկետանց	-	30,457	3,140	33,597
- 91-180 օր ժամկետանց	-	-	17,771	17,771
- 181-360 օր ժամկետանց	-	-	20,877	20,877
- ավելի քան 1 տարի ժամկետանց	-	-	92	92
Ընդամենը համախառն վարկեր Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	22,432,633	144,414	55,748	22,632,795
Ընդամենը զուտ վարկեր	(12,604)	(10,519)	(40,538)	(63,661)
Ընդամենը զուտ վարկեր	22,420,029	133,895	15,210	22,569,134
Իրավաբանական անձանց տրված ընդամենը համախառն վարկեր Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	101,288,432	705,696	6,877,065	108,871,193
Իրավաբանական անձանց տրված ընդամենը զուտ վարկեր	(722,135)	(140,861)	(3,367,411)	(4,230,407)
Իրավաբանական անձանց տրված ընդամենը զուտ վարկեր	100,566,297	564,835	3,509,654	104,640,786
Ֆիզիկական անձանց տրված ընդամենը համախառն վարկեր Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	158,085,688	2,157,429	2,719,366	162,962,483
Ֆիզիկական անձանց տրված ընդամենը զուտ վարկեր	(808,889)	(418,027)	(1,552,418)	(2,779,334)
Ֆիզիկական անձանց տրված ընդամենը զուտ վարկեր	157,276,799	1,739,402	1,166,948	160,183,149
Ընդամենը համախառն վարկեր Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	259,374,120	2,863,125	9,596,431	271,833,676
Ընդամենը զուտ վարկեր	(1,531,024)	(558,888)	(4,919,829)	(7,009,741)
Ընդամենը զուտ վարկեր	257,843,096	2,304,237	4,676,602	264,823,935

Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառվածությունների համակենտրոնացում

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի տասը խոշոր վարկառուների խմբերին տրամադրված 47,868,992 հազար դրամ ընդհանուր գումարով վարկեր (ընդհանուր վարկային պորտֆելի 15.03%) (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 48,993,284 հազար ՀՀ դրամ կամ ընդհանուր վարկային պորտֆելի 17.57%): Այդ վարկերի գծով ձևավորվել է 1,457,467 հազար դրամի չափով արժեզրկման պահուստ (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 1,939,571 հազար դրամ):

Վարկերն առավելապես տրամադրվել են ՀՀ հաճախորդներին, որոնք իրենց գործունեությունը իրականացնում են տնտեսության հետևյալ ոլորտներում՝

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Հիփոթեքային վարկեր	102,474,918	84,098,149
Սպառողական և ոսկու գրավադրմամբ վարկեր ֆիզիկական անձանց	94,077,824	78,703,334
Առևտուր	42,457,424	34,694,238
Շինարարություն	24,835,311	24,075,833
Գյուղատնտեսություն (ներառյալ ֆիզիկական անձանց տրված վարկերը)	12,035,435	11,663,851
Արդյունաբերություն	6,610,721	7,397,313
Ծառայությունների ոլորտ	5,257,829	4,198,867
Էներգետիկայի բնագավառ	3,646,678	2,998,568
Տրանսպորտ և կապ	3,174,843	2,093,145
Ֆինանսական ծառայություններ	8,359,883	10,305,840
Այլ	15,324,167	11,604,538
Ընդամենը վարկային պորտֆել	318,255,033	271,833,676
Արժեզրկման գծով պահուստ	(7,165,920)	(7,009,741)
Ընդամենը	311,089,113	264,823,935

(հազար ՀՀ դրամ)

Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ

Իրավաբանական անձանց տրված վարկերի պորտֆելում ներառված են ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարները: Ստորև ներկայացված է ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարների վերլուծությունը 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Ֆինանսական վարձակալության գծով համախառն ներդրումներ		
Մինչև 1 տարի	1,375,350	773,364
1-2 տարի	1,326,017	773,445
2-3 տարի	944,955	717,664
3-4 տարի	492,688	399,775
4-5 տարի	152,076	194,238
5 տարուց ավելի	74,806	5,756
	4,365,892	2,864,242
Այլազա ժամանակաշրջանների չվաստակած ֆինանսական եկամուտ ֆինանսական վարձակալության գծով	(827,977)	(530,430)
2ուտ ներդրումներ ֆինանսական վարձակալությունում նախքան արժեզրկման գծով պահուստը	3,537,915	2,333,812
Արժեզրկման գծով պահուստ	(54,320)	(23,973)
2ուտ ներդրումներ ֆինանսական վարձակալությունում	3,483,595	2,309,839

12. Ներդրումային արժեթղթեր

Ներդրումային արժեթղթերը՝ ներառյալ հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթերը, բաղկացած են՝

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Բանկի կողմից պահվող Ամորտիզացված արժեթղծ չափվող պարտքային արժեթղթեր		
ՀՀ պետական պարտատոմսեր	4,532,696	6,531,648
Օտարերկրյա պետական պարտատոմսեր	1,981,389	4,016,352
Հանած՝ արժեզրկման գծով պահուստը	(4,227)	(10,217)
Բանկի կողմից պահվող ամորտիզացված արժեթղծ չափվող պարտքային արժեթղթեր	6,509,858	10,537,783
Իրական արժեթղծ՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր		
ՀՀ պետական պարտատոմսեր	40,694,087	84,542,756
Օտարերկրյա պետական պարտատոմսեր	26,177,303	28,870,511
Կորպորատիվ պարտատոմսեր	9,460,688	8,230,943
Միջազգային կազմակերպությունների պարտատոմսեր	1,186,177	1,212,941
Բանկի կողմից պահվող իրական արժեթղծ՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր	77,518,255	122,857,151
Իրական արժեթղծ՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող բաժնային արժեթղթեր		
ՏՀԶԿ անդամ երկրների ընկերությունների բաժնային արժեթղթեր	5,333	5,333
Կորպորատիվ բաժնետոմսեր ՀՀ ընկերություններում	518,650	75,222
Բանկի կողմից պահվող իրական արժեթղծ՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող բաժնային արժեթղթեր	523,983	80,555
Ընդամենը Բանկի կողմից պահվող ներդրումային արժեթղթեր	84,552,096	133,475,489
Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերով գրավադրված		
ՀՀ պետական պարտատոմսեր	63,362,767	7,927,279
Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերով գրավադրված իրական արժեթղծ՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր	63,362,767	7,927,279

Ստորև ներկայացված է ամորտիզացված արժեթղծ չափվող պարտքային արժեթղթերի, ներառյալ հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթերի, համախառն հաշվեկշռային արժեքների և համապատասխան ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

(հազար ՀՀ դրամ)

<i>Ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային արժեթղթեր</i>	<i>1-ին փուլ</i>	<i>Ընդամենը</i>
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը առ 1 հունվարի 2024թ.	10,548,000	10,548,000
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	2,457,111	2,457,111
Մարված ակտիվներ	(6,490,029)	(6,490,029)
Փոխարժեքային տարբերություններ	(997)	(997)
Առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.	6,514,085	6,514,085

<i>Ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային արժեթղթեր</i>	<i>1-ին փուլ</i>	<i>Ընդամենը</i>
Ակնկալվող պարտքային կորուստները առ 1 հունվարի 2024թ.	10,217	10,217
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	354	354
Մարված ակտիվներ	(1,767)	(1,767)
ԱՊԿ հաշվարկի համար օգտագործվող մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություններ	(4,578)	(4,578)
Առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.	4,227	4,227

Ստորև ներկայացված է ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային արժեթղթերի համախառն հաշվեկշռային արժեքների և համապատասխան ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

<i>Ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային արժեթղթեր</i>	<i>1-ին փուլ</i>	<i>Ընդամենը</i>
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը առ 1 հունվարի 2023թ.	18,407,917	18,407,917
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	5,802,473	5,802,473
Մարված ակտիվներ	(12,471,121)	(12,471,121)
Դուրսգրված գումարներ	(1,253,325)	(1,253,325)
Փոխարժեքային տարբերություններ	62,056	62,056
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	10,548,000	10,548,000

<i>Ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային արժեթղթեր</i>	<i>1-ին փուլ</i>	<i>Ընդամենը</i>
Ակնկալվող պարտքային կորուստները առ 1 հունվարի 2023թ.	15,339	15,339
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	1,340	1,340
Մարված ակտիվներ	(5,920)	(5,920)
Դուրսգրված գումարներ	(1,253,325)	(1,253,325)
ԱՊԿ հաշվարկի համար օգտագործվող մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություններ	1,252,783	1,252,783
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	10,217	10,217

Ստորև ներկայացված է իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթերի, ներառյալ հետզման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթերի, համախառն հաշվեկշռային արժեքների և համապատասխան ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

<i>Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր</i>	<i>1-ին փուլ</i>	<i>Ընդամենը</i>
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը առ 1 հունվարի 2024թ.	130,784,430	130,784,430
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	68,528,571	68,528,571
Մարված ակտիվներ	(45,502,301)	(45,502,301)
Վաճառված ակտիվներ	(14,645,659)	(14,645,659)
Իրական արժեքի զուտ փոփոխություն	3,092,330	3,092,330
Փոխարժեքային տարբերություններ	(1,376,348)	(1,376,348)
Առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.	140,881,022	140,881,022

<i>Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր</i>	<i>1-ին փուլ</i>	<i>Ընդամենը</i>
Ակնկալվող պարտքային կորուստները առ 1 հունվարի 2024թ.	212,725	212,725
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	133,910	133,910
Մարված ակտիվներ	(14,498)	(14,498)
Վաճառված ակտիվներ	(35,598)	(35,598)
ԱՊԿ հաշվարկի համար օգտագործվող մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություններ	39,424	39,424
Առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.	335,962	335,962

(հազար ՀՀ դրամ)

Ստորև ներկայացված է իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթերի համախառն հաշվեկշռային արժեքների և համապատասխան ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր	1-ին փուլ	Ընդամենը
Համախառն հաշվեկշռային արժեքը առ 1 հունվարի 2023թ.	106,889,636	106,889,636
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	71,615,859	71,615,859
Մարված ակտիվներ	(34,103,306)	(34,103,306)
Վաճառված ակտիվներ	(18,949,114)	(18,949,114)
Իրական արժեքի զուտ փոփոխություն	3,496,537	3,496,537
Փոխարժեքային տարբերություններ	1,834,818	1,834,818
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	130,784,430	130,784,430

Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր	1-ին փուլ	Ընդամենը
Ակնկալվող պարտքային կորուստները առ 1 հունվարի 2023թ.	183,014	183,014
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	102,757	102,757
Մարված ակտիվներ	(15,071)	(15,071)
Վաճառված ակտիվներ	(42,204)	(42,204)
ԱՊԿ հաշվարկի համար օգտագործվող մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություններ	(15,771)	(15,771)
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	212,725	212,725

13. Հիմնական միջոցներ և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ

Հիմնական միջոցների և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվների շարժը հետևյալն է՝

	Հող և շենքեր	Սարքավորումներ	Փոխադրամիջոցներ	Համակարգիչներ և ցանցային հարմարանքներ	Այլ հիմնական միջոցներ	Վարձակալված հիմնական միջոցների բարելավում	Անավարտ շինարարություն	Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	Ընդամենը
Սկզբնական կամ վերագնահատված արժեք									
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	5,308,998	792,009	301,710	6,179,839	1,189,593	2,209,111	97,964	4,031,491	20,110,715
Ավելացումներ	12,406	209,138	39,044	642,103	94,382	298,571	91,392	-	1,387,036
Օտարումներ և դուրսգրումներ	-	(89,416)	(9,900)	(108,776)	(24,615)	(17,681)	-	-	(250,388)
Ներքին տեղաշարժ	-	-	-	-	-	-	(128,727)	-	(128,727)
Առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.	5,321,404	911,731	330,854	6,713,166	1,259,360	2,490,001	60,629	4,031,491	21,118,636
Կուտակված մաշվածություն									
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	144,971	645,765	163,264	3,931,779	774,676	1,174,536	-	2,180,431	9,015,422
Մաշվածության ծախս	145,211	56,346	22,596	602,255	75,892	167,948	-	331,718	1,401,966
Օտարումներ և դուրսգրումներ	-	(79,477)	(5,925)	(103,000)	(22,288)	(17,681)	-	(150,465)	(378,836)
Առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.	290,182	622,634	179,935	4,431,034	828,280	1,324,803	-	2,361,684	10,038,552
Չուտ հաշվեկշռային արժեք									
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	5,164,027	146,244	138,446	2,248,060	414,917	1,034,575	97,964	1,851,060	11,095,293
Առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.	5,031,222	289,097	150,919	2,282,132	431,080	1,165,198	60,629	1,669,807	11,080,084

(հազար ՀՀ դրամ)

	Հող և շենքեր	Սարքավորումներ	Փոխադրամիջոցներ	Համակարգիչներ և ցանցային հարմարանքներ	Այլ հիմնական միջոցներ	Վարձակալված հիմնական միջոցների բարելավում	Անավարտ շինարարություն	Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	Ընդամենը
Սկզբնական կամ վերագնահատված արժեք									
Առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	5,305,397	774,130	265,321	4,723,663	873,019	1,493,369	390,410	2,989,747	16,815,056
Ավելացումներ	3,601	50,941	72,044	1,494,162	222,450	758,866	-	1,210,101	3,812,165
Օտարումներ և դուրսգրումներ	-	(33,062)	(35,655)	(97,607)	(28,900)	(91,784)	(61,141)	(168,357)	(516,506)
Ներքին տեղաշարժ	-	-	-	59,621	123,024	48,660	(231,305)	-	-
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	5,308,998	792,009	301,710	6,179,839	1,189,593	2,209,111	97,964	4,031,491	20,110,715
Կուտակված մաշվածություն									
Առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	-	636,649	182,814	3,538,146	767,042	1,177,009	-	1,738,055	8,039,715
Մաշվածության ծախս	144,971	41,102	15,279	477,999	34,201	83,282	-	454,079	1,250,913
Օտարումներ և դուրսգրումներ	-	(31,986)	(34,829)	(84,366)	(26,567)	(85,755)	-	(11,703)	(275,206)
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	144,971	645,765	163,264	3,931,779	774,676	1,174,536	-	2,180,431	9,015,422
Չուտ հաշվեկշռային արժեք									
Առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	5,305,397	137,481	82,507	1,185,517	105,977	316,360	390,410	1,251,692	8,775,341
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	5,164,027	146,244	138,446	2,248,060	414,917	1,034,575	97,964	1,851,060	11,095,293

Ակտիվների վերագնահատում

Հողի և շենքերի իրական արժեքը վերջին անգամ որոշվել և գրանցվել է 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ հիմք ընդունելով անկախ լիցենզավորված գնահատողի կողմից իրականացված գնահատումը: Իրական արժեքը որոշվել է համեմատական (65%) և եկամտային (35%) մեթոդներով: Գնահատումը հիմնված է օգտագործման, տարիքի, գտնվելու վայրի և վիճակի առումով նմանատիպ գույքի համար հայտարարված վաճառքի գների վրա՝ կիրառելով 5%-ից 25% տիրույթում գտնվող գործակիցներ՝ էլակետային գներն օգտագործման, տարիքի, գտնվելու վայրի և վիճակի առումով տարբերությունների մասով (առկայության դեպքում) ճշգրտելու համար: Կիրառված կապիտալացման դրույքը կազմում է 5%:

Հողերի և շենքերի իրական արժեքը դասվել է իրական արժեքի հիերարխիայի 3-րդ մակարդակ՝ կիրառված գնահատման մեթոդի դիտելի էլակետային տվյալների նշանակալի ոչ դիտելի ճշգրտումների (գործակիցների) պատճառով: Հիմնվելով անշարժ գույքի գների փոփոխությունների վերլուծության վրա՝ ղեկավարությունը գտնում է, որ հողերի և շենքերի իրական արժեքը մոտավորապես համապատասխանում է դրանց հաշվեկշռային արժեքին 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Ամբողջությամբ մաշված ակտիվներ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հիմնական միջոցների կազմում ներառված ամբողջությամբ մաշված ակտիվները կազմում են 3,664,952 հազար դրամ (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 3,726,632 հազար դրամ):

Տեղադրման փուլում գտնվող հիմնական միջոցներ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հիմնական միջոցների կազմում ներառված տեղադրման փուլում գտնվող ակտիվները կազմում են 584,008 հազար դրամ (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 610,892 հազար դրամ):

Գրավադրված հիմնական միջոցներ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չունի գրավադրված հիմնական միջոցներ (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այդպիսի հիմնական միջոցներ չկային):

(հազար ՀՀ դրամ)

14. Ոչ նյութական ակտիվներ

	<i>Լիցենզիաներ</i>	<i>Համակարգչային ծրագրեր</i>	<i>Այլ</i>	<i>Ընդամենը</i>
Սկզբնական արժեք				
Առ 1 հունվարի 2024թ.	1,067,886	259,668	676,965	2,004,519
Ավելացումներ	29,293	10,180	80,062	119,535
Օտարումներ և դուրսգրումներ	-	-	-	-
Առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.	1,097,179	269,848	757,027	2,124,054
Կուտակված ամորտիզացիա և արժեզրկում				
Առ 1 հունվարի 2024թ.	833,003	69,459	219,849	1,122,311
Ամորտիզացիայի ծախս	48,344	13,367	51,957	113,668
Օտարումներ և դուրսգրումներ	-	-	-	-
Առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.	881,347	82,826	271,806	1,235,979
Չուտ հաշվեկշռային արժեք				
Առ 1 հունվարի 2024թ.	234,883	190,209	457,116	882,208
Առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.	215,832	187,022	485,221	888,076
	<i>Լիցենզիաներ</i>	<i>Համակարգչային ծրագրեր</i>	<i>Այլ</i>	<i>Ընդամենը</i>
Սկզբնական արժեք				
Առ 1 հունվարի 2023թ.	1,021,215	149,709	518,859	1,689,783
Ավելացումներ	46,671	110,163	158,356	315,190
Օտարումներ և դուրսգրումներ	-	(204)	(250)	(454)
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	1,067,886	259,668	676,965	2,004,519
Կուտակված ամորտիզացիա և արժեզրկում				
Առ 1 հունվարի 2023թ.	798,386	63,326	174,830	1,036,542
Ամորտիզացիայի ծախս	34,617	6,133	45,269	86,019
Օտարումներ և դուրսգրումներ	-	-	(250)	(250)
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	833,003	69,459	219,849	1,122,311
Չուտ հաշվեկշռային արժեք				
Առ 1 հունվարի 2023թ.	222,829	86,383	344,029	653,241
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	234,883	190,209	457,116	882,208

Ամբողջությամբ ամորտիզացված ակտիվներ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ոչ նյութական ակտիվներում ներառված ամբողջությամբ ամորտիզացված ոչ նյութական ակտիվները կազմում են 814,468 հազար դրամ (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 798,043 հազար դրամ):

15. Բռնագանձված ակտիվներ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի կողմից տրամադրված վարկերի և փոխառությունների համար ապահովվածություն հանդիսացող գրավների բռնագանձման արդյունքում ձեռք բերված ակտիվները ներկայացված են ստորև.

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Հող և շենքեր	819,001	1,033,211
Այլ ակտիվներ	20,036	15,327
	839,037	1,048,538
Հանած՝ արժեզրկման գծով պահուստը	(310,120)	(244,416)
Ընդամենը բռնագանձված գրավ	528,917	804,122

Բանկի քաղաքականությունը նախատեսում է գրավի ժամանակին իրացում սահմանված կարգով: Բանկը հիմնականում չի օգտագործում ոչ դրամային գրավները իր սեփական գործառնությունների համար: Ակտիվները չափվում են հաշվեկշռային արժեքից և իրական արժեքից՝ հանած վաճառքի ծախսումները, նվազագույնով: 2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակաշրջանի ընթացքում Բանկի բռնագանձված ակտիվների արժեքը կազմել է 125,617 հազար դրամ (2023թ-ին՝ 194,752 հազար դրամ), իսկ վաճառված ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը կազմել է 324,725 հազար դրամ (2023թ-ին՝ 1,673,285 հազար ՀՀ դրամ):

(հազար ՀՀ դրամ)

16. Այլ ակտիվներ և պարտավորություններ

Այլ ակտիվները ներառում են.

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Այլ ֆինանսական ակտիվներ		
Դեբիտորական պարտքեր	654,491	546,583
Դրամական փոխանցումների գծով ստացվելիք գումարներ	163,947	242,274
Ընդամենը այլ ֆինանսական ակտիվներ	818,438	788,857
Հանած՝ այլ ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման գծով պահուստ	(20,087)	(28,363)
Ընդամենը զուտ այլ ֆինանսական ակտիվներ	798,351	760,494
Այլ ոչ ֆինանսական ակտիվներ		
Կանխավճարներ մատակարարներին	747,052	816,236
Թանկարժեք մետաղներ	471,939	1,514,469
Կանխավճարներ այլ հարկերի գծով	456,079	389,881
Պաշարներ	370,771	249,532
Այլ ակտիվներ գոյության գծով հավելավճարի չամորտիզացված մաս	40,451	32,940
Հաշվարկներ աշխատակիցների հետ	6,833	6,146
Այլ	1,865	1,865
Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական ակտիվներ	2,094,990	3,011,069
Ընդամենը այլ ակտիվներ	2,893,341	3,771,563

Ստորև ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի համար:

	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ակնկալվող պարտքային կորուստները առ 1 հունվարի 2024թ.	28,283	30	49	28,363
Տեղափոխում 1-ին փուլ	8	(2)	(6)	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(13)	13	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(45)	(9)	53	-
Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով ծախս	(8,445)	200	3,735	(4,510)
Վերականգնումներ	-	-	7,163	7,163
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(10,795)	(10,795)
Փոխարժեքային տարբերություններ	(127)	-	(6)	(133)
Առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.	19,661	232	193	20,087

Ստորև ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար:

	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ակնկալվող պարտքային կորուստները առ 1 հունվարի 2023թ.	29,804	25	348	30,177
Տեղափոխում 1-ին փուլ	5	-	(5)	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(4)	(15)	19	-
Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով ծախս	(1,521)	20	(792)	(2,293)
Վերականգնումներ	-	-	16,496	16,496
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(16,022)	(16,022)
Փոխարժեքային տարբերություններ	-	-	5	5
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	28,284	30	49	28,363

Այլ պարտավորությունները ներառում են.

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ		
Պարտավորություն անձնակազմի նկատմամբ	2,095,514	1,780,104
Կրեդիտորական պարտքեր	861,414	751,242
Ընդամենը այլ ֆինանսական պարտավորություններ	2,956,928	2,531,346
Այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ		
Վճարվելիք հարկեր, բացառությամբ շահութահարկի	1,228,199	1,003,409
Ակտիվների վերաբերող շնորհներ	9,044	11,468
Այլ	2	2

(հազար ՀՀ դրամ)

Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ	1,237,245	1,014,879
Ընդամենը այլ պարտավորություններ	4,194,173	3,546,225

17. Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ

Բանկերի նկատմամբ պարտավորությունները ներառում են.

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Այլ բանկերի թղթակցային հաշիվներ	663,469	177,448
Բանկերից ստացված վարկեր և ավանդներ	-	61,600
Այլ պարտավորություններ	2,285	3,277
Ընդամենը պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	665,754	242,325

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չունի այլ բանկերից ստացված վարկեր և ավանդներ (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ մեկ բանկից):

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այլ բանկերի թղթակցային հաշիվների 97.1%-ը կենտրոնացված է հիև գրավում (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 95.7%՝ երեք բանկում):

18. Հետզնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքեր

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Հետզնման պայմանագրեր ՀՀ Կենտրոնական բանկի հետ	45,063,031	3,933,642
Հետզնման պայմանագրեր բանկերի հետ	14,898,183	-
Հետզնման պայմանագրեր ֆինանսական կազմակերպությունների հետ	-	3,806,274
Ընդամենը հետզնման պայմանագրեր	59,961,214	7,739,916

2024թ. դեկտեմբերի 31-դրությամբ ՀՀ Կենտրոնական բանկի հետ հետզնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարների դիմաց գրավադրված են 47,706,850 հազար դրամ ՀՀ պետական արժեթղթեր (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 4,012,296 հազար դրամ):

2024թ. դեկտեմբերի 31-դրությամբ բանկերի հետ հետզնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարների դիմաց գրավադրված են 15,655,917 հազար դրամ ՀՀ պետական արժեթղթեր (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ չկան):

2024թ. դեկտեմբերի 31-դրությամբ ֆինանսական կազմակերպությունների հետ հետզնման պայմանագրեր չկան (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական կազմակերպությունների հետ հետզնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարների դիմաց գրավադրված են 3,914,984 հազար դրամ):

19. Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ

Հաճախորդներին նկատմամբ պարտավորությունները ներառում են.

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Իրավաբանական անձիք		
Ընթացիկ/հաշվարկային հաշիվներ	78,912,109	92,270,849
Ժամկետային ավանդներ	99,455,351	95,372,741
	178,367,460	187,643,590
Ֆիզիկական անձիք		
Ընթացիկ/հաշվարկային հաշիվներ	78,979,287	75,383,637
Ժամկետային ավանդներ	97,758,579	92,416,155
	176,737,866	167,799,792
Ընդամենը պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	355,105,326	355,443,382

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաճախորդների նկատմամբ պարտավորություններում ներառված են 36,415,794 հազար դրամ գումարով ավանդները, որոնք ծառայում են որպես ապահովվածություն տրամադրված վարկերի, ակրեդիտիվների, երաշխավորությունների և պայմանական պարտավորությունների հետ այլ գործարքների համար (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 39,061,851 հազար դրամ):

(հազար ՀՀ դրամ)

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի ամենախոշոր տասը հաճախորդների միջոցների մնացորդների ընդհանուր գումարը կազմում է 119,139,926 հազար դրամ (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 120,718,599 հազար դրամ) կամ հաճախորդներից ներգրավված միջոցների ընդհանուր գումարի 33,55% (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 33.96%):

20. Թողարկված պարտքային արժեթղթեր

Թողարկված պարտքային արժեթղթերը ներառում են.

	<u>31 դեկտեմբերի 2024թ.</u>	<u>31 դեկտեմբերի 2023թ.</u>
ՀՀ-ում թողարկված պարտատոմսեր ԱՄՆ դոլարով	13,982,881	12,235,398
ՀՀ-ում թողարկված պարտատոմսեր ՀՀ դրամով	<u>10,186,864</u>	<u>8,131,950</u>
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	<u>24,169,745</u>	<u>20,367,348</u>

ՀՀ դրամով և ԱՄՆ դոլարով պարտատոմսերը ենթակա են մարման 2025-2027թթ.՝ պայմանագրերի համաձայն: ՀՀ դրամով պարտատոմսերի դեպքում արժեկտրոնի տոկոսադրույքը կազմում է 9.75%-10.25%, ԱՄՆ դոլարով պարտատոմսերի դեպքում՝ 3.75%-4.75% :

21. Հարկում

Շահութահարկը ներառում է.

	<u>2024թ. դեկտեմբերի 31</u>	<u>2023թ. դեկտեմբերի 31</u>
Ընթացիկ շահութահարկի գծով ծախս	3,438,623	4,056,602
Հետաձգված հարկի գծով ծախս՝ ժամանակավոր տարբերությունների առաջացում և հակադարձում	<u>543,209</u>	<u>(243,852)</u>
Ընդամենը շահութահարկի գծով ծախս	<u>3,981,832</u>	<u>3,812,750</u>

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ շահութահարկը Հայաստանի Հանրապետությունում գանձվում է 18% դրույքաչափով (2023թ-ին՝ 18%): ՖՀՄՍ և ՀՀ հարկային օրենսդրության միջև տարբերություններն առաջացնում են որոշ ժամանակավոր տարբերություններ ֆինանսական հաշվետվություններում արտացոլելու նպատակով որոշված ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և շահութահարկի նպատակներով օգտագործվող գումարների միջև:

Հաշվապահական շահույթի և հարկային ծախսերի միջև թվաբանական համադրումը ներկայացված է ստորև.

	<u>2024թ. դեկտեմբերի 31</u>		<u>2023թ. դեկտեմբերի 31</u>	
Շահույթ մինչև հարկումը	<u>19,594,680</u>		<u>18,436,419</u>	
Շահութահարկ՝ հաշվարկված հարկի կիրառելի դրույքաչափով	3,527,042	18%	3,318,555	18%
Չնվազեցվող ծախսեր	454,790	2%	494,195	3%
Շահութահարկի գծով ծախս	<u>3,981,832</u>	<u>20%</u>	<u>3,812,750</u>	<u>21%</u>

(հազար ՀՀ դրամ)

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ և դրանց փոփոխությունները համապատասխան տարիների համար ներկայացված է ստորև`

	Ժամանակավոր տարբերությունների առաջացում և հակադարձում			Ժամանակավոր տարբերությունների առաջացում և հակադարձում			Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.
	Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում	Այլ համապարփակ եկամտի կազմում	Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում	Այլ համապարփակ եկամտի կազմում	
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	(1,118,024)	191,740	-	(926,284)	(288,685)	-	(1,214,969)
Ներդրումային արժեթղթեր	930,595	4,426	(599,520)	335,501	22,741	(495,495)	(137,253)
Հիմնական միջոցներ և օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	(592,254)	(86,747)	-	(679,001)	(205,816)	-	(884,817)
Բռնագանձված ակտիվներ	81,110	14,024	-	95,134	(39,168)	-	55,966
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	(7,140)	(3,170)	-	(10,310)	(309)	-	(10,619)
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	273,873	75,834	-	349,706	(23,205)	-	326,501
Այլ արժեզրկում և պահուստներ	7,966	22,646	-	30,612	(75,586)	-	(44,974)
Այլ պարտավորություններ	285,080	25,100	-	310,180	66,819	-	376,999
2024 թ. հետաձգված հարկային պարտավորություններ	(138,794)	243,852	(599,520)	(494,462)	(543,209)	(495,495)	(1,533,165)

22. Այլ փոխառու միջոցներ

Այլ փոխառու միջոցները ներառում են.

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Վարկեր վերաֆինանսավորող վարկային կազմակերպություններից	30,761,156	29,632,386
Վարկեր ՀՀ ԿԲ-ից	5,768,167	5,717,504
Վարկեր միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից	764,282	1,874,052
Վարկեր ՀՀ կառավարությունից	15,060	27,805
Այլ փոխառու միջոցներ	37,308,665	37,251,747

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ ԿԲ-ից ստացված վարկերն իրենցից ներկայացնում են «Գերմանահայկական հիմնադրամից» ստացված վարկերը՝ հետադարձ ֆինանսավորման միջոցով փոքր և միջին բիզնեսին, սպառողական և այլ նպատակներով վարկեր տրամադրելու համար:

Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկերը ներառում են Վերակառուցման և զարգացման եվրոպական բանկից ստացված վարկերը:

Վերաֆինանսավորող վարկային կազմակերպություններից ստացված վարկերը ներառում են «Ազգային հիփոթեքային ընկերություն» ՎՎԿ-ից և «Բնակարան երիտասարդներին» ՎՎԿ-ից ներգրավված վարկերը:

Վերաֆինանսավորվող վարկային կազմակերպություններից ստացված վարկը և ՀՀ ԿԲ-ից ստացված վարկերն օգտագործվում են համապատասխան պահանջները բավարարող վարկառուներին ենթավարկավորելու համար: Տեստության որոշակի ճյուղերում գործող փոքր և միջին չափի ձեռնարկություններին աջակցելու և հիփոթեքային շուկան զարգացնելու նպատակով տեղական և միջազգային ոչ պետական կազմակերպությունների կողմից տրամադրվող այս տեսակի ֆինանսավորման համար փաստացի շուկա չի գործում: Այդ վարկերն իրենցից ներկայացնում են շուկայի առանձին սեգմենտ, և սկզբնական ճանաչման պահին Բանկը դրանք չի գեղչում:

Սահմանափակումներ (կովենանտներ)

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չէր խախտել ոչ մի սահմանափակում:

(հազար ՀՀ դրամ)

23. Հանձնառություններ և պայմանական պարտավորություններ

Իրավական և հարկային միջավայր

Հայաստանի հարկային համակարգը, լինելով համեմատաբար նոր, բնորոշվում է օրենսդրության, պաշտոնական պարզաբանումների և դատական որոշումների հաճախակի փոփոխություններով, որոնք երբեմն հստակ չեն, հակասական են, ինչը ենթադրում է տարբեր մեկնաբանություններ: Հարկերը ենթակա են ստուգման և ուսումնասիրության հարկային մարմինների կողմից, որոնք իրավասու են սահմանել տույժեր և տուգանքներ: Հարկային օրենսդրության խախտման դեպքում հարկային մարմիններն իրավասու չեն առաջադրել հարկերի գծով լրացուցիչ պարտավորություններ, տույժեր կամ տուգանքներ, եթե խախտման ամսաթվից անցել է երեք տարի:

Այս հանգամանքները Հայաստանում կարող են առաջացնել այլ երկրների ռիսկերի համեմատ շատ ավելի մեծ ռիսկեր: Ղեկավարությունը գտնում է, որ համապատասխանաբար է ճանաչել հարկային պարտավորությունները՝ Հայաստանի կիրառելի հարկային օրենսդրության, պաշտոնական հայտարարությունների և դատարանի որոշումների իր մեկնաբանությունների հիման վրա: Այնուամենայնիվ, համապատասխան իրավասու մարմինները կարող են ունենալ այլ մեկնաբանություններ, և հետևանքները կարող են էական լինել այս ֆինանսական հաշվետվությունների համար, եթե իրավասու մարմիններին հաջողվի գործադրել իրենց մեկնաբանությունները: Ղեկավարությունը գտնում է, որ Բանկն իր գործունեությունն իրականացնում է օրենսդրության պահանջների համաձայն և ամբողջությամբ կատարել է իր հարկային պարտավորությունները:

Ղեկավարությունը գտնում է, որ վերջնական պատասխանատվության չափը, եթե այդպիսին լինի, որը կարող է առաջանալ Բանկի դեմ հարուցված հայցերի և ներկայացված բողոքների արդյունքում, էական բացասական ազդեցություն չի ունենա Բանկի ֆինանսական վիճակի կամ ապագա գործառնությունների արդյունքների վրա:

Փոխատվության հանձնառություններ, երաշխավորություններ և այլ ֆինանսական պայմանագրեր

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում Բանկը հանդես է գալիս որպես հետհաշվեկշռային ռիսկ պարունակող ֆինանսական գործիքների պայմանագրային կողմ՝ իր հաճախորդների պահանջները բավարարելու համար: Այդ ֆինանսական գործիքները, որոնք ունեն պարտքային ռիսկի տարբեր մակարդակներ, արտացոլված չեն ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում:

Հանձնառություններ և պայմանական պարտավորություններ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի հանձնառությունները և պայմանական պարտավորությունները ներառում են.

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Փոխատվության հանձնառություններ		
Չօգտագործված փոխատվության հանձնառություններ	15,058,487	14,457,798
Ֆինանսական երաշխավորություններ	8,510,315	8,494,788
Ակրեդիտիվներ	430,146	-
	23,998,948	22,952,586
Փոխատվության հանձնառություններ գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ	(219,072)	(323,878)

Ստորև ներկայացված է ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Չօգտագործված փոխատվության հանձնառություններ	1-ին փուլ	Ընդամենը
Ակնկալվող պարտքային կորուստները առ 1 հունվարի 2024թ.	195,601	195,601
Նոր վարկային գծեր	76,942	76,942
Ժամկետը լրացած վարկային գծեր	(85,074)	(85,074)
ԱՊԿ հաշվարկի համար օգտագործվող մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություններ	(42,674)	(42,674)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(1,178)	(1,178)
Առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.	143,617	143,617
Ֆինանսական երաշխավորություններ	1-ին փուլ	Ընդամենը
Ակնկալվող պարտքային կորուստները առ 1 հունվարի 2024թ.	128,277	128,277
Նոր վարկային գծեր	49,271	49,271
Ժամկետը լրացած վարկային գծեր	(93,763)	(93,763)
ԱՊԿ հաշվարկի համար օգտագործվող մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություններ	(15,333)	(15,333)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	(538)	(538)
Առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.	67,915	67,915

(հազար ՀՀ դրամ)

<i>Ակրեդիտիվներ</i>	<i>1-ին փուլ</i>	<i>Ընդամենը</i>
Ակնկալվող պարտքային կորուստները առ 1 հունվարի 2024թ.	-	-
Նոր վարկային գծեր	7,540	7,540
Ժամկետը լրացած վարկային գծեր	-	-
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	-	-
Առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.	7,540	7,540

Ստորև ներկայացված է ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների վերլուծությունը 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

<i>Չօգտագործված փոխատվության հանձնառություններ</i>	<i>1-ին փուլ</i>	<i>Ընդամենը</i>
Ակնկալվող պարտքային կորուստները առ 1 հունվարի 2023թ.	49,584	49,584
Նոր վարկային գծեր	114,792	114,792
Ժամկետը լրացած վարկային գծեր	(10,215)	(10,215)
ԱՊԿ հաշվարկի համար օգտագործվող մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություններ	39,683	39,683
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	1,757	1,757
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	195,601	195,601

<i>Ֆինանսական երաշխավորություններ</i>	<i>1-ին փուլ</i>	<i>Ընդամենը</i>
Ակնկալվող պարտքային կորուստները առ 1 հունվարի 2023թ.	89,321	89,321
Նոր վարկային գծեր	78,853	78,853
Ժամկետը լրացած վարկային գծեր	(36,481)	(36,481)
ԱՊԿ հաշվարկի համար օգտագործվող մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություններ	(3,971)	(3,971)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	555	555
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	128,277	128,277

<i>Ակրեդիտիվներ</i>	<i>1-ին փուլ</i>	<i>Ընդամենը</i>
Ակնկալվող պարտքային կորուստները առ 1 հունվարի 2023թ.	4,158	4,158
Ժամկետը լրացած վարկային գծեր	(4,276)	(4,276)
Արտարժույթի փոխարժեքի ճշգրտումներ	118	118
Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	-	-

Ապահովագրություն

Հայաստանի Հանրապետությունում ապահովագրական համակարգը զարգացման փուլում է և ապահովագրության շատ տեսակներ, որոնք լայնորեն տարածված են մյուս երկրներում, դեռ չեն կիրառվում Հայաստանում: Այսուամենայնիվ, 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն իրականացրել է ավտոտրանսպորտային միջոցների (նաև ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրություն), շենքերի և շինությունների, շահագործվող գույքի, բանկոմատների, բանկային ռիսկերի, էլեկտրոնային և համակարգչային հանցագործությունների, տնօրենների և ղեկավարների պատասխանատվության ապահովագրություն: Զանի դեռ Բանկը ձեռք չի բերել ամբողջական ապահովագրական ծածկույթ, գոյություն ունի ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է բացասական ազդեցություն ունենալ Բանկի գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա:

(հազար ՀՀ դրամ)

24. Սեփական կապիտալ

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի հայտարարված և ամբողջությամբ վճարված բաժնետիրական կապիտալը կազմում է 19,947,633 հազար դրամ (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 19,947,633 հազար դրամ):

Բանկի կանոնադրության համաձայն՝ բաժնետիրական կապիտալը կազմված է 66,492 սովորական բաժնետոմսերից և 333 արտոնյալ բաժնետոմսերից՝ յուրաքանչյուրը համապատասխանաբար 300,000 դրամ և 100 դրամ անվանական արժեքներով (2023թ.՝ 66,492 սովորական բաժնետոմսեր և 333 արտոնյալ բաժնետոմսեր):

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի բաժնետերերն են՝

	31 դեկտեմբերի 2024թ.		31 դեկտեմբերի 2023թ.	
	Վճարված բաժնետիրական կապիտալ	Բաժնեմասը վճարված կապիտալում (%)	Վճարված բաժնետիրական կապիտալ	Բաժնեմասը վճարված կապիտալում (%)
«Ըղվանսդ գլոբալ ինվեստմենտ» ԷԼԷԼՍԻ	14,539,800	72.89	14,539,800	72.89
«Ըղվանսդ գլոբալ ինվեստմենտ» ԷԼԷԼՍԻ (արտոնյալ բաժնետոմսեր)	33	-	33	-
«Հայփոստ Թրապթ Մենեջմենթ» Ս.Վ.Ռ.Լ.	4,410,600	22.11	4,410,600	22.11
Հայաստանյայց Առաքելական Սուրբ Եկեղեցի՝ ի դեմս Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի	997,200	5.00	997,200	5.00
	19,947,633	100.00	19,947,633	100.00

Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերն իրավունք ունեն ստանալ ժամանակ առ ժամանակ հայտարարվող շահաբաժինները և քվեարկել Բանկի բաժնետերերի տարեկան և ընդհանուր ժողովներում մեկ բաժնետոմս՝ մեկ ձայն սկզբունքով:

Բանկի արտոնյալ բաժնետոմսերի սեփականատերերն իրավունք ունեն իրավասու մարմնի կողմից շահաբաժիններ վճարելու մասին որոշման կայացման դեպքում ստանալ տարեկան շահաբաժին իրենց պատկանող արտոնյալ բաժնետոմսերի անվանական արժեքի 20%-ի չափով:

2024թ. հունիսի 20-ի Բաժնետերերի ժողովի որոշման համաձայն՝ Բանկի կողմից հայտարարված և վճարված շահաբաժինները կազմել են 4,467,540 հազար դրամ սովորական բաժնետոմսերի համար և 6.6 հազար դրամ՝ արտոնյալ բաժնետոմսերի համար (2023թ-ին՝ 4,432,084 հազար դրամ սովորական բաժնետոմսերի համար և 6.6 հազար դրամ՝ արտոնյալ բաժնետոմսերի համար): Շահաբաժինների հայտարարման օրվա դրությամբ մեկ սովորական բաժնետոմսի դիմաց շահաբաժինները կազմել են 67,189 դրամ, իսկ մեկ արտոնյալ բաժնետոմսի դիմաց՝ 19,8 դրամ (2023թ-ին՝ 66,656 դրամ՝ մեկ սովորական բաժնետոմսի դիմաց և 19.8 դրամ՝ մեկ արտոնյալ բաժնետոմսի դիմաց):

Բանկի բաժնետիրական կապիտալը ձևավորվել է բաժնետերերի դրամական ներդրումներից, բաժնետերերն ունեն ՀՀ դրամով շահաբաժիններ և կապիտալի բաշխումներ ստանալու իրավունք:

Բաշխման ենթակա պահուստների գումարը հավասար է ՀՀ օրենսդրության համաձայն հաշվարկված չբաշխված շահույթին: Բաշխման ոչ ենթակա պահուստներն իրենցից ներկայացված են գլխավոր պահուստը: Գլխավոր պահուստը ձևավորվել է Բանկի կանոնադրության համաձայն:

Գլխավոր պահուստ

Գլխավոր պահուստը ձևավորվել է Հայաստանի Հանրապետության կանոնակարգերի պահանջներին համաձայն՝ ընդհանուր բանկային ռիսկերի, այդ թվում՝ ապագա կորուստների և այլ չնախատեսված ռիսկերի կամ պայմանական դեպքերի հետ կապված: Պահուստը ձևավորվել է Բանկի կանոնադրության համաձայն, որը պահանջում է գլխավոր պահուստի ստեղծում:

Հողի և շենքերի վերագնահատումից աճ

Հողի և շենքերի վերագնահատումից աճն օգտագործվում է հողի և շենքերի իրական արժեքի աճը և նվազումը գրանցելու համար այնքանով, որքանով այդ նվազումը վերաբերում է նախկինում սեփական կապիտալում ճանաչված՝ Նույն ակտիվի աճին:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների վերագնահատման պահուստ

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների վերագնահատման պահուստը գրանցում է իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի և ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունները:

(հազար ՀՀ դրամ)

25. Չուտ տոկոսային եկամուտ

Չուտ տոկոսային եկամուտը ներառում է.

	01/10/24- 31/12/24	01/01/24- 31/12/24	01/10/23- 31/12/23	01/01/23- 31/12/23
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ				
Հաճախորդներին տրված վարկեր	8,975,073	33,362,972	7,259,328	26,341,553
Ներդրումային արժեթղթեր	119,916	543,586	203,402	751,204
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	188,904	831,619	103,869	370,304
Դրամական համարժեքներ	6,993	45,653	27,175	78,868
Ֆինանսական վարձակալություն	108,016	325,329	63,115	144,399
Այլ տոկոսային եկամուտ	4,443	16,747	4,099	14,620
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ				
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր	2,742,927	10,587,491	2,740,712	9,794,132
Տոկոսային եկամուտ՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով	12,146,272	45,713,397	10,401,700	37,495,080
Առևտրային արժեթղթեր	10,501	46,796	11,948	43,980
Այլ տոկոսային եկամուտ	10,501	46,796	11,948	43,980
Ընդամենը տոկոսային եկամուտ	12,156,773	45,760,193	10,413,648	37,539,060
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	3,452,422	13,630,431	3,285,311	11,753,750
Այլ փոխառու միջոցներ	586,160	2,400,503	612,292	2,400,898
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	374,237	1,355,831	334,208	1,281,531
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	832,551	2,208,740	176,441	349,551
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	57,642	231,076	32,424	156,685
Ստորադաս փոխառություններ	-	-	-	418
Ընդամենը տոկոսային ծախս	5,303,012	19,826,581	4,440,676	15,942,833
Չուտ տոկոսային եկամուտ	6,853,761	25,933,612	5,972,972	21,596,227

26. Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտ

Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտը ներառում է.

	01/10/24- 31/12/24	01/01/24- 31/12/24	01/10/23- 31/12/23	01/01/23- 31/12/23
Վճարային քարտերով գործառնություններ	1,761,050	8,176,810	2,457,674	8,231,346
Միջնորդավճարներ փոխանցումներից	182,668	731,559	180,488	705,619
Վարկերի վաղաժամ մարման գծով միջնորդավճարների տեսքով եկամուտ	44,500	163,403	98,108	400,013
Հաշվարկային գործառնություններ	83,257	332,809	93,986	389,923
Թղթադրամների փոխանցումներ բանկերին	4,661	50,567	982	159,527
Երաշխավորություններ և ակրեդիտիվներ	44,554	182,826	42,562	142,553
Վճարների տեսքով այլ եկամուտ	269,718	953,067	245,617	853,501
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտ	2,390,408	10,591,042	3,119,417	10,882,481
Վճարային քարտերով գործառնություններ	1,090,642	5,312,094	1,545,338	5,768,209
Արմենիան Զարդ վճարային համակարգի գծով ծախսեր	238,879	930,265	151,163	521,575
Թղթադրամների փոխանցումներ բանկերին	27,374	92,542	49,336	176,438
Միջնորդավճարներ փոխանցումներից	51,402	179,145	38,055	146,352
Հաշվարկային գործառնություններ	7,040	27,842	9,697	38,942
Երաշխավորություններ և ակրեդիտիվներ	1,419	25,929	(2,495)	19,128
Վճարների տեսքով այլ ծախս	86,875	278,704	56,948	310,507
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով ծախս	1,503,631	6,846,521	1,848,042	6,981,151
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով զուտ եկամուտ	886,777	3,744,521	1,271,375	3,901,330

Կատարման պարտականություններ և հասույթի ճանաչման քաղաքականություն

Հաճախորդների հետ պայմանագրերից ստացվող միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտը չափվում է հաճախորդի հետ կնքված պայմանագրով սահմանված հատուցման հիման վրա: Բանկը ճանաչում է հասույթը, երբ հաճախորդին է փոխանցում ծառայության նկատմամբ հսկողությունը: Պայմանավորված ծառայությունների բնույթով՝ Բանկը չունի Էական պայմանագրի գծով ակտիվներ և պարտավորություններ:

(հազար ՀՀ դրամ)

Ծառայության տեսակը	Կատարման պարտականությունների բնույթը և կատարման ժամկետները, ներառյալ վճարման նշանակալի պայմանները	Հասույթի ճանաչումը ՖՀՄՍ 15-ի համաձայն
Ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց մատուցվող բանկային ծառայություններ	<p>Բանկը մատուցում է բանկային ծառայություններ ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց, այդ թվում՝ հաշիվների կառավարման, վարկային քարտերի և հաշիվների սպասարկման, փոխանցումների ծառայություններ:</p> <p>Հաշիվների ընթացիկ կառավարման և սպասարկման վճարները գանձվում են հաճախորդի հաշվից ամսական կտրվածքով: Բանկը կանոնավոր կերպով սահմանում է դրույքաչափեր ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց մատուցվող բանկային ծառայությունների համար առանձին հիմունքով:</p> <p>Գործարքների վճարները, ներառյալ դրամական փոխանցումների և գործարքների մշակման վճարները գանձվում են հաճախորդի հաշվից՝ գործարքն իրականացնելիս կամ ծառայությունը մատուցելիս:</p>	<p>Հաշիվների վարումից ստացվող հասույթը ճանաչվում է ժամանակի ընթացքում՝ ծառայությունների մատուցմանը զուգընթաց:</p> <p>Գործարքների և գործարքների մշակման վճարները ճանաչվում են ժամանակի որոշակի պահին՝ գործարքն իրականացնելիս կամ ծառայությունը մատուցելիս:</p>

27. Չուտ առևտրային եկամուտ

	01/10/24-31/12/24	01/01/24-31/12/24	01/10/23-31/12/23	01/01/23-31/12/23
Չուտ օգուտ արտարժույթով գործառնություններից	1,364,792	5,953,389	1,834,435	8,329,685
Չուտ եկամուտ/(վնաս) թանկարժեք մետաղներով գործառնություններից	30,429	85,384	183,796	286,683
Չուտ օգուտ առևտրային արժեթղթերից	10,980	77,034	6,262	114,817
Չուտ օգուտ/վնաս ածանցյալ ֆինանսական գործիքներից	(582,056)	(371,933)	409,137	(894,689)
Ընդամենը զուտ առևտրային եկամուտ	824,145	5,743,874	2,433,630	7,836,496

28. Այլ եկամուտ

	01/10/24-31/12/24	01/01/24-31/12/24	01/10/23-31/12/23	01/01/23-31/12/23
Ստացված տույժեր և տուգանքներ	163,044	575,562	219,559	647,940
Եկամուտ ինկասացիայի ծառայություններից	-	-	-	10,681
Եկամուտ շահաբաժիններից	-	871	-	-
Եկամուտ շնորհներից	606	2,424	606	2,424
Այլ եկամուտ	70,554	178,765	201,905	265,080
Ընդամենը այլ եկամուտ	234,204	757,622	422,070	926,125

29. Ֆինանսական գործիքների արժեզրկումից զուտ կորուստներ

Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված են համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում ներառված՝ ֆինանսական գործիքների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով ծախսերը 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	Ծնթց.	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	5	(824)	-	-	(824)
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	7	(2,679)	-	-	(2,679)
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	9	624,771	(12,549)	(671,768)	(59,547)
Ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային արժեթղթեր	10	(5,990)	-	-	(5,990)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր	10	123,237	-	-	123,237
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	14	(8,495)	202	3,782	(4,511)
Ֆինանսական երաշխավորություններ	19	(59,822)	-	-	(59,822)
Փոխառության հանձնառություններ	19	(50,806)	-	-	(50,806)
Ակրեդիտիվներ	19	7,540	-	-	7,540
Ընդամենը պարտքային կորուստների գծով ծախս(վերադարձ)		626,932	(12,347)	(667,986)	(53,401)

(հազար ՀՀ դրամ)

Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված են համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում ներառված՝ ֆինանսական գործիքների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով ծախսերը 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	Ծնթց.	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	7	(3,997)	-	-	(3,997)
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	9	8,029	-	-	8,029
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ*	11	(613,068)	(276,201)	(207,601)	(1,096,870)
Ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային արժեթղթեր	12	1,248,203	-	-	1,248,203
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր	12	29,709	-	-	29,709
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	16	(1,521)	20	(792)	(2,293)
Ֆինանսական երաշխավորություններ	22	38,956	-	-	38,956
Փոխատվության հանձնառություններ	22	146,017	-	-	146,017
Ակրեդիտիվներ	22	(4,158)	-	-	(4,158)
Ընդամենը պարտքային կորուստների գծով ծախս		848,170	(276,181)	(208,393)	363,596

30. Անձնակազմի գծով և այլ գործառնական ծախսեր

Անձնակազմի գծով և այլ գործառնական ծախսերը ներառում են.

	01/10/24- 31/12/24	01/01/24- 31/12/24	01/10/23- 31/12/23	01/01/23- 31/12/23
Աշխատավարձ	2,883,520	10,366,245	2,648,209	9,136,872
Այլ ծախսեր	21,807	194,761	75,593	206,923
Ընդամենը անձնակազմի գծով ծախսեր	2,905,327	10,561,006	2,723,802	9,343,795
Ծրագրային ապահովման ծախսեր	299,303	1,188,047	164,689	901,226
Գովազդ և ներկայացուցչական ծախսեր	427,203	1,263,682	173,479	726,222
Ավանդների ապահովագրման ծախսեր	102,579	429,129	111,954	452,276
Հիմնական միջոցների վերանորոգման և սպասարկման ծախսեր	72,893	261,242	81,872	278,180
Հաղորդակցություն	81,539	258,394	56,979	219,272
Անվտանգություն	61,163	227,992	51,914	209,525
Հարկեր (բացառությամբ շահութահարկի) և տուրքեր	39,294	194,351	40,310	198,488
Գրասենյակային պարագաներ և պահպանության ծախսեր	121,644	315,358	104,608	261,972
Խորհրդատվական ծառայություններ	23,254	118,842	114,741	212,124
Աուդիտի գծով ծախսեր	23,100	50,400	18,900	50,400
Ապահովագրության գծով ծախսեր	44,921	132,394	41,603	113,997
Կոմունալ ծախսեր	34,435	145,387	23,817	113,495
Գործուղման ծախսեր	20,591	72,357	7,730	53,464
Ֆինանսական համակարգի հաշտարար	12,663	50,650	11,554	46,218
Գործառնական վարձակալության գծով ծախսեր	4,212	19,407	13,245	54,170
Այլ ծախսեր	138,903	534,598	970,229	1,338,745
Ընդամենը այլ գործառնական ծախսեր	1,465,697	5,262,230	1,987,624	5,229,774

31. Ռիսկերի կառավարում

Ներածություն

Բանկն իր գործունեությունն իրականացնելիս ենթարկվում է բազմազան ֆինանսական ռիսկեր, և այդ գործունեությունը ենթադրում է ռիսկերի որոշակի աստիճանի կամ համադրության վերլուծություն, գնահատում, ընդունում և կառավարում:

Ռիսկերի կառավարման գործընթացը կազմակերպվում է Բանկի առաքելությանը, հիմնական ու միջանկյալ նպատակներին համահունչ և ուղղված է Բանկի ֆինանսական վիճակի բարելավմանը և հեղինակության բարձրացմանը:

(հազար ՀՀ դրամ)

Ռիսկերի կառավարման գործընթացի նպատակն է ռիսկերի նվազեցմանն ուղղված համալիր միջոցառումների, սահմանաչափերի և ներքին իրավական ակտերի շրջանակներում օժանդակել Բանկի ղեկավարությանը կայացնելու որոշումներ, որոնք թույլ են տալիս արդյունավետ կառավարել Բանկի և Բանկի հաճախորդների ակտիվների և պարտավորությունների հետ կապված ռիսկերը՝ ռիսկերով պայմանավորված հնարավոր կորուստները բացառելու կամ նվազագույնի հասցնելու, շահութաբերության, իրացվելիության և վճարունակության ընդունելի մակարդակ ապահովելու միջոցով: Ռիսկերի կառավարումը հիմնվում է Բանկի իրավասու մարմնի կողմից հաստատված ընթացակարգերի, կարգերի, նորմատիվների և սահմանաչափերի վրա: Բանկի ռիսկերի բացահայտումը, չափումը, վերահսկումը և մոնիտորինգը կրում են պարբերական և շարունակական բնույթ: Ռիսկերի վերլուծությունը հանդիսանում է Բանկի ռազմավարական պլանավորման և ներդրումային ծրագրերի գնահատման մաս: Բանկի ռիսկերի կառավարման սկզբունքները ներառում են ճգնաժամային իրավիճակներում ռիսկերի կառավարման ոչ ստանդարտ ընթացակարգերի օգտագործումը, ֆինանսական կայունության ստուգման նպատակով սթրես սցենարների պարբերաբար կիրառումը, ակտիվներում և վարկային պորտֆելում բիզնես գործընթացների կենտրոնացումից խուսափելը, Բանկի ակտիվների և պարտավորությունների դիվերսիֆիկացումը, Բանկի կողմից ստանձնած ռիսկերին համապատասխանող հաճախականությամբ մոնիտորինգի իրականացումը, ռիսկերի կենտրոնացումների կառավարումը, ռիսկերի կառավարման վարչության և այլ ստորաբաժանումների միջև անընդհատ համագործակցությունը:

Ռիսկերի կառավարման կառուցվածք

Ռիսկերի կառավարումը կազմակերպվում և համակարգվում է Գործադիր տնօրենի կողմից՝ Բանկի խորհրդի կողմից հաստատված ներքին իրավական ակտերի պահանջներին համապատասխան: Ռիսկերի կառավարումն իրականացվում է բոլոր բիզնես գործընթացների համար հստակ և փաստաթղթավորված կերպով՝ ներքին իրավական ակտերի և բոլոր գործընթացների և գործառնությունների համար սահմանված համապատասխան սահմանաչափերի միջոցով:

Բանկի խորհուրդ

Խորհուրդը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման ընդհանուր վերահսկողության, ռազմավարության և ռիսկերի կառավարման քաղաքականության, ինչպես նաև ռիսկերի կառավարմանը վերաբերող այլ քաղաքականությունների հաստատման համար, որոնց հիման վրա Բանկի Գործադիր տնօրենը կազմակերպում է ռիսկերի կառավարումը՝ հիմք ընդունելով ռիսկերի կառավարման սահմանաչափերը և Բանկի ներքին իրավական ակտերի պահանջները:

Վարչություն

Բանկում ռիսկերի կառավարման նպատակով Բանկի Վարչությունը՝

- ▶ հաստատում է համալիր միջոցառումները՝ խորհրդի համաձայնությամբ, Բանկի ռիսկերի կառավարման համար, որոնք կապված են ճգնաժամային իրավիճակներում Բանկի եկամտաբերության, ինչպես նաև գործառնական, ռազմավարական, հեղինակության և իրավական ռիսկերի հետ,
- ▶ սահմանում է արգելքներ որոշակի գործարքների համար,
- ▶ սահմանում է միջբանկային շուկայում առանց ապահովվածության իրականացվող գործառնությունների սահմանաչափերը,
- ▶ սահմանում է բանկային ռիսկերի կարգավորման և վերահսկման ներքին նորմատիվները:

Վարչությունը պատասխանատու է Բանկի ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման, ինչպես նաև ամբողջ ֆինանսական համակարգի համար: Վարչությունը պատասխանատվություն է կրում նաև Բանկի իրացվելիության հետ կապված ֆինանսական ռիսկերի համար: Վարչությանն են վերապահված Բանկի Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման կոմիտեի գործառնությունները:

Ռիսկերի կառավարման վարչություն

Ռիսկերի կառավարման վարչության հիմնական գործառնություններն են՝

- ▶ Խմբում ռիսկերի կառավարման գործուն մեխանիզմների և գործընթացների մշակումը և ներդրումը, դրանց ներդրման նկատմամբ հսկողության իրականացումը,
- ▶ Բանկի կողմից տրամադրվող վարկերի ռիսկայնության վերլուծությունը և ծրագրերի շրջանակում վարկերի տրամադրման գործընթացի նկատմամբ հսկողությունը,
- ▶ տրամադրված վարկերի մոնիտորինգը, խնդիրների բացահայտումը և դրանց վերաբերյալ հաշվետվությունների ներկայացումը,
- ▶ գրավադրվող գույքի գնահատումների նկատմամբ վերահսկողության իրականացումը և գրավադրված գույքի պարբերական վերագնահատումների իրականացումը,
- ▶ Բանկի սեփականությունը հանդիսացող գույքի ապահովագրության գործընթացի կազմակերպումը,
- ▶ խնդրահարույց վարկային պորտֆելի կառավարումը:

(հազար ՀՀ դրամ)

Ներքին աուդիտ

Բանկի կողմից իրականացվող ռիսկի կառավարման գործընթացը յուրաքանչյուր տարի աուդիտի է ենթարկվում ներքին աուդիտի բաժնի կողմից, որը ստուգում է ինչպես ընթացակարգերի ամբողջականությունը և արդյունավետությունը, այնպես էլ Բանկի գործունեության համապատասխանությունը ընթացակարգերին: Ներքին աուդիտի բաժինը անցկացված ստուգումների արդյունքները քննարկում է ղեկավարության հետ և իր եզրակացություններն ու առաջարկները ներկայացնում է Բանկի խորհրդին:

Ռիսկերի գնահատման և հաշվետվողականության համակարգ

Կախված տարատեսակ գործոններից՝ Բանկը բանկային ռիսկերը դասակարգում է արտաքին և ներքին ռիսկերի:

Արտաքին ռիսկերն են՝ երկրի, օրենսդրական, ֆորս մաժորային հանգամանքների, գնային և մրցակցային ռիսկերը:

Բանկի ներքին ռիսկերի դասին են պատկանում գործունեության հետ կապված ռիսկերը, որոնք են պարտքային, գործառնական, իրացվելիության, տոկոսադրույքի, արժույթային, հեղինակության, կապիտալի նվազման, անձնակազմի և փողերի լվացման ռիսկերը:

Երկրի ռիսկը Բանկը կառավարում է օգտվելով միջազգային վարկանիշային գործակալությունների (Moody's, S&P, Fitch) կողմից միջազգային բանկերին և կազմակերպություններին շնորհված վարկանիշներից: Ռիսկերի կառավարման վարչությունը իրականացնում է Բանկի գործընկեր արտասահմանյան բանկերի վարկանիշների մոնիտորինգ և եռամսյակը մեկ Բանկի Վարչության հաստատմանն է ներկայացնում այդ բանկերի և ֆինանսական հաստատությունների գծով սահմանաչափերը:

Գնային ռիսկի հնարավոր նվազագույն մակարդակն ապահովվում է հետևյալ միջոցառումների շրջանակներում՝ ֆինանսական շուկայի կառուցվածքային, ծավալային և գնային ցուցանիշների դինամիկայի, առանձին ֆինանսական գործիքների իրացվելիության վերլուծություն, առկա միտումների բացահայտում, հնարավոր կորուստների գնահատում ամսական կտրվածքով սթրես թեստերի միջոցով, ֆինանսական գործիքների գծով սահմանաչափերի (ըստ արժեթղթերով գործառնության տեսակի, ըստ դիվերի, ըստ թողարկողի) սահմանում, արժեթղթերի պորտֆելի բազմազանեցում (դիվերսիֆիկացիա)՝ ըստ թողարկողի, տնտեսության ճյուղերի, ժամկետայնության և այլն:

Մրցակցային ռիսկի կառավարումը իրականացվում է բիզնես ստորաբաժանումների և շուկայավարման բաժնի կողմից՝ Բանկի և վերջինիս մրցակիցների կողմից առաջարկվող ծառայությունների և պայմանների պարբերաբար իրականացվող համեմատության միջոցով:

Տոկոսադրույքի ռիսկը կառավարվում է Բանկի Ռիսկերի կառավարման վարչության կողմից, մշակելով և կիրառելով տոկոսադրույքի ռիսկի նվազեցման մեխանիզմներ/մոդելներ, որոնց հիման վրա էլ Բանկի Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման կոմիտեի կողմից կայացվում են որոշումներ: Ռիսկերի կառավարման վարչությունը որոշել է օգտագործել մոդելներ տոկոսադրույքի փոփոխության նկատմամբ զգայունության ճեղքվածքի, տևողության և բազային ռիսկի համար: Տոկոսադրույքի փոփոխության նկատմամբ զգայունության ճեղքվածքի և տևողության մոդելները կիրառվում են սթրես սցենարների միջոցով ամսական կտրվածքով: Տոկոսադրույքի բազային ռիսկը կառավարվում է սթրես սցենարի միջոցով՝ կիրառելով տարբեր խստության սցենարներ եռամսյակային կտրվածքով:

Իրացվելիության ռիսկի կառավարման նպատակով իրականացվում են ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետային կառուցվածք և իրացվելիության ճեղքվածքի ամենօրյա քննարկումներ, ինչպես նաև հսկողություն բարձր իրացվելի գործիքներում ներդրումների տեսակարար կշռի նկատմամբ: Իրացվելիության ռիսկի նվազեցման նպատակով Ռիսկերի կառավարման վարչությունը Բանկի Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման կոմիտեին ամսական կտրվածքով ներկայացնում է Բանկի ակնկալվող մարումների, տրամադրվելիք միջոցների և դիրքի վերլուծությունը: Իրացվելիության ռիսկի կառավարումը ներառում է Բանկի ակտիվների գնագոյացման մեխանիզմների մշակումը, Բանկի կողմից ներգրավված գումարների սահմանաչափերը տեսակները կամ համախառն տոկոսային ծախսերը, իրացվելիության պահանջները բավարարելու համար Բանկի կողմից օգտագործվող ֆինանսավորման աղբյուրների կենտրոնացումների սահմանաչափերը, փոխառությունների մարման ժամկետների դիվերսիֆիկացումը, իրացվելիության պահանջները բավարարելու համար Բանկի կապակցված կողմերից ներգրավված փոխառությունների սահմանաչափերը, տոկոսադրույքի ռիսկի սահմանաչափը որոշելու սկզբունքները և մեթոդները՝ ներառյալ հետհաշվեկշռային հոդվածների հետ կապված տոկոսադրույքի ռիսկն ու սահմանաչափերը, տոկոսային մարժայի նպատակային մակարդակը, ֆինանսական միջոցների ներգրավման և տեղաբաշխման վերաբերյալ որոշումների կայացման մեխանիզմները և ընթացակարգերը, Բանկի ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության ճեղքվածքի թույլատրելի սահմանաչափերը, Բանկի այն ստորաբաժանումների աշխատանքի համակարգման եղանակները, որոնց գործառնությունները կարող են ազդեցություն ունենալ Բանկի իրացվելիության մակարդակի վրա, իրացվելիության արտահերթ պահանջների (որոնք կարող են առաջանալ եկամուտների նվազման, չաշխատող ակտիվների աճի, ավանդների կենտրոնացման արդյունքում) իրականացման ծրագրերը, Խորհրդին և Բանկի գործադիր մարմնին իրացվելիության կառավարման վերաբերյալ տրամադրվող հաշվետվությունների ձևերը:

Կապիտալի նվազման ռիսկի գնահատման մեխանիզմներ են հանդիսանում ներքին և ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված նորմատիվները (կապիտալի համարժեքության, մեկ փոխառուի գծով ռիսկը և այլն): Ամսական կտրվածքով իրականացվող սթրես թեստերը հնարավորություն են տալիս որոշել կապիտալի առավելագույն կորստի մեծությունը՝ կախված տարբեր հանգամանքներից:

(հազար ՀՀ դրամ)

Անձնակազմի ռիսկը կառավարվում է Անձնակազմի կառավարման բաժնի կողմից, որը պարբերաբար իրականացնում է ՀՀ բանկային համակարգում աշխատատեղերի և դրանց պայմանների ուսումնասիրություն, ինչպես նաև կազմակերպում է աշխատակիցների մասնագիտական գիտելիքների բարձրացմանն ուղղված դասընթացներ՝ օգտագործելով ինչպես ներքին, այնպես էլ արտաքին ռեսուրսները:

Փողերի լվացման ռիսկի կառավարումը իրականացվում է ֆինանսական դիտարկումների բաժնի կողմից, որը գործում է փողերի լվացման դեմ պայքարի օրենսդրության և Բանկի ներքին իրավական ակտերի պահանջներին համապատասխան:

Ռիսկի կենտրոնացումներ

Ռիսկի կենտրոնացումներն առաջանում են, երբ մի շարք գործընկերներ իրականացնում են նմանատիպ գործունեություն, կամ գործունեությունն իրականացվում է միևնույն աշխարհագրական շրջանում, կամ ունեն համանման տնտեսական հատկանիշներ, որի հետևանքով տնտեսական, քաղաքական կամ այլ պայմանների փոփոխությունները նույն կերպ են ազդում պայմանագրային պարտավորությունները կատարելու նրանց կարողության վրա: Ռիսկի կենտրոնացումներն արտացոլում են Բանկի գործունեության արդյունքների հարաբերական զգայունությունը պայմանների փոփոխություններին, որոնք ազդեցություն են ունենում կոնկրետ բնագավառի կամ աշխարհագրական տարածքի վրա:

Ռիսկի չափազանց կենտրոնացումներից խուսափելու համար Բանկի քաղաքականությունը և գործընթացները ներառում են հատուկ սկզբունքներ, որոնք նպատակն է ապահովել ակտիվների տարբեր տեսակների, վարկային և արժեթղթերի պորտֆելների առկայություն:

Պարտքային ռիսկ

Պարտքային ռիսկը վնաս կրելու ռիսկն է, երբ հաճախորդը կամ պայմանագրային կողմը չի կատարում իր պայմանագրային պարտականությունները: Բանկը վերահսկում և կառավարում է պարտքային ռիսկը՝ սահմանելով ռիսկի սահմանաչափերը, որոնք պատրաստ է ընդունել առանձին գործընկերների և աշխարհագրական ու տնտեսական համակենտրոնացումների համար, ինչպես նաև մշտադիտարկելով ենթարկվածությունն այդ սահմանաչափերին:

Բանկը ներդրել է վարկային որակի ստուգման գործընթաց՝ գործընկերների վճարունակության հնարավոր փոփոխությունների վաղ բացահայտումը, այդ թվում՝ գրավների պարբերաբար վերանայումն ապահովելու համար: Պարտքային որակի ստուգման գործընթացը Բանկին թույլ է տալիս գնահատել հնարավոր վնասը այն ռիսկերի հետևանքով, որոնց այն ենթարկվում է, և ձեռնարկել ուղղիչ գործողություններ:

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներից առաջացող պարտքային ռիսկը ցանկացած պահի սահմանափակվում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված դրական իրական արժեքով:

Փոխատվության հանձնառությունների հետ կապված ռիսկեր

Բանկը իր հաճախորդներին տրամադրում է երաշխավորություններ, որոնց հետ կապված Բանկից կարող է պահանջվել կատարել վճարումներ հաճախորդների անունից: Հաճախորդները այդ վճարումները հատուցում են Բանկին՝ ակրեդիտիվների տրամադրման պայմաններին համապատասխան: Բանկը կրում է ռիսկեր, որոնք համարժեք են պարտքային ռիսկերին և նվազեցվում են վերահսկողության նույն ընթացակարգերի և քաղաքականության միջոցով:

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության տարրերի, այդ թվում՝ ածանցյալ գործիքների առավելագույն ենթարկվածությունը պարտքային ռիսկին, մինչև հիմնական հաշվանցման և գրավի պայմանագրերի միջոցով ռիսկի ազդեցության նվազեցումը, արտահայտված է դրանց հաշվեկշռային արժեքներով:

Իրական արժեքով ներկայացված ֆինանսական գործիքների դեպքում, հաշվեկշռային արժեքն արտահայտում է ընթացիկ, բայց ոչ առավելագույն ենթարկվածությունը պարտքային ռիսկին, որը կարող է առաջանալ ապագայում արժեքի փոփոխության արդյունքում:

Ֆինանսական գործիքների յուրաքանչյուր դասի պարտքային ռիսկին առավելագույն ենթարկվածության վերաբերյալ առավել մանրամասն տեղեկատվությունը ներկայացված է առանձին ծանոթագրություններում: Գրավի և ռիսկի նվազեցման այլ մեթոդների ազդեցությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 9-ում:

(հազար ՀՀ դրամ)

Արժեզրկման գնահատում

Բանկն ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկում է հավանականությամբ կշռված մի շարք սցենարներով՝ գնահատելու համար ակնկալվող դրամական պակասությունները՝ զեղչված արդյունավետ տոկոսադրույքով: Դրամական պակասությունը պայմանագրին համապատասխան կազմակերպությանը հասանելիք բոլոր պայմանագրային դրամական հոսքերի և կազմակերպության կողմից ակնկալվող ստացվելիք դրամական հոսքերի միջև տարբերությունն է՝ հաշվի առնելով հնարավոր պարտքային ռիսկը: Ստորև ներկայացված են ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկի մեթոդները և հիմնական տարրերը:

Պարտազանցման հավանականության	Պարտազանցման հավանականությունը որոշակի ժամանակահատվածի ընթացքում պարտազանցման հավանական լինելու գնահատումն է: Պարտազանցումը կարող է տեղի ունենալ միայն որոշակի պահին՝ գնահատված ժամանակահատվածի ընթացքում, եթե գործիքը նախկինում չի ապաճանաչվել և դեռևս պորտֆելում է:
Պարտքի գումարը պարտազանցման պահին	Պարտքի գումարը պարտազանցման պահին ապագա պարտազանցման ամսաթվի դրությամբ պարտքի գնահատված գումարն է՝ հաշվի առնելով հաշվետու ամսաթվից հետո պարտքի գումարի ակնկալվող փոփոխությունները, ներառյալ մայր գումարի և տոկոսների վճարումները պայմանագրով նախատեսված կարգով կամ այլ կերպ, փոխառություն ստանալու իրավունքի օգտագործումը և բաց թողնված վճարումների գծով հաշվեգրված տոկոսները:
Կորուստը պարտազանցման դեպքում	Կորուստը պարտազանցման դեպքում դա այն կորստի գնահատված գումարն է, որը կառաջանա, եթե որոշակի պահին տեղի ունենա պարտազանցում: Այն հիմնված է վճարման ենթակա պայմանագրային դրամական հոսքերի և այն դրամական հոսքերի տարբերության վրա, որոնք վարկատուն ակնկալում է ստանալ՝ ներառյալ գրավի իրացումից: Այն սովորաբար արտահայտվում է որպես պարտազանցման պահին պարտքի գումարի տոկոս:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստը հիմնված է այն պարտքային կորուստների վրա, որոնք ակնկալվում է, որ կառաջանան ակտիվի ամբողջ ժամկետի ընթացքում (ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներ: Եթե տեղի չի ունեցել պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ սկզբնական ճանաչումից ի վեր պահուստը հիմնվում է 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստների վրա: 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներն իրենցից ներկայացնում են ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստների այն մասը, որն առաջանում է ֆինանսական գործիքի գծով հաշվետու ամսաթվից հետո 12 ամսում հնարավոր պարտազանցման դեպքերից: Ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստները և 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկվում են անհատական կամ խմբային հիմունքով՝ կախված ֆինանսական գործիքների պորտֆելի բնույթից:

Բանկի կողմից մշակված քաղաքականության համաձայն՝ յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում գնահատվում է, արդյոք տեղի է ունեցել ֆինանսական գործիքի պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ սկզբնական ճանաչումից ի վեր: Վերը նշված գործընթացի հիման վրա Բանկը խմբավորում է իր վարկերն ըստ փուլերի՝ 1-ին փուլի, 2-րդ-փուլի, 3-րդ փուլի և ձեռք բերված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված վարկեր, ինչպես ներկայացված է ստորև.

1-փուլ	Վարկերի սկզբնական ճանաչման ժամանակ Բանկը ճանաչում է պահուստ 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստների հիման վրա: 1-ին փուլում ներառվում են նաև վարկերը, որոնց պարտքային ռիսկը բարելավվել է, և վարկը վերադասակարգվել է 2-րդ փուլից:
2-րդ փուլ	Երբ վարկի պարտքային ռիսկը նշանակալիորեն աճում է սկզբնական ճանաչումից ի վեր, Բանկը ձևավորում է պահուստ ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով: 2-րդ փուլում ներառվում են նաև վարկերը, որոնց պարտքային ռիսկը բարելավվել է, և վարկը վերադասակարգվել է 3-րդ փուլից:
3-րդ փուլ	Վարկերը համարվում են պարտքային առումով արժեզրկված: Բանկը ձևավորում է պահուստ ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով:
Ձեռք բերված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված	Ձեռք բերված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվները սկզբնական ճանաչման պահին պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվներ են: Սկզբնական ճանաչման պահին ձեռք բերված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվները հաշվառվում են իրական արժեքով, և տոկոսային եկամուտը հետագայում ճանաչվում է՝ կիրառելով պարտքային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույք: Ակնկալվող պարտքային կորուստները ճանաչվում կամ ապաճանաչվում են այնքանով, որքանով հետագայում փոխվում են ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստները:

(հազար ՀՀ դրամ)

Պարտազանցման սահմանում

Բանկը համարում է, որ ֆինանսական գործիքի գծով տեղի է ունեցել պարտազանցում և, հետևաբար, այն դասում է 3-րդ փուլ (պարտքային առումով արժեզրկված) ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկի համար, բոլոր այն դեպքերում, երբ փոխառուի պարտավորությունները դառնում են 91 օր ժամկետանց պայմանագրով նախատեսված ժամկետից:

Ֆինանսական գործիքը համարվում է նաև պարտքային առումով արժեզրկված՝ ելնելով նախապես սահմանված այլ քանակական և որակական գործոններից:

Պարտազանցման հավանականության գնահատման գործընթաց

Պահառուական և միջբանկային հարաբերություններ

Բանկի պահառուական և միջբանկային հարաբերությունների կողմեր և պայմանագրային կողմեր են հանդիսանում ֆինանսական ծառայություններ մատուցող կազմակերպությունները, բանկերը, բրոքերները և դիլերները, ֆոնդային բորսաները և քլիրինգային կազմակերպությունները: Այդ հարաբերությունների հետ կապված Բանկը վերլուծում է հրապարակայնորեն հասանելի, մասնավորապես, ֆինանսական տեղեկատվությունը և արտաքին աղբյուրներից ստացված այլ տվյալները, օրինակ՝ արտաքին վարկանիշները:

Հաճախորդներին տրված վարկեր

Խմբավորում

1-ին և 2-րդ փուլ դասված հաճախորդներին տրված վարկերի և անհատապես ոչ նշանակալի 3-րդ փուլի վարկերի համար Բանկն ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկում պորտֆելի մակարդակով: Բանկն առանձնացնում է հետևյալ պորտֆելները.

- ▶ Խոշոր բիզնես վարկեր,
- ▶ ՓՄՁ վարկեր,
- ▶ Սպառողական վարկեր,
- ▶ Հիփոթեքային վարկեր,
- ▶ Ոսկու գրավադրմամբ վարկեր:

Հաճախորդներին տրված վարկերի գծով պարտազանցման հավանականությունը հիմնված է անցյալ ժամանակաշրջանների տեղեկատվության վրա և հաշվարկվում է հավանականության փոփոխության մատրիցների միջոցով՝ հիմք ընդունելով վարկային պորտֆելների ժամկետայնության վերաբերյալ անցյալ ժամանակաշրջանների տեղեկատվությունը: Հավանականությունը հաշվարկվում է որպես ժամանակաշրջանի սկզբից 12 ամսվա ընթացքում ընդհանուր վարկերից չկատարված պարտականություններով վարկերի դաս տեղափոխված վարկերի մասնաբաժին: Պարտազանցման հավանականությունը հաշվարկելիս Բանկը դիտարկում է կանխատեսվող մակրոտնտեսական ցուցանիշները, որոնք ազդեցություն ունեն պարտազանցման հավանականության վրա՝ հաշվարկված ըստ ժամանակային շարքերի ռեգրեսիայի վերլուծության: Պարտազանցման հավանականության կանխատեսումները գնահատվում են հիմնվելով պաշտոնապես հասանելի կանխատեսվող մակրոտնտեսական ցուցանիշների վրա:

Հիմք ընդունելով ընտրված մակրոտնտեսական ցուցանիշների պատմական կանխատեսումների գնահատված շեղումները փաստացի միտումներից՝ պարտազանցման հավանականության վերջնական արդյունքին են ուղղված հեռանկարային մակրոտնտեսական զարգացման երեք սցենարները, որոնք կշռված են 15%, 70% և 15% հավանականությամբ՝ համապատասխանելով լավատեսական, բազային և վատատեսական սցենարներին:

Պարտքի գումարը պարտազանցման պահին

Պարտքի գումարը պարտազանցման պահին իրենից ներկայացնում է արժեզրկման տեսանկյունից գնահատման ենթակա ֆինանսական գործիքների համախառն հաշվեկշռային արժեքը՝ հաշվի առնելով թե պարտքի գումարը մեծացնելու հաճախորդի կարողությունն առաջիկա պարտազանցման դեպքում և թե հնարավոր վաղաժամ մարումը: 1-ին փուլի վարկի գծով պարտազանցման պահին պարտքի գումարը հաշվարկելու նպատակով՝ Բանկը գնահատում է 12 ամսում հնարավոր պարտազանցման դեպքերը 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկելու համար: 2-րդ և 3-րդ փուլերի ֆինանսական գործիքների համար պարտազանցման պահին պարտքի գումարը դիտարկվում է գործիքի ամբողջ ժամկետի ընթացքում տեղի ունեցող դեպքերի համար:

3-րդ փուլի և ձեռք բերված կամ սկզբնավորված ֆինանսական ակտիվների համար պարտքի գումարը պարտազանցման պահին հավասար է այդ վարկերի համախառն արժեքին:

(հազար ՀՀ դրամ)

Կորուստը պարտազանցման դեպքում

Բանկը պարտազանցման դեպքում կորստի չափը հաշվարկելու համար օգտագործում է պարտազանցման ամսաթվից հետո վերականգնումների վերաբերյալ անցյալ ժամանակաշրջանների տվյալները չկատարված պարտականություններով բոլոր վարկերի կտրվածքով: Հավաքագրվում է պարտազանցման ամսաթվից հետո դրամական հոսքերի վերաբերյալ ամբողջ տեղեկատվությունը՝ ըստ պարտազանցման դեպքում կորստի խմբերի: Ժամանակային կտրվածքով չկատարված պարտականություններով վերջին վարկերի համար հնարավոր վերականգնման հավանականությունը գնահատվում է նախկինում չկատարված պարտականություններով վարկերի պոպուլյացիայի հիման վրա հաշվարկված գործակիցով: Վերականգնումները գեղչվում են պարտազանցման ամսաթվի դրությամբ՝ յուրաքանչյուր վարկի արդյունավետ տոկոսադրույքով: Դրամական հոսքերի վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներառում է չկատարված պարտականություններով վարկերի գծով ստացված բոլոր տեսակի դրամական միջոցները (վարկերի մարումից ստացված դրամական միջոցներ, երաշխավորողից ստացված դրամական միջոցներ, գրավի վաճառքից ստացված դրամական միջոցներ և այլն):

Անհատական հիմունքով նշանակալի 1-ին, 2-րդ և 3-րդ փուլերի վարկերի համար Բանկը պարտազանցման դեպքում առաջացող կորուստը հաշվարկում է առանձին հիմունքով՝ հաշվի առնելով ակնկալվող դրամական միջոցները, ներառյալ գրավի իրացումից ակնկալվող դրամական միջոցները:

Պարտքային ռիսկի նշանակալի ան

Բանկի կողմից մշակված քաղաքականության համաձայն՝ յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում գնահատվում է, արդյոք տեղի է ունեցել ֆինանսական գործիքի պարտքային ռիսկի նշանակալի ան սկզբնական ճանաչումից ի վեր: Որպես հիմնական չափանիշ Բանկն օգտագործում է վարկերի ժամկետանց օրերի քանակի վերաբերյալ տեղեկատվությունը: Բանկը համարում է, որ պարտքային ռիսկը նշանակալիորեն աճել է սկզբնական ճանաչումից ի վեր, եթե ակտիվների գծով վճարումներն ավելի քան 30 օր ժամկետանց են: Բանկը նաև համարում է, որ պարտքային ռիսկը նշանակալիորեն աճել է սկզբնական ճանաչումից ի վեր՝ ելնելով նախապես սահմանված այլ քանակական և որակական գործոններից:

3-րդ փուլ տեղափոխված վարկերը վերադարձվում են 2-րդ փուլ, եթե համապատասխանում են 2-րդ փուլի չափանիշներին առնվազն հետագա հաջորդական 6 ամիսների ընթացքում: Վարկերը 2-րդ փուլից տեղափոխվում են 1-ին փուլ, եթե համապատասխանում են 2-րդ փուլի չափանիշներին առնվազն 9 ամսվա ընթացքում, իսկ 1-ին փուլի չափանիշներին՝ վերջին հաջորդական 3 ամիսների ընթացքում:

Ապագայամետ տեղեկատվություն և տարբեր տնտեսական սցենարներ

Ակնկալվող պարտքային կորուստների մոդելներում Բանկը որպես ապագայամետ տեղեկատվություն օգտագործում է ստորև ներկայացված մակրոտնտեսական ցուցանիշները՝

- ▶ Տնտեսական ակտիվության ցուցանիշ,
- ▶ ԱՄՆ դոլար/ՀՀ դրամ փոխարժեք,
- ▶ Բնակելի անշարժ գույքի գների ինդեքս,
- ▶ Կառավարության հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում,
- ▶ Եկամտաբերության կոր:

Մակրոտնտեսական ցուցանիշների կանխատեսումները Բանկը ստանում է երրորդ կողմ հանդիսացող աղբյուրներից (Եվրասիական զարգացման բանկ, Արժույթի միջազգային հիմնադրամ, ՀՀ ԿԲ, ՀՀ ֆինանսների նախարարություն): Արտաքին աղբյուրներում կանխատեսումների բացակայության դեպքում օգտագործվում է Բանկի ներքին կանխատեսումները: Բանկի Ռիսկերի կառավարման վարչության մասնագետները գնահատում են տարբեր սցենարներին վերագրելի կշիռները:

Ֆինանսական ակտիվների դասերի պարտքային որակ

Ֆինանսական ակտիվների պարտքային որակը կառավարվում է Բանկի ներքին վարկանիշների հիման վրա, ինչպես նկարագրված է վերը: Բանկն իր վարկանիշային համակարգի համաձայն դասակարգում է իր ֆինանսական ակտիվներն ըստ բարձր, ստանդարտ, ստանդարտից ցածր, արժեզրկված վարկանիշների:

Միջազգային արտաքին վարկանշային գործակալության (Moody's, S&P, Fitch) վարկանիշ	Վարկանիշի նկարագիր
A3-ից Aaa/A- -ից AAA և ակտիվներ, որոնք ամբողջությամբ ապահովված են դրամական միջոցներով	Բարձր
Baa3-ից Baa1 / BBB- -ից BBB+, Ba3-ից Ba1 / BB- -ից BB+	Ստանդարտ
B3-ից B1 / B- -ից B+	Ստանդարտից ցածր
B3-ից ցածր / B-	Արժեզրկված

Ստորև ներկայացված աղյուսակում բարձր վարկանիշ ունեցող հաճախորդներին տրված վարկերն այն վարկերն են, որոնք ունեն պարտքային ռիսկի նվազագույն մակարդակ և ամբողջությամբ ապահովված են դրամական միջոցներով և ավանդներով: Կայուն ֆինանսական վիճակով և պարտքերի սպասարկման լավ պատմություն ունեցող այլ վարկառուները ստանում են ստանդարտ վարկանիշ: Ստանդարտից ցածր վարկանիշը տրվում է վարկերին, որոնք գնահատված են ստանդարտից ցածր, բայց անհատական հիմունքով արժեզրկված չեն: Բանկերին և արժեթղթերին

(հազար ՀՀ դրամ)

Բանկը ներքին վարկանիշը շնորհում է հիմք ընդունելով միջազգային վարկանիշային գործակալությունների կողմից տրված վարկանիշները:

Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված է պարտքային որակն ըստ ակտիվների դասերի ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության վարկերին վերաբերող տողերի, փոխատվության հանձնառությունների, երաշխավորությունների և այլ ֆինանսական միջոցների համար՝ հիմնվելով Բանկի վարկանիշային համակարգի վրա:

31 դեկտեմբերի 2024թ.	Ծնթգ.	Բարձր	Ստանդարտ	Ստանդարտի ց ցածր	Արժեզրկված	Ընդամենը	
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքները, բացառությամբ կանխիկ միջոցների	6	1-ին փուլ	2,254,033	26,913,172	0	0	29,167,205
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	8	1-ին փուլ	15,016,532	26,339,085		0	41,355,617
Ամորտիզացված արժեքով չափվող հաճախորդներին տրված վարկեր	11	1-ին փուլ	31,067,947	40,203,955			71,271,902
Խոշոր բիզնես վարկեր		2-րդ փուլ	-	-	1,093,165		1,093,165
		3-րդ փուլ	-	-	-	4,646,283	4,646,283
Պարտքային ներդրումային արժեթղթեր	12						
- Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող		1-ին փուլ	26,177,303	51,340,952			77,518,255
- Ամորտիզացված արժեքով չափվող		1-ին փուլ	1,981,389	4,532,696			6,514,085
- Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող՝ հետգնման պայմանագրերով գրավադրված		1-ին փուլ	-	63,362,767			63,362,767
Այլ ֆինանսական ակտիվներ		1-ին փուլ	163,947	641,970.40			805,917
		2-րդ փուլ			6,688		6,688
	16	3-րդ փուլ				5,829	5,829
Չօգտագործված փոխատվության հանձնառություններ	23	1-ին փուլ	-	15,058,487			15,058,487
Երաշխավորություններ	23	1-ին փուլ	-	8,510,315	0		8,510,315
Ակրեդիտիվներ	23	1-ին փուլ	-	430,146			430,146
Ընդամենը			76,661,151	237,333,545	1,099,853	4,652,112	319,746,661

31 դեկտեմբերի 2023թ.	Ծնթգ.	Բարձր	Ստանդարտ	Ստանդարտից ցածր	Արժեզրկված	Ընդամենը	
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքները, բացառությամբ կանխիկ միջոցների	6	1-ին փուլ	2,714,771	25,540,915	-	-	28,255,686
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	8	1-ին փուլ	938,175	36,404,766	-	-	37,342,941
Ամորտիզացված արժեքով չափվող հաճախորդներին տրված վարկեր	11	1-ին փուլ	34,444,558	37,077,442	3,618,987		75,140,987
Խոշոր բիզնես վարկեր		1-ին փուլ	-	-	-	-	-
		2-րդ փուլ	-	-	-	4,807,300	4,807,300
		3-րդ փուլ	-	-	-	-	-
Պարտքային ներդրումային արժեթղթեր	12						
- Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող		1-ին փուլ	26,646,948	96,210,203	-	-	122,857,151
- Ամորտիզացված արժեքով չափվող		1-ին փուլ	4,016,352	6,531,648	-	-	10,548,000
- Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող՝ հետգնման պայմանագրերով գրավադրված		1-ին փուլ	-	7,927,279	-	-	7,927,279
Այլ ֆինանսական ակտիվներ		1-ին փուլ	500,545	280,653	-	-	781,198
		2-րդ փուլ	-	-	2,895	-	2,895
	16	3-րդ փուլ	-	-	-	4,764	4,764
Չօգտագործված փոխատվության հանձնառություններ	23	1-ին փուլ	-	14,457,798	-	-	14,457,798
Երաշխավորություններ	23	1-ին փուլ	-	8,494,788	-	-	8,494,788
Ընդամենը			69,261,349	232,925,492	3,621,882	4,812,064	310,620,787

(հազար ՀՀ դրամ)

Հաճախորդներին տրված վարկերի արժեզրկման գծով պահուստի վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 11-ում:

Ֆինանսական երաշխավորությունները, ակրեդիտիվները և փոխատվության հանձնառությունները գնահատվում են և ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստը հաշվարկվում նույն ձևով ինչպես և վարկերի համար:

Հետևյալ աղյուսակներում ներկայացված է Բանկի պարտքային ռիսկին ենթարկվածությունը հաշվեկշռային արժեքներով՝ ըստ աշխարհագրական տարածքների 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

	31 դեկտեմբերի 2024թ.			
	Հայաստան	ՏՀԶԿ անդամ չհանդիսացող այլ երկրներ	ՏՀԶԿ անդամ երկրներ	Ընդամենը
Ակտիվներ				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	27,629,231	10,579,728	1,139,667	39,348,626
Առևտրային արժեթղթեր	943,498	-	-	943,498
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	27,449,915	2,394,073	11,489,806	41,333,795
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	-	2,585	-	2,586
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով դեբիտորական պարտքեր	19,925,584	-	-	19,925,584
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	280,223,329	30,608,210	257,574	311,089,113
Ներդրումային արժեթղթեր	55,197,547	204,111	29,150,438	84,552,096
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	63,362,767	-	-	63,362,767
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	289,184	774	508,393	798,351
	475,021,056	43,789,482	42,545,878	561,356,416
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	215,301	450,426	27	665,754
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	205	67,450	-	67,655
Հետգնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքեր	59,961,214	-	-	59,961,214
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	278,713,917	67,206,191	9,185,218	355,105,326
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	22,121,038	1,798,635	250,072	24,169,745
Այլ փոխառու միջոցներ	36,544,383	-	764,282	37,308,665
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	1,775,864	38,028	-	1,813,892
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	2,895,659	8,687	52,582	2,956,928
	402,227,581	69,569,416	10,252,182	482,049,179
Զուտ ակտիվներ/(պարտավորություններ)	72,793,475	(25,779,934)	32,293,696	79,307,237

	31 դեկտեմբերի 2023թ.			
	Հայաստան	ՏՀԶԿ անդամ չհանդիսացող այլ երկրներ	ՏՀԶԿ անդամ երկրներ	Ընդամենը
Ակտիվներ				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	21,553,252	12,647,552	3,013,502	37,214,306
Առևտրային արժեթղթեր	970,372	-	-	970,372
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	28,645,172	3,076,325	5,596,943	37,318,440
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	-	72,646	-	72,646
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով դեբիտորական պարտքեր	7,400,589	-	-	7,400,589
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	229,519,030	34,748,120	163,285	264,430,435
Ներդրումային արժեթղթեր	99,370,352	1,212,941	32,892,196	133,475,489
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	7,927,279	-	-	7,927,279
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	910,820	847	242,327	1,153,994
	396,296,866	51,758,431	41,908,253	489,963,550
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	173,228	2,264	66,833	242,325
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	-	31,110	-	31,110
Հետգնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքեր	7,739,916	-	-	7,739,916
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	279,843,246	66,029,504	9,570,632	355,443,382
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	18,125,307	1,691,969	550,072	20,367,348
Այլ փոխառու միջոցներ	35,377,695	-	1,874,052	37,251,747
Ստորադաս փոխառություններ	-	-	-	-
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	1,894,332	48,481	-	1,942,813
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	2,245,913	-	285,433	2,531,346
	345,399,637	67,803,328	12,347,022	425,549,987
Զուտ ակտիվներ/(պարտավորություններ)	50,897,229	(16,044,897)	29,561,231	64,413,563

(հազար ՀՀ դրամ)

Իրացվելիության ռիսկ և ֆինանսավորման կառավարում

Իրացվելիության ռիսկը ենթադրում է, որ Բանկը չի կարողանա կատարել իր պարտականությունները սահմանված ժամկետներում սովորական կամ չկանխատեսված իրավիճակներում: Այդ ռիսկը սահմանափակելու համար ղեկավարությունն ապահովել է ֆինանսավորման տարբեր աղբյուրների առկայություն՝ ի լրումն արդեն իսկ գոյություն ունեցող բանկային ավանդների հիմնական բազայի: Ղեկավարությունը կառավարում է ակտիվները՝ հաշվի առնելով իրացվելիությունը, վերահսկում է ապագա դրամական հոսքերը և իրացվելիությունն օրական կտրվածքով: Այդ գործընթացը ներառում է ակնկալվող դրամական միջոցների և բարձրակարգ գրավի առկայություն գնահատումը, որն անհրաժեշտության դեպքում կարող է օգտագործվել լրացուցիչ ֆինանսավորում ապահովելու համար:

Բանկը պահում է բարձր իրացվելի և բազմաբնույթ ակտիվների պորտֆել, որը կարող է հեշտությամբ իրացվել դրամական հոսքերի չկանխատեսված ընդհատման դեպքում: Բացի այդ, Բանկը ՀՀ ԿԲ-ում ունի պարտադիր նվազագույն պահուստ ՀՀ դրամով պարտավորությունների 4%-ի, ՀՀ դրամով՝ արտարժույթով արտահայտված պարտավորությունների 6%-ի և արտարժույթով պարտավորությունների 12%-ի չափով պահուստ: Իրացվելիության ռիսկը գնահատվում և կառավարվում է տարբեր սցենարների շրջանակում՝ հաշվի առնելով շուկայի հետ ընդհանրապես և Բանկի հետ մասնավորապես կապված սթրեսային գործոնները:

Բանկի իրացվելիության կառավարումը պահանջում է հաշվի առնել իրացվելի ակտիվների այն մակարդակը, որն անհրաժեշտ է պարտավորությունները սահմանված ժամկետներում կատարելու համար, ապահովել ֆինանսավորման տարբեր աղբյուրների հասանելիությունը, անկանխատեսելի հանգամանքներում ֆինանսավորման պլանների առկայությունը և վերահսկել հաշվեկշռային իրացվելիության ցուցանիշների համապատասխանությունը կանոնակարգերի պահանջներին: Բանկը հաշվարկում է իրացվելիության ցուցանիշները ՀՀ ԿԲ-ի պահանջների համաձայն: 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այդ ցուցանիշները կազմել են՝

		31 դեկտեմբերի 2024թ., % (Աուդիտի չենթարկված)	31 դեկտեմբերի 2023թ., % (Աուդիտի չենթարկված)
	Սահմանային չափ		
Լ21 – Ընդհանուր իրացվելիություն (բարձր իրացվելի ակտիվներ/Ընդհանուր ակտիվներ)	Նվազագույնը 15%	34.44	44.42
Լ22 – Ընթացիկ իրացվելիություն (բարձր իրացվելի ակտիվներ/ցպահանջ պարտավորություններ)	Նվազագույնը 60%	101.31	114.60

Ֆինանսական պարտավորությունների վերլուծությունն ըստ միջևև մարումը մնացած ժամկետների

Ստորև ներկայացվում է 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի ֆինանսական պարտավորությունների ժամկետայնության վերլուծությունը՝ հիմք ընդունելով պայմանագրային չգեղջկված մարման պարտականություններ: Այդ պարտավորությունների պայմանագրային մարման ժամկետները ներկայացված են Ծանոթագրություն 33-ում: Պարտավորությունները, որոնք ենթակա են ցպահանջ մարման, դասակարգվում են այնպես, ինչպես եթե մարման պահանջը ներկայացված լիներ ամենավաղ հնարավոր ամսաթվով: Սակայն, Բանկն ակնկալում է, որ շատ հաճախորդներ չեն պահանջի մարումն այն ամենավաղ հնարավոր ամսաթվին, որին Բանկը պարտավորված կլինի կատարել վճարումը, և այդուսակը չի արտացոլում ակնկալվող դրամական հոսքերը, որոնք նշված են նախորդ ժամանակաշրջանների ավանդների պահպանման տեղեկատվությունում:

	31 դեկտեմբերի 2024թ.						
	Ցպահանջ և միջևև 1 ամիս	1-3 ամիս	3-12 ամիս	1-5 տարի	5 տարուց ավելի	Ընդամենը	Հաշվեկշռային արժեք
Ֆինանսական պարտավորություններ							
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	606,270	-	-	-	59,484	665,754	665,754
Հետգնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքեր	59,990,964	-	-	-	-	59,990,964	59,961,214
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	170,033,163	36,085,830	91,365,911	70,465,559	598,483	368,548,945	355,105,326
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	0	0	10,931,710	15,948,400	0	26,880,110	24,169,744

(հազար ՀՀ դրամ)

Այլ փոխառու միջոցներ	652,068	491,730	4,267,518	22,193,771	20,458,031	48,063,118	37,308,664
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	67,042	132,305	526,723	1,835,723	753,095	3,314,887	1,813,892
Ընդամենը չզեղչված ֆինանսական պարտավորություններ	231,349,507	36,709,864	107,091,862	110,443,452	21,869,093	507,463,778	479,024,594
Հանձնառություններ և պայմանական պարտավորություններ	23,998,948	-	-	-	-	23,998,948	23,998,948
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	592,768	-	-	-	-	592,768	592,768

31 դեկտեմբերի 2023թ.

Ֆինանսական պարտավորություններ	Ցայահանջ և մինչև 1 ամիս					Ընդամենը	Հաշվեկշռային արժեք
	1-3 ամիս	3-12 ամիս	1-5 տարի	5 տարուց ավելի			
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	120,006	65,274	0	0	60,719	245,999	242,325
Հետգնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքեր	7,747,772					7,747,772	7,739,916
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	176,652,300	22,693,824	94,519,896	69,189,924	1,532,304	364,588,248	355,443,382
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	-	13,036,383	8,329,608	-	21,365,991	20,367,348
Այլ փոխառու միջոցներ	1,320,882	212,672	3,165,527	17,975,344	25,976,607	48,651,032	37,251,747
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	71,841	138,932	577,317	1,856,177	809,737	3,454,004	1,942,813
Ընդամենը չզեղչված ֆինանսական պարտավորություններ	185,912,801	23,110,702	111,299,123	97,351,053	28,379,367	446,053,046	422,987,531
Հանձնառություններ և պայմանական պարտավորություններ	22,952,586	-	-	-	-	22,952,586	22,952,586
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	1,776,713	-	-	-	-	1,776,713	1,776,713

Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ ապագա դրամական հոսքերի տատանման ռիսկն է շուկայական փոփոխականների, մասնավորապես, տոկոսադրույքների և արտարժույթի փոփոխության հետևանքով: Բանկը շուկայական ռիսկին ենթարկվածությունը դասակարգում է առևտրային և ոչ առևտրային պորտֆելների: Ոչ առևտրային պորտֆելը կառավարվում և վերահսկվում է զգայնության վերլուծության միջոցով:

Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի ռիսկը Բանկի ֆինանսական գործիքների ապագա դրամական հոսքերի կամ դրանց իրական արժեքի հնարավոր փոփոխության ռիսկն է տոկոսադրույքների փոփոխության հետևանքով: Բանկի Խորհուրդը սահմանել է տոկոսադրույքների ճեղքվածքների չափը որոշված ժամկետների համար: Դիրքերը վերահսկվում են օրական կտրվածքով:

Միջին արդյունավետ տոկոսադրույքներ

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են տոկոսաբեր ակտիվների և տոկոսակիր պարտավորությունների միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Տոկոսադրույքներն իրենցից ներկայացնում են այդ ակտիվների և պարտավորությունների մինչև մարման ժամկետն ընկած ժամանակահատվածի մոտավոր եկամտաբերությունը:

Տոկոսաբեր ակտիվներ	2024թ. դեկտեմբերի 31			2023թ. դեկտեմբերի 31		
	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %			Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %		
	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Այլ արտարժույթ	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Այլ արտարժույթ
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	-	-	0.01%-0.5%	-	-	0.45%-0.75%
Առևտրային արժեթղթեր	7.33%	-	-	7.49%	-	-
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	-	8.27%	3.40%	-	4.83%	3.54%

(հազար ՀՀ դրամ)

	2024թ. դեկտեմբերի 31			2023թ. դեկտեմբերի 31		
	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %			Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %		
	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Այլ արտարժույթ	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Այլ արտարժույթ
Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով դեբիտորական պարտքեր	8.09%	5.02%	3.81%	10.58%		
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	14.43%	8.26%	7.42%	14.28%	8.56%	7.26%
Ներդրումային արժեթղթեր	10.37%	4.88%	2.95%	9.62%	5.14%	3.14%
Հետզնման պայմանագրերով գրավադրված ներդրումային արժեթղթեր	10.45%	-	-	10.16%	-	-
Տոկոսակիր պարտավորություններ						
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	-	-	-	-	-	6.24%
Հետզնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքեր	7.56%	-	-	9.43%	4.00%	3.13%
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ						
- Հաճախորդների ժամկետային ավանդներ	9.92%	4.21%	1.94%	9.84%	3.58%	1.92%
- Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ	1.00%	0.17%	0.10%	1.37%	0.14%	0.01%
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	10.25%	4.20%	-	10.09%	4.33%	-
Ստորադաս փոխառություններ	-	-	-	-	-	-
Այլ փոխառու միջոցներ	6.45%	-	-	6.54%	-	-
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	13.90%	-	-	12.82%	-	-

Արժույթային ռիսկ

Բանկն ունի մի շարք արտարժույթներով արտահայտված ակտիվներ և պարտավորություններ:

Արժույթային ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ ապագա դրամական հոսքերի տատանման ռիսկն է արտարժույթի փոխարժեքների փոփոխությունների հետևանքով: Թեև Բանկը հեջավորում է իր ենթարկվածությունն արժույթային ռիսկին, սակայն այս գործառնությունները չեն որակվում որպես հեջավորման փոփոխարժեքներով: ՖՀՄՍ ֆինանսական հաշվետվությունների ստանդարտների պահանջների համաձայն:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքն ըստ արտարժույթների 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Եվրո	Այլ արտարժույթ*	Ընդամենը
Ակտիվներ					
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	21,980,001	5,443,432	1,894,851	10,030,342	39,348,626
Առևտրային արժեթղթեր	943,498	-	-	-	943,498
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	4,255,817	24,730,622	12,337,713	9,643	41,333,794
Հակադարձ հետզնման պայմանագրեր	17,913,535	1,597,480	414,569	-	19,925,584
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	210,294,812	89,228,310	11,565,909	82	311,089,113
Ներդրումային արժեթղթեր	43,753,644	28,087,466	12,506,875	204,111	84,552,096
Ներդրումային արժեթղթեր/ Հետզնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	63,362,767	-	-	-	63,362,767
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	212,182	456,172	149,962	121	818,437
Ընդամենը ակտիվներ	362,716,256	149,543,482	38,869,879	10,244,299	561,373,916
Պարտավորություններ					
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	76,875	562,661	22,858	3,360	665,754
Հետզնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքեր	59,961,214	0	0	0	59,961,214
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	173,724,250	131,132,748	38,845,806	11,402,522	355,105,326
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	10,186,864	13,982,881	-	-	24,169,745
Այլ փոխառու միջոցներ	37,308,665	-	-	-	37,308,665

(հազար ՀՀ դրամ)

Ստորադաս փոխառություններ	-	-	-	-	-
Այլ պարտավորություններ	2,944,910	5,400	6,547	71	2,956,928
Ընդամենը	284,202,778	145,683,690	38,875,211	11,405,953	480,167,632
պարտավորություններ					
Արտահաշվեկշիռ					
Ածանցյալ գործիքների ազդեցությունը (արժույթային սվոփ)	(204)	(29,123)	0	0	(35,742)
Զուտ դիրքը	78,513,274	3,830,669	(5,332)	(1,161,654)	81,170,542

* Այլ արտարժույթը ներառում է ռուսական ռուբլով և ԱՄԷ դիրհամով մնացորդները:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքն ըստ արտարժույթների 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Եվրո	Այլ արտարժույթ*	Ընդամենը
Ակտիվներ					
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	15,533,648	5,969,389	3,513,307	12,197,962	37,214,306
Առևտրային արժեթղթեր	970,372	-	-	-	970,372
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	3,079,747	24,242,355	9,547,954	448,384	37,318,440
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով դեբիտորական պարտքեր	7,400,589	-	-	-	7,400,589
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	161,892,504	90,051,192	12,880,239	-	264,823,935
Ներդրումային արժեթղթեր	88,529,536	35,891,647	9,054,306	-	133,475,489
Ներդրումային արժեթղթեր/ Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	7,927,279	-	-	-	7,927,279
Այլ ակտիվներ	160,218	399,101	225,014	4,524	788,857
Ընդամենը ակտիվներ	285,493,893	156,553,684	35,220,820	12,650,870	489,919,267
Պարտավորություններ					
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	52,438	121,458	66,444	1,985	242,325
Հետգնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքեր	7,739,916	-	-	-	7,739,916
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	167,363,082	139,847,150	35,262,437	12,970,713	355,443,382
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	8,131,239	12,236,109	-	-	20,367,348
Այլ փոխառու միջոցներ	37,251,747	-	-	-	37,251,747
Ստորադաս փոխառություններ	-	-	-	-	0
Այլ պարտավորություններ	2,528,400	1,420	1,440	86	2,531,346
Ընդամենը պարտավորություններ	223,066,822	152,206,137	35,330,321	12,972,784	423,576,064
Արտահաշվեկշիռ					
Ածանցյալ գործիքների ազդեցությունը (արժույթային սվոփ)	-	1,700,388	201,555	(1,860,407)	41,536
Զուտ դիրքը	62,427,071	6,047,935	92,054	(2,182,321)	66,384,739

* Այլ արտարժույթը ներառում է ռուսական ռուբլով և ԱՄԷ դիրհամով մնացորդները:

Ստորև աղյուսակում ներկայացված 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ դրամի փոխարժեքի նվազումը հետևյալ արտարժույթների նկատմամբ կավելացներ (կնվազեցներ) սեփական կապիտալը և շահույթը կամ վնասը ստորև ներկայացված գումարների չափով: Վերլուծությունն իրականացնելիս հաշվի չեն առնվել հարկերը և հիմք են ընդունվել արտարժույթների փոխարժեքների փոփոխությունները, որոնք Բանկը դիտարկում է որպես ողջամտորեն հնարավոր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ: Վերլուծությունը ենթադրում է, որ մյուս բոլոր փոփոխականները, մասնավորապես տոկոսադրույքները, կմնան անփոփոխ:

	2024թ. դեկտեմբերի 31	2023թ. դեկտեմբերի 31
ՀՀ դրամի նկատմամբ ԱՄՆ դոլարի փոխարժեքի աճ 10%-ով	566,921	604,794
ՀՀ դրամի նկատմամբ Եվրոյի փոխարժեքի աճ 10%-ով	40,924	9,205
ՀՀ դրամի նկատմամբ այլ արտարժույթների փոխարժեքի աճ 10%-ով	(117,138)	(218,232)

2024թ. դեկտեմբերի 31 և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ դրամի փոխարժեքի աճը վերոնշյալ արտարժույթների նկատմամբ կունենար գումարային առումով նույն, սակայն հակառակ ազդեցություն վերը նշված գումարների վրա՝ ելնելով այն ենթադրությունից, որ մյուս բոլոր փոփոխականները կմնան անփոփոխ:

(հազար ՀՀ դրամ)

Գործառնական ռիսկ

Գործառնական ռիսկի կառավարման համար հսկողության մեխանիզմի մշակման և ներդրման համար պատասխանատու է Բանկի Վարչությունը: Գործառնական ռիսկը համակարգի խափանման, աշխատակազմի կողմից թույլ տրված սխալների, խարդախությունների կամ արտաքին գործոնների հետևանքով հնարավոր կորուստի ռիսկն է: Երբ ներքին վերահսկողության համակարգը դադարում է գործել, գործառնական ռիսկերը կարող են վնաս հասցնել համբավին, հանգեցնել իրավական հետևանքների կամ ֆինանսական վնասների: Բանկը չի ակնկալում վերացնել բոլոր գործառնական ռիսկերը, սակայն ներքին հսկողության համակարգի օգնությամբ և հնարավոր ռիսկերի հետ կապված համապատասխան քայլեր ձեռնարկելու միջոցով Բանկը կարող է կառավարել այդ ռիսկերը: Ներքին հսկողության համակարգը նախատեսում է պարտականությունների տարանջատում, մուտքի թույլատվության և հաստատման ընթացակարգեր, անձնակազմի վերապատրաստում և գնահատում, այդ թվում՝ ներքին աուդիտի գործառնական օգտագործումը:

Գործառնական ռիսկերի կառավարումն իրականացվում է հստակ և փաստաթղթավորված կերպով բոլոր բիզնես գործընթացների համար վերջիններս կանոնակարգող ներքին իրավական ակտերի, բոլոր գործընթացների և գործառնականությունների համար սահմանված համապատասխան սահմանաչափերի և բոլոր գործընթացների կրկնակի ստուգման մեխանիզմի միջոցով: Գործառնական ռիսկի կառավարման գործընթացը նկարագրված է ստորև:

Իրավական ռիսկ. Բանկի բոլոր ստանդարտ պայմանագրերի օրինակելի ձևերը մշակվում են Բանկի Իրավաբանական վարչության կողմից համապատասխան ստորաբաժանումների հետ համագործակցության միջոցով և հաստատվում են Բանկի Վարչության կողմից: Բանկի ամենօրյա գործունեության ընթացքում Բանկի և երրորդ անձանց հետ հարաբերությունները կարգավորող ոչ ստանդարտ պայմանագրերի կիրառումը թույլատրվում է միայն այդ պայմանագրերի վերաբերյալ Բանկի Իրավաբանական վարչության կողմից համապատասխան եզրակացությունը ստանալու դեպքում:

Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների հետ կապված ռիսկերը կառավարվում են ներքին իրավական ակտերի պահանջներին համապատասխան:

Գործընթացի հետ կապված ռիսկի նվազեցման համար կիրառվում են հետևյալ մեխանիզմները.

- ▶ բոլոր բիզնես գործընթացները կանոնակարգում ներքին իրավական ակտերի միջոցով,
- ▶ Բանկի ակտիվների և կենսական նշանակության փաստաթղթերի (այդ թվում՝ վարկային պայմանագիր) ֆիզիկական պաշտպանվածություն,
- ▶ սահմանաչափերի սահմանում և պահպանում,
- ▶ գույքի և գրառումների պահպանում,
- ▶ տվյալների գրանցամատյանների վարում և արխիվացում,
- ▶ գործարքների գրանցման ժամանակ կրկնակի հսկողության համակարգի կիրառում:

Ներքին աուդիտը պարբերաբար գնահատում է Բանկի ներքին հսկողության համակարգի արդյունավետությունը և Բանկի ռիսկերին արձագանքելու կարողությունը և վերահսկում է Բանկի գործունեությունը և գործառնական ռիսկերը:

Բանկի՝ ստանդարտներին համապատասխանությունը ուղեկցվում է ներքին աուդիտի կողմից իրականացվող պարբերական դիտարկումներով: Ներքին աուդիտի դիտարկումների արդյունքները քննարկվում են Բանկի ղեկավարության այն ներկայացուցչի հետ, որին դրանք վերաբերում են: Դիտարկումների ամփոփագրերը ներկայացվում են Խորհրդին:

Փոխանցված ֆինանսական ակտիվներ, որոնք չեն ապաճանաչվում ամբողջական ծավալով

Հետգնման պայմանագրեր

Հետգնման պայմանագրերի շրջանակում վաճառված արժեթղթերը փոխանցվում են երրորդ կողմին, և Բանկը ստանում է դրամական միջոցներ կամ այլ ֆինանսական ակտիվներ դրա դիմաց: Եթե արժեթղթերի արժեքն աճում է կամ նվազում է, Բանկը կարող է որոշակի հանգամանքներում պահանջել կամ Բանկից կարող է պահանջվել լրացուցիչ գրավ դրամական միջոցների տեսքով: Բանկը որոշել է, որ պահպանում է այդ արժեթղթերի հետ կապված, ըստ Եուրոյան, բոլոր ռիսկերը և հատույցները, որոնք ներառում են պարտքային, շուկայական, երկրի և գործառնական ռիսկերը և, այդ իսկ պատճառով, չի ապաճանաչել դրանք: Ստացված դրամական միջոցները ճանաչվում են որպես ֆինանսական պարտավորություն:

Ֆինանսական գործիքների հաշվանցում

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ֆինանսական պարտավորությունների դիմաց հաշվանցված ֆինանսական ակտիվները, ինչպես նաև հաշվանցման իրագործելի գլխավոր պայմանագրերի և նմանատիպ պայմանագրերի ազդեցությունը, որոնք չեն հանգեցնում հաշվանցման ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում:

(հազար ՀՀ դրամ)

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված են ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները, որոնք ենթակա են հաշվանցման, հանդիսանում են իրավաբանորեն ամրագրված հաշվանցման գլխավոր պայմանագրի կամ համանման գործիքներին վերաբերող նմանատիպ պայմանագրերի առարկա: Վերը նշված պայմանագրերը չեն բավարարում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցման պայմանները: Պատճառն այն է, որ այդ պայմանագրերը տալիս են ճանաչված գումարները հաշվանցելու իրավունք, որն իրագործելի է միայն Բանկի կամ պայմանագրային կողմերի կողմից պարտագանցում կատարելու, անվճարունակ դառնալու կամ սնանկանալու դեպքում: Բացի այդ Բանկը և վերջինիս պայմանագրային կողմերը մտադիր չեն հաշվարկն իրականացնել զուտ հիմունքով կամ իրացնել ակտիվը և մարել պարտավորությունը միաժամանակ:

31 դեկտեմբերի 2024թ..	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվների համախառն գումարներ	Ֆին. վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցված՝ ճանաչված ֆին. պարտավորության համախառն գումար	Ֆին. վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված ֆին. ակտիվների զուտ գումար	Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվու-թյունում չհաշվանցված գումարներ	Ոչ դրամական միջոցներով ապահովված	Չուտ գումար
				Ֆինանսական գործիքներ		
Հակադարձ հետզնման պայմանագրեր բանկերի հետ	1,619,787	-	1,619,787	1,619,787	-	-
Հակադարձ հետզնման պայմանագրեր ֆինանսական կազմակերպությունների հետ	18,305,797	-	18,305,797	18,305,797	-	-
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	19,925,584	-	19,925,584	19,925,584	-	-
Հետզնման պայմանագրեր ՀՀ ԿԲ-ի հետ	(45,063,031)	-	(45,063,031)	(45,063,031)	-	-
Հետզնման պայմանագրեր բանկերի հետ	(14,898,183)	-	(14,898,183)	(14,898,183)	-	-
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	(59,961,214)	-	(59,961,214)	(59,961,214)	-	-

31 դեկտեմբերի 2023թ.	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվների համախառն գումարներ	Ֆին. վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցված՝ ճանաչված ֆին. պարտավորության համախառն գումար	Ֆին. վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված ֆին. ակտիվների զուտ գումար	Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում չհաշվանցված գումարներ	Ոչ դրամական միջոցներով ապահովված	Չուտ գումար
				Ֆինանսական գործիքներ		
Հակադարձ հետզնման պայմանագրեր ֆինանսական կազմակերպությունների հետ	7,400,589	-	7,400,589	(7,400,589)	-	-
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	7,400,589	-	7,400,589	(7,400,589)	-	-
Հետզնման պայմանագրեր ՀՀ ԿԲ-ի հետ	(3,933,642)	-	(3,933,642)	(3,933,642)	-	-
Հետզնման պայմանագրեր ֆինանսական կազմակերպությունների հետ	(3,806,274)	-	(3,806,274)	(3,806,274)	-	-
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	(7,739,916)	-	(7,739,916)	(7,739,916)	-	-

32. Իրական արժեքի չափում

Իրական արժեքի չափման ընթացակարգեր

Բանկի ղեկավարությունը սահմանում է իրական արժեքի պարբերաբար չափման քաղաքականություն և ընթացակարգեր, օրինակ՝ առևտրային և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող արժեթղթերի, ածանցյալ գործիքների համար, և իրական արժեքի ոչ պարբերաբար չափման քաղաքականություն և ընթացակարգեր, օրինակ՝ բռնագանձված ակտիվների համար:

Արտաքին անկախ գնահատողները ներգրավվում են նշանակալի ակտիվների, օրինակ՝ անշարժ գույքի և բռնագանձված գույքի գնահատման համար: Անկախ գնահատողների ներգրավումը որոշվում է հորիզոնի կողմից յուրաքանչյուր տարի:

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվին ղեկավարությունը վերլուծում է այն ակտիվների և պարտավորություններ արժեքների փոփոխությունները, որոնք ենթակա են վերագնահատման Բանկի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության համաձայն: Այդ վերլուծության համար ճշտվում են հիմնական ելակետային տվյալները, որոնք կիրառվել են նախորդ գնահատման ժամանակ՝ համադրելով գնահատման հաշվարկի տեղեկատվությունը պայմանագրերի և այլ համապատասխան փաստաթղթերի տվյալների հետ: Ղեկավարությունը Բանկի անկախ գնահատողների հետ միասին համեմատում է նաև յուրաքանչյուր ակտիվի և պարտավորության իրական արժեքի յուրաքանչյուր փոփոխությունը համապատասխան արտաքին աղբյուրների տվյալների հետ՝ որոշելու համար այդ փոփոխության հիմնավորված լինելը:

(հազար ՀՀ դրամ)

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում իրական արժեքով չափվող ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները ներկայացված են ստորև: Այս հիերարխիայի շրջանակում ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները դասվում են երեք մակարդակների՝ հիմք ընդունելով դրանց իրական արժեքի չափման ժամանակ օգտագործված ելակետային տվյալների նշանակալիությունը: Իրական արժեքի հիերարխիան ունի հետևյալ երեք մակարդակները՝

- ▶ 1-ին մակարդակ. նույն գործիքների համար գործող շուկայում գնանշված գները (չճշգրտված):
- ▶ 2-րդ մակարդակ. 1-ին մակարդակում ներառված գնանշված գներից սարքեր ելակետային տվյալները, որոնք դիտելի են կամ ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ), կամ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գներից ստացվող):
- ▶ 3-րդ մակարդակ. ակտիվների և պարտավորությունների ելակետային տվյալներ, որոնք հիմնված չեն դիտելի շուկայական տվյալների (ոչ դիտելի ելակետային տվյալներ):

Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ

Ստորև բերված աղյուսակներում ներկայացնում է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը, որոնք չեն չափվում իրական արժեքով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, և դրանց վերլուծությունն իրական արժեքի հիերարխիայի համապատասխան մակարդակների կտրվածքով:

	31 դեկտեմբերի 2024թ.				
	1-ին մակարդակ	2-րդ մակարդակ	3-րդ մակարդակ	Ընդամենը իրական արժեք	Ընդամենը հաշվեկշռային արժեք
Ֆինանսական ակտիվներ					
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով դեբիտորական պարտքեր	-	-	20,810,626	20,810,626	19,925,584
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	-	-	294,269,001	294,269,001	311,089,113
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	1,979,904	4,565,050	-	6,544,954	6,509,858
Ֆինանսական պարտավորություններ					
Պարտավորություններ հաճախորդներին նկատմամբ	-	-	357,348,037	357,348,037	355,105,326
Հետգնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքեր	-	-	59,961,214	59,961,214	59,961,214
Այլ փոխառու միջոցներ	-	-	35,810,628	35,810,628	37,308,665
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	23,842,259	-	23,842,259	24,169,745

	31 դեկտեմբերի 2023թ.				
	1-ին մակարդակ	2-րդ մակարդակ	3-րդ մակարդակ	Ընդամենը իրական արժեք	Ընդամենը հաշվեկշռային արժեք
Ֆինանսական ակտիվներ					
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով դեբիտորական պարտքեր	-	-	7,392,757	7,392,757	7,400,589
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	-	-	255,031,341	255,031,341	264,823,935
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	4,015,412	6,532,346	-	10,547,758	10,537,783
Ֆինանսական պարտավորություններ					
Հետգնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքեր	-	-	7,739,916	7,739,916	7,739,916
Պարտավորություններ հաճախորդներին նկատմամբ	-	-	356,440,970	356,440,970	355,443,382
Այլ փոխառու միջոցներ	-	-	35,744,907	35,744,907	37,251,747
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	20,082,581	-	20,082,581	20,367,348

Ակտիվներ, որոնց իրական արժեքը մոտավորապես համապատասխանում է հաշվեկշռային արժեքին

Իրացվելի կամ կարճ ժամկետայնությամբ (երեք ամսից պակաս) ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները մոտավորապես համապատասխանում են դրանց իրական արժեքներին:

Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ

(հազար ՀՀ դրամ)

Լողացող տոկոսադրույքով գործիքների իրական արժեքը սովորաբար դրանց հաշվեկշռային արժեքն է: Հաստատուն տոկոսադրույքով գործիքների գնահատված իրական արժեքը հիմնված է գնահատված ապագա դրամական հոսքերի վրա, որոնք Բանկն ակնկալում է ստանալ՝ զեղչված նմանատիպ պարտքային ռիսկով և մինչև մարումը մնացած ժամկետով՝ նոր գործիքների ընթացիկ տոկոսադրույքներով: Կիրառվող զեղչման դրույքները կախված են պայմանագրային կողմի պարտքային ռիսկից և կազմում են տարեկան 4,75%-21,5% (2023թ-ին՝ տարեկան 3%-24%):

Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ

Հաստատուն տոկոսադրույքով գործիքների գնահատված իրական արժեքը հիմնված է գնահատված ապագա դրամական հոսքերի վրա, որոնք Բանկն ակնկալում է վճարել՝ զեղչված մինչև մարումը մնացած նմանատիպ ժամկետով և արժույթով նոր գործիքների ընթացիկ տոկոսադրույքներով: Կիրառվող զեղչման դրույքները կախված են ժամկետայնությունից և կազմում են տարեկան 0.5%-10.82% (2023թ-ին՝ տարեկան 3%-10%):

Այլ փոխառու միջոցներ

Լողացող տոկոսադրույքով գործիքների իրական արժեքը որպես կանոն դրանց հաշվեկշռային արժեքն է: Հաստատուն տոկոսադրույքով գործիքների գնահատված իրական արժեքը հիմնված է գնահատված ապագա դրամական հոսքերի վրա, որոնք ակնկալվում են, որ կվճարվեն՝ զեղչված մինչև մարումը մնացած նմանատիպ ժամկետով և արժույթով նոր գործիքների ընթացիկ տոկոսադրույքներով: Կիրառվող զեղչման դրույքները կախված են ժամկետայնությունից և կազմում են տարեկան 4.5%-13% (2023թ-ին՝ տարեկան 4.6%-10.6%):

Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ

	31 դեկտեմբերի 2024թ.		
	1-ին մակարդակ	2-րդ մակարդակ	Ընդամենը
Ֆինանսական ակտիվներ			
Առևտրային արժեթղթեր	-	943,498	943,498
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	-	2,586	2,586
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	26,177,303	51,864,935	78,042,238
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	-	63,362,767	63,362,767
Ընդամենը	26,177,303	116,173,786	142,351,089
Ֆինանսական պարտավորություններ			
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	-	67,655	67,655
Զուտ իրական արժեք	26,177,303	116,106,131	142,283,434

	31 դեկտեմբերի 2023թ.		
	1-ին մակարդակ	2-րդ մակարդակ	Ընդամենը
Ֆինանսական ակտիվներ			
Առևտրային արժեթղթեր	-	970,372	970,372
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	-	72,646	72,646
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	26,646,948	96,290,758	122,937,706
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	-	7,927,279	7,927,279
Ընդամենը	26,646,948	105,261,055	131,908,003
Ֆինանսական պարտավորություններ			
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	-	31,110	31,110
Զուտ իրական արժեք	26,646,948	105,229,945	131,876,893

Իրական արժեքի չափման և գնահատման մեթոդները չեն փոփոխվել նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի համեմատությամբ: 2024թ-ի դեկտեմբերի 31-ին ավարտվող ժամանակահատվածի համար 1-ին և 2-րդ փուլերի միջև տեղափոխումներ չեն եղել (2023թ-ին այդպիսի տեղափոխումներ չեն եղել):

Ոչ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների չափում իրական արժեքով

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	
	3-րդ մակարդակ	Ընդամենը
Ոչ ֆինանսական ակտիվներ		
Հող և շենքեր	5,031,222	5,031,222
Ընդամենը	5,031,222	5,031,222

(հազար ՀՀ դրամ)

	31 դեկտեմբերի 2023թ.	
	3-րդ մակարդակ	Ընդամենը
Ոչ ֆինանսական ակտիվներ		
Հող և շենքեր	5,164,027	5,164,027
Ընդամենը	5,164,027	5,164,027

Իրական արժեքի չափումը 3-րդ մակարդակում

3-րդ մակարդակ դասված Բանկի ոչ ֆինանսական ակտիվները գնահատվում են ելնելով նշանակալի ելակետային տվյալներից, որոնք հիմնված չեն դիտելի շուկայական տվյալների վրա: Այդ մակարդակի ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների տարեսկզբի և տարեվերջի դրությամբ մնացորդները կարելի է համադրել հետևյալ կերպ.

Ոչ ֆինանսական ակտիվներ	Հող և շենքեր	Ընդամենը
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2024թ.	5,308,998	5,308,998
Ձեռքբերումներ	12,406	12,406
Մաշվածության գծով ծախս	(290,182)	(290,182)
Չուտ իրական արժեքը առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.	5,031,222	5,031,222
Ոչ ֆինանսական ակտիվներ	Հող և շենքեր	Ընդամենը
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2023թ.	5,305,397	5,305,397
Ձեռքբերումներ	3,601	3,601
Մաշվածության գծով ծախս	(144,971)	(144,971)
Չուտ իրական արժեքը առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	5,164,027	5,164,027

Բանկի հիմնական գույքային ակտիվների իրական արժեքը հաշվարկվում է անկախ, համապատասխան մասնագիտական որակավորում ունեցող գնահատողների կողմից իրականացված գնահատումների հիման վրա: Նշանակալի ելակետային տվյալները և ենթադրությունները մշակվում են ղեկավարության հետ խորհրդակցությամբ: Գնահատման գործընթացները և իրական արժեքի փոփոխությունները վերանայվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

Գնահատումն իրականացվել է կիրառելով համեմատական և ծախսային մեթոդները, որոնք արտացոլում են նմանատիպ գույքի շուկայում վերջերս տեղի ունեցած գործարքների գները և ներառում են ճշգրտումներ հողատարածքի չափի, գտնվելու վայրի, գրավադրված լինելու և ներկայիս օգտագործման նպատակի մասով:

Հողը և շենքերը վերագնահատվել են 2022թ-ին: Հողը և շենքերը նախորդ վերագնահատումն իրականացվել էր 2019թ-ին:

33. Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության վերլուծություն

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վերլուծությունն ըստ պայմանագրային մարման ժամկետների:

	31 դեկտեմբերի 2024թ.						
	Ցախանջ և մինչև 1 ամիս	1-3 ամիս	3-12 ամիս	1-5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Ժամկետ անց	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	39,348,626	0	0	0	0	0	39,348,626
Առևտրային արժեթղթեր	0	0	505,256	0	438,241	0	943,498
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	12,936,348	1,253,407	793,120	0	0	26,350,920	41,333,795
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	2,586	0	0	0	0	0	2,586
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	19,925,584	0	0	0	0	0	19,925,584
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	5,943,588	36,228,244	46,003,100	113,510,461	107,120,483	2,283,236	311,089,113
Ներդրումային արժեթղթեր	18,997,991	8,216,864	10,820,654	21,439,719	24,553,284	523,584	84,552,096
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված ներդրումային արժեթղթեր	0	0	11,938,350	35,292,772	16,131,645	0	63,362,767
Հիմնական միջոցներ	-	-	-	-	-	11,080,084	11,080,084
Ոչ կյուբական ակտիվներ	-	-	-	-	-	888,076	888,076
Բռնագանձված ակտիվներ	-	-	-	-	-	528,917	528,917
Այլ ակտիվներ	2,412,274	62,980	372,528	3,200	40,494	1,865	2,893,341

(հազար ՀՀ դրամ)

Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	-	12,528,916	7,838,432	-	-	-	20,367,348
Այլ փոխառու վիճցնելի վարձակալության գծով պարտավորություններ	1,216,606	210,359	2,991,485	15,032,135	17,801,162	-	-	37,251,747
Հանձնառությունների և պայմանական պարտավորությունների գծով պահուստ	38,832	74,439	315,731	1,018,034	495,777	-	-	1,942,813
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	323,878	-	-	-	-	-	-	323,878
Այլ պարտավորություններ	-	-	-	494,462	-	-	-	494,462
Ընդամենը պարտավորություններ	231,437	223,206	2,448,666	631,448	11,468	-	-	3,546,225
Ընդամենը	185,890,311	22,463,111	112,346,841	89,805,189	19,492,339	-	60,719	430,058,510
Չուս դիրք	(123,230,845)	36,566,220	(36,155,116)	61,171,674	94,635,207	1,376,246	41,334,346	75,697,732

34. Կապակցված կողմերի բացահայտումներ

ՀՀՄՍ 24 «Կապակցված կողմերի բացահայտումներ» համաձայն՝ կողմերը համարվում են կապակցված, եթե կողմերից մեկը հնարավորություն իրականացնելու հսկողություն մյուս կողմի նկատմամբ կամ նշանակալի ազդեցություն ունենալ մյուս կողմի վրա՝ վերջինիս կողմից գործառնական և ֆինանսական որոշումներ կայացնելիս: Ներկայացվող ֆինանսական հաշվետվությունների նպատակների համար կապակցված կողմերն են՝ մայր կազմակերպությունը, համատեղ հսկողության ներքո գտնվող ընկերությունները, ղեկավար անձնակազմի անդամները, ինչպես նաև նրանց հետ կապակցված անձիք և նրանց կողմից վերահսկվող կազմակերպությունները: Բանկի վերջնական հսկող անձն է հանդիսանում արգենտինացի գործարար Է. Էռնեսկանը:

Բանկն իր գործունեության ընթացքում իրականացնում է գործարքներ կապակցված կողմերի հետ, որոնք ներառում են վարկերի տրամադրումը, ավանդները և այլ գործարքները: Ստորև ներկայացված են կապակցված կողմերի հետ գործարքների ծավալները, մնացորդները տարվա վերջի դրությամբ և այլ գործարքների գծով տարվա եկամուտը և ծախսը:

	31 դեկտեմբերի 2024թ.			31 դեկտեմբերի 2023թ.		
	Մայր կազմակերպություն	Համատեղ հսկողության ներքո գտնվող ընկերություններ	Մտանցքային կառավարչական անձնակազմ և նրանց ընտանիքի անդամներ	Մայր կազմակերպություն	Համատեղ հսկողության ներքո գտնվող ընկերություններ	Մտանցքային կառավարչական անձնակազմ և նրանց ընտանիքի անդամներ
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն						
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ						
Վարկերի համախառն մնացորդը առ 1 հունվարի	13,549	31,466,748	257,150	11,719	30,103,012	230,755
Ժ-ըջանի ընթացքում տրամադրված վարկեր	46,165	8,570,830	1,184,824	54,104	15,911,861	1,055,639
Ժ-ըջանի ընթացքում մարված վարկեր	(49,710)	(9,749,925)	(1,166,361)	(52,274)	(14,548,125)	(1,029,244)
Վարկերի համախառն մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	10,004	30,287,653	275,613	13,549	31,466,748	257,150
Հանած՝ վարկերի արժեզրկման գծով պահուստը	(201)	(4,434)	(2,063)	(204)	(5,111)	(2,501)
Վարկերի զուտ մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	9,803	30,283,219	273,550	13,345	31,461,637	254,649
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ						
Ավանդների մնացորդը առ 1 հունվարի	60,249	49,810,797	1,351,464	219,593	38,071,478	1,110,438
Ժ-ըջանի ընթացքում ստացված ավանդներ	8,316,940	195,212,170	13,092,642	6,852,465	152,653,381	9,893,988
Ժ-ըջանի ընթացքում վճարված ավանդներ	(8,252,543)	(184,414,646)	(13,350,003)	(7,011,809)	(140,914,062)	(9,652,962)
Ավանդների մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	124,646	60,608,321	1,094,103	60,249	49,810,797	1,351,464
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ – ստորադաս փոխառություններ						
Ստորադաս փոխառությունների մնացորդը առ 1 հունվարի	-	-	-	-	276,140	-
Ստորադաս փոխառության մարումներ	-	-	-	-	(276,346)	-
Արտարժույթի վերագնահատման զուտ արդյունք	-	-	-	-	849	-
Այլ փոփոխություններ	-	-	-	-	(643)	-
Ստորադաս փոխառությունների մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	-	-	-	-	-	-

(հազար ՀՀ դրամ)

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում չճանաչված հոդվածներ

Տրամադրված երաշխավորություններ	-	-	-	-	-	-
Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն						
Տոկոսային եկամուտ	-	2,203,635	21,075	-	2,618,610	22,576
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտ	52	47,996	5,394	72	40,037	5,571
Այլ եկամուտ	31,230	129,882	4,162	21,543	86,098	5,808
Տոկոսային ծախս	(5,742)	(1,551,247)	(56,920)	(16,915)	(1,357,358)	(56,938)
Արժեզրկումից կորուստների գծով ծախս	3	677	438	(59)	42,576	(1,102)
Այլ ծախսեր	-	(37,657)	(183)	(3)	(29,148)	(50,430)

Համատեղ հսկողության ներքո գտնվող կազմակերպությունների ԱՄՆ դոլարով ավանդների միջին արդյունավետ տոկոսադրույքը կազմում է 5.41%, մարման ժամկետն է 2025-2029թթ. (2023թ-ին՝ 3.79%, մարման ժամկետը՝ 2024-2029թթ.): Առանցքային կառավարչական անձնակազմի և նրանց ընտանիքի անդամների ՀՀ դրամով ավանդների միջին արդյունավետ տոկոսադրույքը կազմում է 9.70%, մարման ժամկետն է 2025-2026թթ., ԱՄՆ դոլարով ավանդների միջին արդյունավետ տոկոսադրույքը 3.71% է, մարման ժամկետն է 2025-2026թթ., եվրոյով ավանդների միջին արդյունավետ տոկոսադրույքը 1.32% է, մարման ժամկետն է 2025թ. (2023թ-ին՝ ՀՀ դրամով ավանդներ՝ 10.25%, մարման ժամկետ՝ 2024-2025թթ., ԱՄՆ դոլարով ավանդներ՝ 3.47%, մարման ժամկետ՝ 2023-2024թթ., եվրոյով ավանդների միջին արդյունավետ տոկոսադրույքը 1.02% է, մարման ժամկետն է 2024-2025թթ.):

Համատեղ հսկողության ներքո գտնվող կազմակերպություններին ՀՀ դրամով տրված վարկերի միջին արդյունավետ տոկոսադրույքը կազմում է 18,61%, մարման ժամկետն է 2026-2043թթ., ԱՄՆ դոլարով տրված վարկերի միջին արդյունավետ տոկոսադրույքը 8.41% է, մարման ժամկետն է 2025-2044թթ., եվրոյով տրված վարկերի միջին արդյունավետ տոկոսադրույքը 14% է, մարման ժամկետն է 2042թթ. (2023թ-ին՝ ՀՀ դրամով վարկեր՝ 17.36%, մարման ժամկետ՝ 2026-2042թթ., ԱՄՆ դոլարով վարկեր՝ 8.45%, մարման ժամկետ՝ 2024-2041թթ., եվրոյով վարկեր՝ 14%, մարման ժամկետ 2041թ.): Առանցքային կառավարչական անձնակազմի և նրանց ընտանիքի անդամների ՀՀ դրամով տրված վարկերի միջին արդյունավետ տոկոսադրույքը կազմում է 10.88%, մարման ժամկետն է 2025-2044թթ., ԱՄՆ դոլարով վարկերի միջին արդյունավետ տոկոսադրույքը 7,90% է, մարման ժամկետն է 2033-2044թթ., եվրոյով վարկերի միջին արդյունավետ տոկոսադրույքը 5,09% է, մարման ժամկետն է 2033-2042թթ. (2023թ-ին՝ ՀՀ դրամով վարկեր՝ 11.43%, մարման ժամկետ՝ 2025-2043թթ., ԱՄՆ դոլարով վարկեր՝ 7.90%, մարման ժամկետ՝ 2033-2043թթ., եվրոյով վարկեր՝ 5.04%, մարման ժամկետ՝ 2034-2041թթ.):

Առանցքային կառավարչական անձնակազմի վարձատրությունը ներառում է.

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Աշխատավարձ և այլ կարճաժամկետ հատուցումներ	1,352,999	1,139,033
Ընդամենը առանցքային կառավարչական անձնակազմի վարձատրություն	1,352,999	1,139,033

35. Ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող պարտավորությունների փոփոխություններ

	Շնթգ.	Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	Այլ փոխառու միջոցներ	Ստորադաս փոխառություններ	Վարձակալության գծով պարտավորություններ	Ընդամենը
						պարտավորությունների գործունեությունից
Հաշվեկշռային արժեքը առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	17,19, 20	14,692,148	34,501,456	276,140	1,521,514	50,991,258
Մուտքեր թողարկումից		5,295,222	8,116,744	-	-	13,411,966
Մարումներ		-	(5,392,342)	(276,346)	(647,653)	(6,316,341)
Արտարժույթային փոխարկումներ		347,319	-	849	-	348,168
Ավելացումներ և վերափոխումներ		-	-	-	907,903	907,903
Տոկոսային ծախս վարձակալության գծով պարտավորությունների գծով		-	-	-	156,685	156,685
Այլ		32,659	25,889	(643)	4,364	62,269

(հազար ՀՀ դրամ)

Հաշվեկշռային արժեքը առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	17,19, 20	20,367,348	37,251,747	-	1,942,813	59,561,908
Մուտքեր թողարկումից		15,844,949	5,309,596	-	-	21,154,545
Մարումներ		(11,914,400)	(5,218,920)	-	(510,803)	(17,644,123)
Արտարժույթային փոխարկումներ		(190,124)	-	-	-	(190,124)
Ավելացումներ և վերափոխումներ		-	-	-	150,806	150,806
Տոկոսային ծախս վարձակալության գծով պարտավորությունների գծով		-	-	-	231,076	231,076
Այլ		61,972	(33,759)	-	-	28,213
Հաշվեկշռային արժեքը առ 31 դեկտեմբերի 2024թ.	17, 19, 20	24,169,745	37,308,664	-	1,813,892	63,292,301

«Այլ» տողում ներառված է թողարկված պարտքային արժեթղթերի, այլ փոխառու միջոցների և ստորագրած փոխառությունների գծով հաշվեգրված տոկոսների փոփոխության ազդեցությունը:

36. Կապիտալի համարժեքություն

Բանկն ակտիվորեն կառավարում է կապիտալը իր գործունեությանը բնորոշ ռիսկերը ծածկելու նպատակով: Բանկի կապիտալի համարժեքությունը վերահսկվում է՝ կիրառելով բանկային վերահսկողության Բազելի կոմիտեի կողմից սահմանված կանոնները և ցուցանիշները և Բանկի վերահսկման նպատակով ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված նորմատիվները:

Բանկի կապիտալի կառավարման առաջնային նպատակներն են ապահովել Բանկի կապիտալի համապատասխանությունը վերահսկողի կողմից սահմանած պահանջներին և Բանկի կողմից կայուն վարկանիշի և կապիտալի ցուցանիշների ապահովումը՝ գործունեությունն ամրապնդելու և բաժնետերերի շահույթը առավելագույնի հասցնելու նպատակով:

Բանկը կառավարում է իր կապիտալի կառուցվածքը և կատարում է համապատասխան ճշգրտումներ տնտեսական պայմանների և իր գործունեության ռիսկերի փոփոխությանը համապատասխան: Կապիտալի կառուցվածքը պահպանելու կամ փոփոխելու համար Բանկը կարող է փոփոխել բաժնետերերին վճարվող շահաբաժինների գումարը, վերադարձնել կապիտալը բաժնետերերին կամ թողարկել բաժնետոմսեր: Նախորդ տարիների համեմատ կապիտալի կառավարման նպատակները, քաղաքականությունը և գործընթացները չեն փոփոխվել:

Բանկը որպես կապիտալ սահմանում է ՀՀ օրենսդրությամբ որպես բանկերի կապիտալ սահմանված հոդվածները: ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված կապիտալի ներկայիս պահանջների համաձայն, որոնք հիմնված են 1988թ. Բազելյան համաձայնագրի սկզբունքների վրա, բանկերը պետք է ապահովեն, որպեսզի առաջին մակարդակի կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների հարաբերակցության ցուցանիշը, առաջին մակարդակի հիմնական կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների հարաբերակցության ցուցանիշը և ընդամենը կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների հարաբերակցության ցուցանիշը (կապիտալի համարժեքության Ն1.1, Ն1.2 և Ն1 նորմատիվները կազմում են համապատասխանաբար 6.2%, 8.3% և 11%) բարձր լինի սահմանված նվազագույն մակարդակից: 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կապիտալի համարժեքության Ն1.1, Ն1.2 և Ն1 նորմատիվները կազմում են համապատասխանաբար 6.2%, 8.3% և 11%: 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի կապիտալի համարժեքության ցուցանիշը համապատասխանում է սահմանված նորմատիվին:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված պահանջների համաձայն հաշվարկված կապիտալի կառուցվածքը 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	31 դեկտեմբերի 2024թ.	31 դեկտեմբերի 2023թ. (Աուդիտի չենթարկված)
1-ին մակարդակի հիմնական կապիտալ	77,365,592	70,414,718
2-րդ մակարդակի հիմնական կապիտալ	3,374,260	2,897,851
Ընդամենը կապիտալ	80,739,852	73,312,569
Ռիսկով կշռված ակտիվներ	465,463,693	402,120,090
Կապիտալի համարժեքության նորմատիվ Ն1.1	16.62%	17.51%
Կապիտալի համարժեքության նորմատիվ Ն 1	17.35%	18.23%

Ռիսկով կշռված ակտիվները չափվում են ռիսկերի կշռման գործակիցների հիերարխիայի միջոցով, որոնք դասակարգվում են ըստ պարտքային, շուկայական և գործառնական ռիսկերի բնույթի և գնահատման:

2024թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը համապատասխանել է կապիտալի համարժեքության նկատմամբ արտաքին մարմինների կողմից ներկայացվող բոլոր պահանջներին: